

SFC2021 Programme supported from the ERDF (Investment for jobs and growth goal), ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF - Article 21(3)

CCI	2021EL16FFPR007
Title in English	Kentriki Makedonia
Τίτλος στην εθνική γλώσσα ή γλώσσες	EL - Κεντρική Μακεδονία
Έκδοση	1.0
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	
Επιλέξιμο έως	
Αριθμός απόφασης της Επιτροπής	
Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το πρόγραμμα	EL52 - Κεντρική Μακεδονία EL521 - Ημαθία EL522 - Θεσσαλονίκη EL523 - Κιλκίς EL524 - Πέλλα EL525 - Πιερία EL526 - Σέρρες EL527 - Χαλκιδική
Οικείο/-α ταμείο/-α	ΕΤΠΑ ΕΚΤ+
Πρόγραμμα	☐ under Investment for jobs and growth goal for the outermost regions only

Πίνακας περιεχομένων

1. Programme strategy: main challenges and policy responses.....	13
Πίνακας 1.....	23
2. Priorities.....	49
2.1. Priorities other than technical assistance.....	49
2.1.1. Priority: 01. Παραγωγικός ανταγωνιστικός μετασχηματισμός της Κεντρικής Μακεδονίας.....	49
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.3. Enhancing sustainable growth and competitiveness of SMEs and job creation in SMEs, including by productive investments (ETΠΑ).....	49
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds.....	49
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:.....	49
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:.....	51
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation.....	52
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	52
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	52
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	53
2.1.1.1.2. Indicators.....	53
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	53
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	53
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention.....	54
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	54
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	54
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	55
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	55
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension.....	55
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities (ETΠΑ).....	56
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds.....	56
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:.....	56
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:.....	57
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation.....	58
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	58
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	58
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	58
2.1.1.1.2. Indicators.....	59
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	59
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	59
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention.....	59
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	59
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	60
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	60
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	60
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension.....	60
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies (ETΠΑ).....	62
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds.....	62
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:.....	62
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:.....	64

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	64
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	64
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	65
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	65
2.1.1.1.2. Indicators	65
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	66
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	66
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	67
Table 4: Dimension 1 - intervention field	67
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	67
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	68
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	68
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	68
2.1.1. Priority: 02. Στήριξη της πράσινης και αειφόρου ανάπτυξης στην Κεντρική Μακεδονία	69
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches (ETIIA).....	69
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	69
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	69
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	71
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	71
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	71
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	71
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	72
2.1.1.1.2. Indicators	72
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	72
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	73
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	73
Table 4: Dimension 1 - intervention field	73
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	74
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	74
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	74
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	74
2.1.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ETIIA).....	75
2.1.1.1.1.1. Interventions of the Funds	75
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	75
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	76
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	77
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	77
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	77
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	77
2.1.1.1.2. Indicators	77
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	77
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	78
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	78
Table 4: Dimension 1 - intervention field	78
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	79

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	79
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	79
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	79
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ETΠΑ) ...	80
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	80
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	80
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	81
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	81
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	82
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR ..	82
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	82
2.1.1.1.2. Indicators	82
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	82
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	83
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	83
Table 4: Dimension 1 - intervention field	83
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	83
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	83
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	83
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	84
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy (ETΠΑ)	85
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	85
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	85
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	86
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	86
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	86
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR ..	87
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	87
2.1.1.1.2. Indicators	87
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	87
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	87
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	88
Table 4: Dimension 1 - intervention field	88
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	88
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	88
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	88
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	89
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management (ETΠΑ).....	90
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	90
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	90
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	92
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	92
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	92

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	92
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	93
2.1.1.1.2. Indicators	93
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	93
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	93
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	94
Table 4: Dimension 1 - intervention field	94
Table 5: Dimension 2 - form of financing	94
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	95
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	95
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	95
2.1.1. Priority: 03. Εξασφάλιση της διασυνδεσιμότητας της Κεντρικής Μακεδονίας	96
2.1.1.1. Specific objective: RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility (ETPIA)	96
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	96
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	96
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	97
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	97
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	97
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	98
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	98
2.1.1.1.2. Indicators	98
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	98
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	98
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	99
Table 4: Dimension 1 - intervention field	99
Table 5: Dimension 2 - form of financing	99
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	99
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	99
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	100
2.1.1. Priority: 04A. Προώθηση της Κοινωνικής Συνοχής στην Κεντρική Μακεδονία – Παρέμβαση του ETPIA	101
2.1.1.1. Specific objective: RSO4.5. Ensuring equal access to health care and fostering resilience of health systems, including primary care, and promoting the transition from institutional to family- and community-based care (ETPIA)	101
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	101
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	101
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	102
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	102
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	103
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	103
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	103
2.1.1.1.2. Indicators	103
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	103
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	104
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	104
Table 4: Dimension 1 - intervention field	104
Table 5: Dimension 2 - form of financing	104

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	105
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	105
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	105
2.1.1.1. Specific objective: RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training (ETPIA).....	106
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	106
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	106
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	107
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	107
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	108
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	108
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	108
2.1.1.1.2. Indicators	108
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	108
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	109
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	109
Table 4: Dimension 1 - intervention field	109
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	109
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	109
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	110
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	110
2.1.1.1. Specific objective: RSO4.6. Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation (ETPIA)	111
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	111
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	111
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	113
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	113
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	113
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	113
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	113
2.1.1.1.2. Indicators	114
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	114
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	114
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	114
Table 4: Dimension 1 - intervention field	115
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	115
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	115
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	115
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	115
2.1.1. Priority: 04B. Προώθηση της Κοινωνικής Συνοχής στην Κεντρική Μακεδονία – Παρέμβαση του EKT+.....	117
2.1.1.1. Specific objective: ESO4.11. Enhancing the equal and timely access to quality, sustainable and affordable services, including services that promote the access to housing and person-centred care including healthcare ; modernising social protection systems, including promoting access to social protection, with a particular focus on children and disadvantaged groups; improving accessibility including for persons with disabilities, effectiveness and resilience of healthcare systems and long-term care services (EKT+).....	117
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	117

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	117
.....	117
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	119
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	119
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	119
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	120
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	120
2.1.1.1.2. Indicators	120
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	120
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	120
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	121
Table 4: Dimension 1 - intervention field	121
Table 5: Dimension 2 - form of financing	121
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	121
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	122
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	122
2.1.1.1. Specific objective: ESO4.3. Promoting a gender-balanced labour market participation, equal working conditions, and a better work-life balance including through access to affordable childcare, and care for dependent persons (EKT+)	123
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	123
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	123
.....	123
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	124
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	124
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	124
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	124
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	124
2.1.1.1.2. Indicators	125
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	125
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	125
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	125
Table 4: Dimension 1 - intervention field	125
Table 5: Dimension 2 - form of financing	125
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	126
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	126
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	126
2.1.1.1.1. Specific objective: ESO4.9. Promoting socio-economic integration of third country nationals, including migrants (EKT+)	127
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	127
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	127
.....	127
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	128
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	128
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	128
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	128
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	128
2.1.1.1.2. Indicators	129
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	129
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	129

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	129
Table 4: Dimension 1 - intervention field	129
Table 5: Dimension 2 - form of financing	130
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	130
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	130
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	130
2.1.1.1. Specific objective: ESO4.1. Improving access to employment and activation measures of all jobseekers, in particular youth people, especially through the implementation of the Youth Guarantee, long-term unemployed and disadvantaged groups on the labour market, and of inactive people, as well as through the promotion of self-employment and the social economy; (EKT+).	131
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	131
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	131
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	132
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	132
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	132
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	133
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	133
2.1.1.1.2. Indicators	133
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	133
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	133
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	134
Table 4: Dimension 1 - intervention field	134
Table 5: Dimension 2 - form of financing	134
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	134
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	135
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	135
2.1.1.1. Specific objective: ESO4.8. Fostering active inclusion with a view to promoting equal opportunities, non-discrimination and active participation, and improving employability, in particular for disadvantaged groups (EKT+)	136
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	136
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	136
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	137
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	137
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	137
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	137
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	138
2.1.1.1.2. Indicators	138
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	138
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	138
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	138
Table 4: Dimension 1 - intervention field	139
Table 5: Dimension 2 - form of financing	139
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	139
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	139
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	139
2.1.1.1. Specific objective: ESO4.10. Promoting the socio-economic integration of marginalised communities, such as Roma people (EKT+)	141
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	141

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	141
.....	141
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	142
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	142
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	142
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	143
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	143
2.1.1.1.2. Indicators	143
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	143
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	143
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	143
Table 4: Dimension 1 - intervention field	144
Table 5: Dimension 2 - form of financing	144
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	144
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	144
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	144
2.1.1.1. Specific objective: ESO4.6. Promoting equal access to and completion of quality and inclusive education and training, in particular for disadvantaged groups, from early childhood education and care through general and vocational education and training, to tertiary level, as well as adult education and learning, including facilitating learning mobility for all and accessibility for persons with disabilities (EKT+)	146
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	146
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	146
.....	146
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	147
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	147
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	147
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	147
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	148
2.1.1.1.2. Indicators	148
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	148
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	148
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	149
Table 4: Dimension 1 - intervention field	149
Table 5: Dimension 2 - form of financing	149
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	149
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	149
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	150
2.1.1.1. Specific objective: ESO4.12. Promoting social integration of people at risk of poverty or social exclusion, including the most deprived persons and children (EKT+)	151
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	151
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	151
.....	151
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	152
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	152
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	152
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	153
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	153
2.1.1.1.2. Indicators	153

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	153
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	153
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	153
Table 4: Dimension 1 - intervention field	154
Table 5: Dimension 2 - form of financing	154
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	154
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	154
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	154
2.1.1. Priority: 05. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Κεντρική Μακεδονία.....	156
2.1.1.1. Specific objective: RSO5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas (ΕΤΠΑ).....	156
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	156
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	156
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	159
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	159
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	159
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	159
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	160
2.1.1.1.2. Indicators	160
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	160
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	160
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	160
Table 4: Dimension 1 - intervention field	161
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	161
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	161
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	161
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	161
2.1.1.1.1. Specific objective: RSO5.2. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental local development, culture, natural heritage, sustainable tourism and security, in areas other than urban areas (ΕΤΠΑ)	163
2.1.1.1.1.1. Interventions of the Funds	163
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	163
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	165
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	165
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	165
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	165
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	166
2.1.1.1.2. Indicators	166
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	166
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	167
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	167
Table 4: Dimension 1 - intervention field	167
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	167
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	167
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	168
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ..	168
2.2. Technical assistance priorities	169

2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 06A. Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	169
2.2.1.1. Intervention from the Funds	169
The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR	169
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	170
2.2.1.2. Indicators	170
Table 2: Output indicators	170
2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	171
Table 4: Dimension 1 - intervention field	171
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	171
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	171
2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 06B. Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+	172
2.2.1.1. Intervention from the Funds	172
The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR	172
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	173
2.2.1.2. Indicators	173
Table 2: Output indicators	173
2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	174
Table 4: Dimension 1 - intervention field	174
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	174
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	174
3. Financing plan	175
3.1. Transfers and contributions (1)	175
Table 15A: Contributions to InvestEU* (breakdown by year)	175
Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary)	175
Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation	175
Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)	176
Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)	176
Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση	176
Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)	176
Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary)	176
Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification	177
3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1)	177
3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review	177
Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year)	177
Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)	177
3.4. Transfers back (1)	177
Table 20A: Transfers back (breakdown by year)	177
Table 20B: Transfers back* (summary)	177
3.5. Financial appropriations by year	179
Table 10: Financial appropriations by year	179
3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing	180
Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing	180
4. Enabling conditions	181
5. Programme authorities	229
Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος	229

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission	229
6. Partnership	230
7. Communication and visibility	233
8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	236
Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	236
Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates	237
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	237
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	238
Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών	238
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.).....	238
2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.	238
3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.....	238
4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες. ...	238
5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.....	239
Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs	240
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	240
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	241
Appendix 3: List of planned operations of strategic importance with a timetable.....	242

1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Reference: points (a)(i) to (viii) and point (a)(x) of Article 22(3) and point (b) of Article 22(3) of Regulation (EU) 2021/1060 (CPR)

Κύριες αναπτυξιακές προκλήσεις

Εξωγενείς παράγοντες όπως η βιαιότητα της ύφεσης 2009-14, η αναιμική μεγέθυνση του 2015-19, η υγειονομική κρίση, επέφεραν υποχώρηση στους αναπτυξιακούς δείκτες έτσι ώστε η Κ. Μακεδονία να έχει σήμερα να αντιμετωπίσει προκλήσεις που μπορούν να συνοψισθούν ως εξής.

1. Η θέση της Κεντρικής Μακεδονίας στο ευρωπαϊκό και εθνικό περιβάλλον

Η ΠΚΜ, μεγαλύτερη σε έκταση και δεύτερη σε πληθυσμό και οικονομική δραστηριότητα περιφέρεια της χώρας, με υψηλής ποιότητας φυσικό περιβάλλον, σημαντική πρόοδο στο δίκτυο κοινωνικών και μεταφορικών υποδομών, αξιόλογες εκπαιδευτικές και ερευνητικές υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό, βελτιούμενες υποδομές ΤΠΕ, διαχρονικά σημαντική μεταποίηση, πρώτη θέση μεταξύ των περιφερειών στις τουριστικές επισκέψεις και δεύτερη στις διανυκτερεύσεις και με το δεύτερο σημαντικότερο στη χώρα και τέταρτο στα Βαλκάνια αστικό κέντρο, σε προνομακή για τις διεθνείς μεταφορές και για τη χωροθέτηση προωθητικών υπηρεσιών γεωγραφική θέση, επέτυχε να φθάσει το 2009 σε κ.κ. ΑΕΠ στο 70 % του μ.ο. της ΕΕ από 58% το 1986, χάρις στην επιτυχή αξιοποίηση των επενδυτικών πόρων στις προηγούμενες περιόδους.

Λόγω των εξωγενών παραγόντων και παρά την αναπτυξιακή προσπάθεια, η θέση της στο ευρωπαϊκό περιβάλλον υποχώρησε στην τελευταία δεκαετία, με αποτέλεσμα να απαιτείται, μέσα στον εντεινόμενο ανταγωνισμό, ισχυρή πρόσθετη προσπάθεια για να ανακάμψει από την κρίση και να επανεκκινήσει την αναπτυξιακή της πορεία. Ως οικονομικό μέγεθος, αντιπροσωπεύει το 2019 0,18% του ΑΕΠ της ΕΕ σε σύγκριση με 0,30% το 2009. Το κ.κ. ΑΕΠ στην Περιφέρεια υποχώρησε ως προς τις 10 πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες από 36% το 2009 σε 26% το 2019.

Η θέση της στη χώρα μένει σταθερή: εμφάνισε μέση (7η) επίδοση σε μείωση ΑΕΠ το 2009-19 αλλά μετά την πολύ κακή πορεία στην περίοδο 2009-14 το ΑΕΠ της παραμένει στο 29% ως προς της Αττικής και το μερίδιο της στο συνολικό της χώρας επανήλθε στο 13,7%.

Ο στόχος για καθοριστικό ρόλο στη ΝΑ Ευρώπη παραμένει και αναβάθμιση της θέσης της αναμένεται όταν ολοκληρωθούν οι υλοποιούμενες υποδομές (αεροδρόμιο, λιμάνι Θεσσαλονίκης, κάθετος Εγνατίας, σιδηροδρομικός άξονας ΒΝ, πύκνωση ενδο-περιφερειακού οδικού δικτύου, Ζώνη Καινοτομίας) και με ισχυρή προσπάθεια ώστε η επιχειρηματική δράση στον βαλκανικό χώρο να στηριχθεί περισσότερο στη δημιουργία δυναμικών κλάδων υπηρεσιών και στις επωφελείς για την Περιφέρεια επενδύσεις και λιγότερο στη διαμετακομιστική ζήτηση στη Θεσσαλονίκη και στην τουριστική σε Πιερία – Χαλκιδική.

2. Στασιμότητα στην παραγωγικότητα. μείωση της επένδυσης αλλά διατήρηση της εξωστρέφειας

Παρά την κρίση η συνολική παραγωγικότητα αυξήθηκε ελαφρά, παραμένοντας στην 4η θέση μεταξύ των Περιφερειών. Η ετήσια μεταβολή της παραγωγικότητας της εργασίας σημείωσε διακυμάνσεις (-4,8 έως +1,15%) που δείχνουν έλλειψη σταθερότητας στην παραγωγική δομή και εξήγηση δίνει η αποεπένδυση: στη διάρκεια της κρίσης σημειώθηκε μείωση ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά 60,7%. Σημαντικοί παράγοντες ήταν η διάρθρωση του επιχειρηματικού τομέα (οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι 0,2% και οι μεσαίες 1,3% του συνόλου, με συμμετοχή 12% των μεγάλων στον κύκλο εργασιών), η μη προσέλκυση ξένων επενδύσεων (το 2003-2015 η επίδοση ήταν από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη), η στασιμότητα στο ισοζύγιο ίδρυσης επιχειρήσεων έντασης ΕΤΑ και η αρνητική διάρθρωση ανά κατηγορία έντασης εξειδίκευσης.

Η πορεία των εξαγωγών παραμένει σταθερή σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας: η Περιφέρεια παραμένει στη δεύτερη θέση στον όγκο (χωρίς πετρελαιοειδή) και στην τρίτη στον ρυθμό αύξησης (2015-19) των εξαγωγών. Η κλαδική διάρθρωση τους μένει σταθερή, με σημαντικότερους τους κλάδους τροφίμων, κλωστοϋφαντουργίας-ένδυσης, χημικών-πλαστικών. Κυριότεροι πελάτες είναι κατά σειρά η Β.

Μακεδονία, η Γερμανία και η Βουλγαρία (συνολικό μερίδιο 32%), ενώ η Περιφέρεια παρουσιάζει χαμηλή έκθεση στον κίνδυνο από το Brexit, σε αντίθεση με άλλες (Αττική, Στερεά Ελλάδα, Ήπειρος).

3. Μια παραγωγική οικονομία με ατέλειες κατά τομέα

Η οικονομία της Περιφέρειας έχει παραγωγικότερο χαρακτήρα από ό,τι η οικονομία της χώρας, με υψηλό δείκτη χωροθέτησης στη μεταποίηση (1,35), υψηλό δείκτη εξειδίκευσης σε γεωργία (1,9), κλάδους έντασης εργασίας (1,8) και κλάδους εξειδικευμένων υπηρεσιών (1,4) και σημαντική διαφοροποίηση κλάδων (19 από τους 38 είναι παρόντες).

Η μεταποίηση, σημαντικότερη ως ΑΕΠ στην Περιφέρεια από ό,τι στο σύνολο της χώρας (111% του μ.ο.) διερχόταν ήδη προ κρίσης φάση επιβράδυνσης (μείωση απασχόλησης 6,1% στον δευτερογενή τομέα στην τελευταία δεκαετία). Η εξόρυξη αναπτύσσεται αλλά υφίσταται συνέπειες από την κρίση της οικοδομής. Η Περιφέρεια είναι μεσαίας έντασης στον τουρισμό (12% συμβολή στο ΑΕΠ - 7,6% στην απασχόληση) και κυριαρχείται από το προϊόν «ήλιος+ θάλασσα» για το οποίο διαθέτει μικρό συγκριτικό πλεονέκτημα ενώ οι νέες μορφές τουρισμού αναπτύσσονται αργά με αποτέλεσμα η μονοδραστηριότητα να είναι κυρίαρχη, να προκύπτουν ζητήματα φέρουσας ικανότητας και να καθυστερούν η ένταξη διεθνούς εμβέλειας πόρων (αρχαιολογικοί, εμβληματικά στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος) στο συνολικό προϊόν, η δημιουργία τουριστικών προορισμών, η επέκταση της περιόδου και η αύξηση της δαπάνης ανά επίσκεψη.

Παρά κάποια ενθαρρυντικά αποτελέσματα, η ασθενής ανάπτυξη υπηρεσιών καινοτομίας και υποστήριξης επιχειρήσεων είναι βασικό πρόβλημα στερώντας την παραγωγική βάση από προωθητικούς παράγοντες. Η εκπαίδευση-έρευνα αναπτύσσεται σταδιακά. Σημαντικό πλεονέκτημα υπάρχει στους κλάδους μεταφορών - διαμετακόμισης.

Η γεωργία, σημαντική σε χρήση γης, απασχόληση (252% επί του μ.ο. της ΕΕ) και μερίδιο στο ΑΕΠ (361%), δεν είναι (με ευρωπαϊκά κριτήρια) ιδιαίτερα δυναμική, εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τις ενισχύσεις και εθνικής κλίμακας διαρθρωτικά προβλήματα παραμένουν. Η κτηνοτροφία αναπτύσσεται σε σύνδεση με τη γαλακτοβιομηχανία.

4. Δυσμενής δημογραφία, υποχώρηση της απασχόλησης και μέσοι κοινωνικοί δείκτες

Η κρίση επέφερε χειροτέρευση της δημογραφικής εξέλιξης. Από το 2011 εμφανίζεται μείωση πληθυσμού πάνω από τον εθνικό μ.ο. με μείωση πληθυσμού ως προς το 2001 σε 22 από τους 38 Δήμους. Οι μεταναστευτικές ροές μειώθηκαν, ο δείκτης καθαρής μετανάστευσης είναι χαμηλός με αρνητικό ρυθμό μεταβολής, συνεχίζεται η γήρανση και παραμένει σε χαμηλά επίπεδα ο δείκτης αντικατάστασης.

Το ποσοστό απασχόλησης ανακάμπτει αργά μετά το 2014 και μειώνεται το ποσοστό ανεργίας αλλά εξακολουθεί να είναι σε υψηλά επίπεδα σε σύγκριση με τα ευρωπαϊκά. Ο δείκτης μακροχρόνιας ανεργίας είναι πολύ υψηλός που σημαίνει ότι η ανεργία οφείλεται σε δομικούς παράγοντες και δεν θα περιοριστεί αν δεν προχωρήσει η αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού με επανένταξη μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας. Ανησυχητικός είναι ο δείκτης των νέων εκτός αγοράς εργασίας ή/και εκπαίδευσης (16,1% - υψηλότερος 2 μονάδες του εθνικού δείκτη). Η τάση μείωσης της ανεργίας το 2015-19 ανακόπηκε το 2020 λόγω της πανδημίας (18,5% στο γ' τρίμηνο 2020 έναντι 16,2% του εθνικού μ.ο.).

Το ποσοστό του εργατικού δυναμικού με δευτεροβάθμια τουλάχιστον εκπαίδευση είναι ελαφρά χαμηλότερο του εθνικού μ.ο. και σημαντικά χαμηλότερο του ΟΟΣΑ, δείκτες όπως προσδόκιμο ζωής, θνησιμότητα, σοβαρή εγκληματικότητα, κατοίκηση, κινούνται σε ικανοποιητικά επίπεδα, ενώ οι δείκτες ικανοποίησης από τη διαβίωση και τη στήριξη από κοινωνικές υποδομές και δίκτυα είναι χαμηλότεροι από τον μ.ο. του ΟΟΣΑ. Το μέσο διαθέσιμο εισόδημα νοικοκυριών υπέστη σημαντική μείωση στην κρίση (τέταρτη ισχυρότερη μεταξύ των Περιφερειών) αλλά και προ κρίσης εμφάνιζε ρυθμό αύξησης χαμηλότερο του εθνικού μ.ο.. Συγκριτικά με την Αττική, το μέσο οικογενειακό εισόδημα βάσει φορολογικών δηλώσεων είναι λιγότερο από το μισό.

5. Τρωτότητα στην κλιματική αλλαγή, προβλήματα στην προστασία του περιβάλλοντος

Η Περιφέρεια εμφανίζει μεγάλη τρωτότητα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το ΠεΣΠΚΑ επισημαίνει ζητήματα πλημμυρικού κινδύνου, ευαισθησίας αστικών κέντρων σε υψηλές θερμοκρασίες και κινδύνου πυρκαγιών κατά τους ξηρούς θερμούς μήνες.

Τα υδατικά συστήματα αντιμετωπίζουν προβλήματα ως προς την χημική και οικολογική κατάσταση ευαίσθητων αποδεκτών. Ως προς τις υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών αποβλήτων, υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού των υποδομών για να αποκατασταθεί η αποτελεσματική λειτουργία τους. Σημαντικός λόγος υποβάθμισης υπογείων υδάτων ιδιαίτερα στην παράκτια ζώνη είναι η υπερκατανάλωση υδρευτικών πόρων λόγω απωλειών σε παλιά δίκτυα που ενίοτε ξεπερνούν το 30%.

Η Κεντρική Μακεδονία διαθέτει μοναδικό οικοπολιτιστικό απόθεμα, η διατήρηση και ανάδειξη των οποίων είναι σημαντική για την ποιότητα ζωής και την τουριστική ανάπτυξη. Η υψηλή ποικιλότητα των οικοσυστημάτων αποτυπώνεται στον αριθμό προστατευόμενων περιοχών (33,8% της έκτασης της) και στην ύπαρξη 4 Εθνικών Πάρκων. Υπάρχει σταθεροποίηση ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών ειδών και οικοτόπων χωρίς να φαίνεται ουσιαστική ανάκαμψη των συστημάτων υπό πίεση.

Τέλος, η ΚΜ είναι πρωτοπόρος στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: 3η στην Ελλάδα στην αιολική το 2018, 1η στην ηλιακή, σημαντική ως προς τη βιομάζα.

6. Ισχυρή μητροπολιτικότητα και ενδοπεριφερειακές ανισότητες

Η Κεντρική Μακεδονία χαρακτηρίζεται από μειούμενες αλλά επίμονες χωρικές ανισότητες υπό την κυριαρχία της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Θεσσαλονίκης όπου συγκεντρώνονται 59% του πληθυσμού, 64% του ΑΕΠ, 69% του δευτερογενούς τομέα, 75% της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας, 81% των επαγγελματικών – επιστημονικών - τεχνικών – διοικητικών. Οι άλλες Π.Ε. παράγουν 3,5 έως 7% του συνολικού ΑΕΠ η καθεμία αλλά αντιστάθηκαν καλύτερα στην κρίση: υπέστησαν σημαντική μείωση το 2009-19 αλλά μικρότερη της Θεσσαλονίκης (-29%).

Η αστικότητα είναι υψηλή (60% του πληθυσμού ζει σε 17 Δημοτικές Κοινότητες > 10.000 κατοίκων με έντονη συγκέντρωση στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (46%). Οι πόλεις παρουσιάζουν έλλειμμα σε πράσινες και μπλε επιφάνειες, πυκνή δόμηση, συσσώρευση ατμοσφαιρικών ρύπων, αύξηση έκθεσης πληθυσμού στον θόρυβο, ενώ η πανδημία ανέδειξε τη υψηλή σημασία των πράσινων υποδομών.

Η εξειδικευμένη χωρικά παρέμβαση είναι αναγκαία και προβλέπεται και από το Χωροταξικό Σχέδιο κατά αναπτυξιακές ενότητες με βάση ειδικά χαρακτηριστικά (εισόδημα, έκθεση σε κίνδυνο φτώχειας, γήρανση, σύνθεση τομέων οικονομίας, κατάσταση υποδομών, δια-περιφερειακές και δια-συνοριακές επιρροές).

Στρατηγικοί στόχοι

Η Κεντρική Μακεδονία έχει ανάγκη από, παραγωγικό, ανταγωνιστικό, αειφορικό επαναμετασχηματισμό για να εξασφαλιστούν η αντιστροφή των συνεπειών της κρίσης, η κοινωνική και χωρική συνοχή και η σημαίνουσα θέση της στον διεθνή χώρο. Ως στρατηγικοί στόχοι υιοθετούνται οι εξής:

- Υποστήριξη της παραγωγικής ανασυγκρότησης με αναβάθμιση προς κλάδους και προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας διεθνών προοπτικών, αξιοποίηση καινοτομίας για αύξηση της παραγωγικότητας
- Απεξάρτηση του τουρισμού από τη διεθνή συγκυρία με επικέντρωση σε υψηλής ποιότητας ζήτηση, διεύρυνση προϊόντος, άμβλυνση εποχικότητας, σύνδεση τουριστικής βιομηχανίας, πολιτισμού και «εναλλακτικού» τουρισμού
- Απεξάρτηση του αγροτικού τομέα από τις ενισχύσεις, παραγωγή νέων προϊόντων, ένταξη σε σχηματισμούς συνεργιών πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα
- Αντιμετώπιση των δυσμενών κοινωνικών και δημογραφικών συνθηκών, μείωση χρόνιας ανεργίας και υποαπασχόλησης, αναβάθμιση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών βασισμένων στη γνώση, κάλυψη αναγκών σε υποδομές και υπηρεσίες

παιδείας, υγείας, καταπολέμησης φτώχειας και αποκλεισμού

- Εξασφάλιση μόνιμων μέσων προστασίας του περιβάλλοντος και αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, ρύθμιση συγκρούσεων στις χρήσεις γης
- Αναβάθμιση της θέσης της Περιφέρειας στον ευρωπαϊκό χώρο, μεγαλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης, ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών, εκσυγχρονισμός υποδομών, αναβάθμιση στον ενεργειακό χάρτη μέσω μεγάλων ενεργειακών έργων και αξιοποίησης τους με συμπληρωματικές υπηρεσίες.

Επενδυτικές ανάγκες

Για τον ΣΠ 1:

1. Στήριξη του μετασχηματισμού της οικονομίας προς την επιχειρηματικότητα έντασης γνώσης: ενίσχυση δεσμών συνεργασίας παικτών του οικοσυστήματος καινοτομίας, στόχευση κλάδων όπου αναμένεται βιώσιμη ανάπτυξη,
2. Επιτάχυνση ψηφιακού μετασχηματισμού επιχειρήσεων και δημόσιων υπηρεσιών. Για την επιχειρηματικότητα, μετατόπιση επενδύσεων σε ψηφιακά εργαλεία 4ης βιομηχανικής επανάστασης με παρεμβάσεις στο σκέλος και της προσφοράς και της απορρόφησης ΤΠΕ
3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με διαρκή προσαρμογή στις νέες συνθήκες παραγωγής και εμπορίας που διαμορφώνονται σε διεθνές επίπεδο. Μετασχηματισμός των επιχειρήσεων με υιοθέτηση περισσότερο βιώσιμων και αποδοτικών και πράσινων επιχειρηματικών μοντέλων.
4. Ενίσχυση της διαχειριστικής και επιχειρησιακής ικανότητας των περιφερειακών δομών υποστήριξης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας.

Για τον ΣΠ 2:

1. Υποστήριξη της ενεργειακής μετάβασης και ενίσχυση της περιφερειακής συνεισφοράς στους στόχους του ΕΣΕΚ
2. Στοχευμένη, βάσει τρωτότητας, αντιμετώπιση καταστροφών που οφείλονται σε κλιματικούς και μη κινδύνους
3. Διατήρηση των στόχων βιώσιμης διαχείρισης υδάτων η και αποτελεσματικότερη χρήση υδάτινων πόρων
4. Προαγωγή της κυκλικής οικονομίας στο σύστημα διαχείρισης αστικών απορριμμάτων
5. Αναβάθμιση και ανάδειξη αστικών – περιαστικών πράσινων και μπλε επιφανειών και των υπηρεσιών που προσφέρουν στην ποιότητα και ανθεκτικότητα του βιοτικού επιπέδου.

Για τον ΣΠ 3:

1. Συμβολή στην βελτίωση ασφάλειας, ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας του περιφερειακού οδικού δικτύου.

Για τον ΣΠ 4:

1. Ενίσχυση των κοινωνικών περιφερειακών και τοπικών δομών, αναβάθμιση και επέκταση λειτουργιών και υπηρεσιών, αύξηση κάλυψης και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών
2. Εστίαση σε ειδικές ομάδες,
3. Υποστήριξη του μετασχηματισμού του συστήματος εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου

μάθησης, σε επίπεδο υποδομών και εξοπλισμού με προτεραιότητα στην ανθεκτικότητα και ασφάλεια υποδομών

4. Υποστήριξη της εθνικής στρατηγικής πρωτοβάθμιας υγείας και ενίσχυση ανθεκτικότητας και ασφάλειας των υποδομών υγείας
5. Προαγωγή βιώσιμου τουρισμού και ένταξη πολιτισμού και δημιουργικής βιομηχανίας στο οικονομικό σύστημα, επένδυση στον ποιοτικό τουρισμό για άτομα με αναπηρίες και στον «ασημένιο» τουρισμό.
6. Προστασία, ανάδειξη και προβολή πολιτιστικού αποθέματος, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της προσβασιμότητάς τους απ' όλους.

Για τον ΣΠ 5:

1. Ολοκληρωμένη κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική και πολιτιστική ανάπτυξη στη λειτουργική μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης και σύνδεση της αστικής με την ημιαστική περιοχή
2. Ολοκληρωμένη κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική και πολιτιστική ανάπτυξη σε άλλα πρωτεύοντα αστικά κέντρα
3. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης σε αγροτικές και παράκτιες περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά που τις καθιστούν δυνητικούς πόλους ανάπτυξης για την ευρύτερη περιοχή ή την Περιφέρεια
4. Προώθηση στόχων της Γαλάζιας Ανάπτυξης καταρχήν με παρακολούθηση – αξιολόγηση - σχεδιασμό και ακολούθως με ανάληψη πρωτοβουλιών αξιοποίησης των θαλάσσιων και παράκτιων πόρων.

Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (σ.α.ε.ο.) και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ε.σ.α.α.)

Στον ΣΠ 1, η στρατηγική είναι γενικά συναφής με το Σ.Α.Ε.Ο. αλλά ιδιαίτερα με τον 4ο Ειδικό Στόχο του Σ.Α.Ε.Ο. (Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων με τομεακές / κλαδικές προτεραιότητες) με έμφαση στην αλυσίδα αξίας Τουρισμός-Πολιτισμός, αγροδιατροφικό τομέα και κυκλική οικονομία. Συνέργειες αναμένονται με τον πυλώνα 4 (Άξονες 4.5, 4.6, 4.7) του Ε.Σ.Α.Α..

Ο ΣΠ 2, είναι συναφής με τον Άξονα πράσινης ανάπτυξης του Σ.Α.Ε.Ο. και τις θεματικές Κυκλική οικονομία, Κλιματική αλλαγή, Βιοποικιλότητα και Βιο-οικονομία. Συνέργειες αναμένονται με τον πυλώνα 1 «Πράσινη Ανάπτυξη» του Ε.Σ.Α.Α. στους Ειδικούς Στόχους για την Ενέργεια και συναφείς επενδύσεις ή μεταρρυθμίσεις προβλέπονται για τους λοιπούς.

Ως προς τον ΣΠ 3, το Ε.Σ.Α.Α. περιλαμβάνει στον άξονα «Εκσυγχρονισμός - βελτίωση ανθεκτικότητας κύριων κλάδων» σχετικά με την Κ. Μακεδονία έργα για εκσυγχρονισμό του δικτύου σιδηροδρόμων, ψηφιακό μετασχηματισμό του ΟΣΕ, παρεμβάσεις στο Αεροδρόμιο Μακεδονία, αποκατάσταση οδικού δικτύου, επισκευή οδοστρωμάτων, αναβάθμιση γεφυρών.

Ως προς τον ΣΠ 4, η βελτίωση της Κοινωνικής Συνοχής είναι βασικός στόχος του Σ.Α.Ε.Ο. και το Ε.Σ.Α.Α. περιλαμβάνει επενδύσεις / μεταρρυθμίσεις με συνέργειες για Ενίσχυση προσβασιμότητας, αποτελεσματικότητας και ποιότητας συστήματος υγείας, αύξηση πρόσβασης σε αποτελεσματικές χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές.

Το Ε.Σ.Α.Α. δεν έχει χωρική εξειδίκευση. Συνέργειες με τον ΣΠ5 εντοπίζονται σε οριζόντιες δράσεις (επενδύσεις Πυλώνα «Πράσινη Μετάβαση» για μείωση ενεργειακού κόστους, ενεργειακή αναβάθμιση, προώθηση στρατηγικών αστικών αναπλάσεων).

Προτεραιότητες

Με βάση στρατηγικούς στόχους και επενδυτικές ανάγκες, οι Προτεραιότητες του ΕΠ διαμορφώνονται ως ακολούθως, σε αντιστοιχία με τους Στόχους Πολιτικής 2021-27:

- 1 : Παραγωγικός ανταγωνιστικός μετασχηματισμός της Κεντρικής Μακεδονίας. - ΣΠ 1
- 2: Στήριξη της πράσινης και αειφόρου ανάπτυξης στην Κεντρική Μακεδονία. - ΣΠ 2
- 3: Εξασφάλιση της διασυνδεσιμότητας της Κεντρικής Μακεδονίας. - ΣΠ 3
- 4Α: Προώθηση της Κοινωνικής Συνοχής στην Κεντρική Μακεδονία – Παρέμβαση του ΕΤΠΑ - ΣΠ 4
- 4Β: Προώθηση της Κοινωνικής Συνοχής στην Κεντρική Μακεδονία – Παρέμβαση του ΕΚΤ+. - ΣΠ 4
- 5: Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Κεντρική Μακεδονία. - ΣΠ 5
- 6Α: Τεχνική Βοήθεια - ΕΤΠΑ
- 6Β: Τεχνική Βοήθεια – ΕΚΤ+

Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με άλλες μορφές στήριξης

Από τον ΣΠ1,

Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ), ως αρμόδιος φορέας της Πολιτείας για θέματα πολιτικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, έχει ολοκληρώσει τη διαμόρφωση ενός Πολυετούς Χρηματοδοτικού Σχεδίου Ερευνητικών Υποδομών, το οποίο αναδεικνύει τις προτεραιότητες της χώρας για μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε μεγάλης κλίμακας Ερευνητικές Υποδομές. Το Χρηματοδοτικό Σχέδιο περιλαμβάνει 28 Ερευνητικές Υποδομές εθνικής εμβέλειας, ως επί το πλείστον καταναμημένες. Το ΠεΠ ΚΜ αναμένεται να χρηματοδοτήσει τοπικού χαρακτήρα ερευνητικές υποδομές που δεν συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Πολυετές Σχέδιο.

Παράλληλα το ΠΑνΕΚ αναμένεται να στηρίξει Δράσεις προώθησης της έρευνας και καινοτομίας οριζόντιου χαρακτήρα, στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για την έξυπνη εξειδίκευση που συνδέονται με την εξυπηρέτηση στόχων και προτεραιοτήτων εθνικής κλίμακας καθώς και των προτεραιοτήτων σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο (excellence), δράσεις υψηλού σχετικά προϋπολογισμού οι οποίες, εάν και περιφερειακής εμβέλειας, δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν από τους περιορισμένους πόρους των ΠεΠ ή/και δράσεις στις οποίες συμμετέχουν φορείς από διάφορες περιφέρειες. Στο πλαίσιο αυτό το ΠεΠ ΚΜ θα στηρίξει στοχευμένες ενισχύσεις ΜΜΕ, που θα εξυπηρετούν την περιφερειακή διάσταση (απόληξη) της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση και των οποίων η ανάγκη ενίσχυσης προκύπτει από την εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε περιφερειακό επίπεδο

Στον ΣΠ 2, μέτρα που αφορούν ΑΠΕ, ενεργειακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων, συστήματα αποθήκευσης και ενεργειακών δικτύων και ψηφιοποίησης τους, καθώς και η ενίσχυση κατοικιών μετά το 2021, θα υλοποιηθούν από άλλα μέσα (Πρόγραμμα ΠΕΚΑ, Ελλάδα 2.0). Ο εξοπλισμός και τα συστήματα των σωμάτων του Υπ. Κλιματικής Κρίσης θα χρηματοδοτηθούν από το Τομεακό Πρόγραμμα. Αντίστοιχα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας σε υδατικά σώματα αρμοδιότητας ΥΠΕΝ θα υλοποιηθούν από το ΠΕΚΑ. Το ΠΕΚΑ θα αναλάβει δράσεις αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ & ΣΔΚΠΛ και μέτρων εφαρμογής τους, το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, καθώς και το σύνολο των δράσεων που αφορούν την υποστήριξη διαχείρισης περιοχών NATURA 2000. Μέσω κυρίως του ΤΣ θα χρηματοδοτηθεί το σύνολο των δράσεων Κυκλικής Οικονομίας, πλην τοπικών υποδομών Διαλογής στην Πηγή.

Το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-27 θα υποστηρίξει μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες και κτίρια εθνικού χαρακτήρα, ενεργειακό μετασχηματισμό σε επιχειρήσεις, προώθηση - οικιακής αυτονομίας με αυτοπαραγωγή ΑΠΕ, Ψηφιοποίηση Υποδομών Δικτύων, στήριξη συστημάτων αποθήκευσης, κίνητρα σε ΜΜΕ για ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων. Στον τομέα της Κλιματικής Αλλαγής, θεσμικά εργαλεία, οριζόντιες στρατηγικές, αντιμετώπιση ερημοποίησης και διάβρωσης. Στον τομέα της διαχείρισης υδάτων, διαχείριση πόρων, αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ & ΣΔΚΠΛ, Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, επανάχρηση νερού. Στον τομέα της Κυκλικής Οικονομίας, ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων, αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, ενημέρωση - ευαισθητοποίηση και προώθηση Κυκλικής οικονομίας. Στον τομέα βιοποικιλότητας και αστικού περιβάλλοντος, αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, δράσεις ποιότητας ατμόσφαιρας – θορύβου,. Στον τομέα της αστικής κινητικότητας, κύρια συνεισφορά είναι η ολοκλήρωση του Μετρό Θεσσαλονίκης και η συνέχιση των επεκτάσεων του.

Το Πρόγραμμα Πολιτική Προστασία 2021-27 θα αναλάβει εξοπλισμό αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, συστήματα παρακολούθησης καιρικών φαινομένων, αντιμετώπιση επιπτώσεων ανθρωπογενών κινδύνων – προστασία Δημόσιας Υγείας, αναβάθμιση δεξιοτήτων.

Δράσεις ποιότητας ατμόσφαιρας – θορύβου θα χρηματοδοτηθούν από το ΠΕΚΑ ενώ Δράσεις Αστικής Κινητικότητας - Συμπληρωματικές παρεμβάσεις ΣΒΑΚ θα υλοποιηθούν στο ΠεΠ ΚΜ αποκλειστικά στο πλαίσιο του ΣΠ5.

Στον ΣΠ 3, το Πρόγραμμα Υποδομών – Μεταφορών 2021-27 θα υποστηρίξει την αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου και συμπληρωματικά έργα οδικής ασφάλειας.

Στον ΣΠ 4, η κυριότερη συμπληρωματικότητα φαίνεται να υπάρχει με το Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» 2021-27 το οποίο, μεταξύ άλλων, θα υλοποιήσει δράσεις ΕΚΤ+ για απασχόληση, εκπαίδευση και δια βίου μάθηση και Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στέριση (ΕΒΥΣ). Επίσης, οι δράσεις που αφορούν σε μετανάστες και αιτούντες άσυλο, θα δράσουν συμπληρωματικά με αυτές του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), το οποίο αποτελεί το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για τέτοια τυπολογία έργων. Τέλος, συνέργειες αναμένονται στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Στον ΣΠ 5, οι συνέργειες στο πλαίσιο των ΟΧΕ θα προσδιοριστούν στο στάδιο εκπόνησης/επικαιροποίησης των σχετικών Στρατηγικών.

Διδάγματα από την προηγούμενη πείρα, προκλήσεις ως προς τη διοικητική ικανότητα και τη διακυβέρνηση και μέτρα απλοποίησης

Στον ΣΠ 1, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων συνδέονταν άμεσα με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). Δεδομένου πως στο σύνολό τους τόσο οι φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης όσο και οι ίδιοι οι δικαιούχοι δεν ήταν εξοικειωμένοι με το πνεύμα και τις απαιτήσεις της στρατηγικής προέκυψε σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με συντονισμό και την αποτελεσματικότητα της υλοποίησης των παρεμβάσεων. Ενδεικτικά αναφέρονται: ασαφές πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης, έλλειμμα στο συντονισμό των περιφερειακών οργάνων με τα αντίστοιχα εθνικά (ΠΣΕΚ με ΕΣΕΚ), δυσκολία στην κινητοποίηση και δέσμευση των επιχειρήσεων στη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης. Επιπλέον η ενεργοποίηση του Θεματικού Στόχου 2 καθυστέρησε κυρίως από εξωγενείς προς την ΠΚΜ παράγοντες (καθυστερημένη έγκριση Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής, κατανομή των πόρων για ΤΠΕ σε πολλαπλά προγράμματα, κλπ.), ενώ οι δράσεις ενίσχυσης επιχειρηματικότητας καθυστέρησαν κυρίως λόγω θεμάτων στην επιλογή Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων και στην λειτουργία και προσαρμογή του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Τα θέματα με τον ΕΦΕΠΑΕ που οδήγησαν σε καθυστερήσεις έχουν επιλυθεί και δεν αναμένονται περεταίρω προβλήματα, ενώ το νέο ΠΣΚΕ που στο πλαίσιο της αναβάθμισής του (που ανατέθηκε) αναμένεται να αντιμετωπίσει συντονισμένα τις ανάγκες του Προγράμματος για την ΠΠ 2021-2027.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών για αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης - RIS3, η ΠΚΜ δημιούργησε, τον Μάρτιο του 2018, τον Μηχανισμό Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας – OneStopLiaisonOffice, υπό τον συντονισμό της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας.

Ο Μηχανισμός αυτός συνεισφέρει αποτελεσματικά στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίηση των παρεμβάσεων της RIS3, αποτελώντας σημείο αναφοράς για την συστηματική συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση των σχετικών δεδομένων υλοποίησης. Παράλληλα, διαδραμάτισε κρίσιμο ρόλο στην ενημέρωση, κινητοποίηση και προσέλκυση των εκπροσώπων της τριπλής έλικας (επιχειρήσεων, ερευνητικών φορέων και φορέων περιφερειακής διοίκησης) σε διαδικασίες επιχειρηματικής ανακάλυψης σε καινοτόμα πεδία. Τέλος ο Μηχανισμός κατάφερε να προωθήσει ισχυρές συνεργασίες μεταξύ των μελών του οικοσυστήματος έρευνας-καινοτομίας-επιχειρηματικότητας και να συντελέσει στην εισαγωγή τους σε διεθνείς αλυσίδες αξίας.

Τα παραπάνω αναδεικνύουν τον Μηχανισμό σε «καλή πρακτική», αποδεικνύουν τον ισχυρό θεσμικό του ρόλο και την ικανότητά του να συμβάλει αποτελεσματικά στη διαχείριση της RIS3 και στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο.

Στον ΣΠ 2, καθοριστική ήταν η καθυστέρηση εκπλήρωσης εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων για σημαντικό αριθμό δράσεων. Καθυστερήσεις στην ωρίμανση προκλήθηκαν από: θέσπιση νέου ΚΕΝΑΚ 2018 που επηρέασε την ωρίμανση έργων Ενεργειακής Αποδοτικότητας, αλλαγή στο νομικό πλαίσιο ωρίμανσης - δημοπράτησης που καθυστέρησε 2 έτη την δυνατότητα προκήρυξης έργων και μελετών ωρίμανσης, η αργή διαδικασία σύναψης συμβάσεων, παραλαβής μελετών, γνωμοδοτήσεων, αδειοδότησης (ειδικά για την κλιματική αλλαγή) και οι δυσκολίες επίβλεψης σύνθετων έργων από δικαιούχους. Στον τομέα της οικονομίας χαμηλών ρύπων διαφάνηκε μελετητική ανωριμότητα για έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτηρίων. Στον τομέα της κλιματικής αλλαγής διαγνώστηκε αδυναμία ωρίμανσης με αποτέλεσμα περιορισμό των πόρων στα αρχικά εντασσόμενα έργα και μεταφορά πόρων για κάλυψη άλλων αναγκών. Στον τομέα του φυσικού, αστικού περιβάλλοντος και πολιτισμού, έλλειψη δυνατότητας δικαιούχων να ανταποκριθούν στην επίτευξη στόχων. Σημαντικό δίδαγμα αφορά η λειτουργία των περιβαλλοντικών υποδομών: οι υποδομές αποχέτευσης και εγκαταστάσεις λυμάτων έχουν ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό αλλά αντιμετωπίζουν προβλήματα ελλείπει τεχνικών ή ανθρώπινων πόρων και η οικονομική βιωσιμότητα των συστημάτων έχει ανατραπεί από τις οικονομικές εξελίξεις.

Στον ΣΠ 4, πληθώρα κοινωνικών δράσεων υλοποιήθηκαν με σημαντική επιτυχία. Παραδείγματα είναι οι δράσεις εναρμόνισης επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής, οι δράσεις λειτουργίας κοινωνικών δομών από την τοπική αυτοδιοίκηση (όπως τα Κέντρα Κοινότητας και οι δομές αστέγων) και ενίσχυσης ατόμων ευπαθών ομάδων πληθυσμού. Στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, σημαντικό αντίκτυπο είχαν δράσεις κατά της φτώχειας και υποστήριξης ΑμεΑ .

Στον τομέα παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, βασική δράση αποτέλεσε η λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ). Επίσης, το ΕΠ ΠΚΜ 2014-2020 μέσω του ΕΚΤ, χρηματοδότησε δράσεις για την άμεση αντιμετώπιση της πανδημίας. Όσον αφορά στις αδυναμίες υλοποίησης δράσεων, αυτές εστιάζονται κυρίως στις δράσεις βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης των Ρομά για τις οποίες δεν ολοκληρώθηκαν τα προαπαιτούμενα έργα υποδομής (εκτός πλαισίου του ΕΠ ΠΚΜ).

Στο πλαίσιο του ΕΠ ΠΚΜ 2014-2020, υλοποιήθηκε μέσα στο 2021 μελέτη αξιολόγησης των κυριότερων κοινωνικών δομών (Κέντρα Κοινότητας, Δομές Αστέγων, Κέντρα Δημέρευσης και ημερήσιας φροντίδας ατόμων με αναπηρία, Δομές παροχής βασικών αγαθών και Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων) που χρηματοδοτήθηκαν από αυτό. Η συνολική αποτίμηση της προστιθέμενης αξίας των αξιολογούμενων παρεμβάσεων συνολικά κρίνεται ιδιαίτερα θετική. Ένα κρίσιμο θέμα που αναδείχθηκε είναι η ανάγκη για καλύτερη δικτύωση (σε τεχνικό και γεωγραφικο-πληροφοριακό επίπεδο) των διαφορετικών δομών ώστε να είναι κοινός ο τρόπος αποτύπωσης των ωφελούμενων που εξυπηρετούνται.

Στον ΣΠ 5, η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση χρησιμοποιήθηκε μόνο για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Η προσέγγιση ήταν φιλόδοξη σε προϋπολογισμό, πεδία παρέμβασης και επενδυτικές

προτεραιότητες, καλύπτοντας την αστική περιοχή Θεσσαλονίκης και τις Βέροια, Σέρρες, Νάουσα, Κατερίνη, Γιαννιτσά και Έδεσσα. Το σύνολο των πόρων ανέρχεται σε 10,8% του προϋπολογισμού του ΠΕΠ και, με δράσεις κρατικών ενισχύσεων, 12,6%. Η ΣΒΑΑ Θεσσαλονίκης εξειδικεύθηκε και οι εντάξεις κάλυψαν τον προϋπολογισμό αλλά η συμβασιοποίηση είναι χαμηλή και οι πληρωμές καθυστερούν. Οι καθυστερήσεις σχετίζονται αφενός με την μακρά περίοδο σχεδιασμού των κατευθύνσεων σε ευρωπαϊκό κι εθνικό επίπεδο, την μακρά περίοδο σχεδιασμού των Στρατηγικών και δημιουργίας των απαιτούμενων δομών/οργάνων παρακολούθησης/συντονισμού των Στρατηγικών, την χαμηλή ωριμότητα των προτεινόμενων δράσεων στα Επιχειρησιακά Σχέδια των Αστικών Αρχών και την φέρουσα ικανότητα υλοποίησης δράσεων των Δικαιούχων. Σημαντικό κεκτημένο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 η λειτουργία ενός μοντέλου αστικού προγραμματισμού και διακυβέρνησης στη Θεσσαλονίκη και η ικανότητα που δημιουργήθηκε με την έναρξη του Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Στα λοιπά αστικά κέντρα η υλοποίηση είναι πιο καθυστερημένη και υπάρχει ανάγκη να στηριχθούν οι μικρές τεχνικές δυνατότητες των Δήμων.

Συνάφεια με τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες

Η Περιφέρεια διαθέτει διεθνούς σημασίας λιμάνι, κόμβο για ανάπτυξη πολυτροπικών μεταφορών στον Διευρωπαϊκό Άξονα Αν. Μεσογείου, αναπτυγμένες ζώνες υδατοκαλλιέργειας και τον μεγαλύτερο αλιευτικό στόλο της χώρας, ερευνητικές υποδομές, προορισμούς παράκτιου τουρισμού και υγροτοπικά και ορεινά οικοσυστήματα. Υπάρχει ισχυρή συνάφεια μεταξύ αναπτυξιακού προτύπου της νεας προσέγγισης για την Γαλάζια Οικονομία COM(2021)240 f και των Πυλώνων της EUSAIR (Μπλε Οικονομία, Διασύνδεση Μακροπεριφέρειας, Προστασία Περιβάλλοντος, Βιώσιμος Τουρισμός) και θα την εκμεταλλευτεί με χωρικές πολιτικές για Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης και ανάπτυξη στρατηγικών για Γαλάζια Ανάπτυξη. Θα ενισχύσει τον ρόλο της ως κύρια εμπορική και οικονομική πύλη για κράτη της πρώην Γιουγκοσλαβίας.

Συνάφεια με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, με τις αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και το Green Deal

Οι 20 αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων ενσωματώνονται σε δύο επίπεδα: εξασφαλίζεται οριζόντια η τήρηση του συνόλου τους σε επίπεδο σχεδιασμού και μέσω και εξειδικεύονται ενεργητικά μέτρα προώθησης της εφαρμογής επιμέρους αρχών που συνδέονται με Ειδικούς Στόχους του ΕΚΤ+. Η επιλογή στόχων υπακούει στον διαχωρισμό δράσεων μεταξύ περιφερειακών και τομεακών Προγραμμάτων. Το ΠΕΠ ΚΜ θα στηρίξει, μεταξύ άλλων, χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση, δικαίωμα των παιδιών σε οικονομικά προσιτή και καλή προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, ένταξη ατόμων με αναπηρία (σε συνάφεια με την Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το Παιδί), ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και φροντίδα για στέγαση και πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες στους αστέγους, κοινωνική ένταξη ατόμων που αντιμετωπίζουν φτώχεια, κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικό αποκλεισμό. Οι πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ υλοποιούνται σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης .

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία περιλαμβάνει στόχους για καθαρή ενέργεια, βιώσιμη βιομηχανία, οικοδόμηση και ανακαίνιση, βιώσιμη κινητικότητα, βιοποικιλότητα, πρωτοβουλία «από το αγρόκτημα στο πιρούνι» και εξάλειψη ρύπανσης. Οι στόχοι αυτοί ενσωματώνονται χωρικά και θεματικά σε όλες τις Προτεραιότητες του Προγράμματος. Το 2021 θα ολοκληρωθεί η Περιφερειακή Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή: στο πλαίσιο της προσδιορίζονται 3 Οριζόντιες Δράσεις και άλλες επιμέρους για 16 οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς. Οι δράσεις θα αποτελέσουν προτεραιότητες για ΕΣ των ΣΠ 2, 4 και 5.

Συνέργεια με λοιπά χρηματοδοτικά μέσα και Πρωτοβουλίες της Ε.Ε.

Το πρόγραμμα δύναται να υποστηρίξει επενδύσεις που συνδυάζουν επιτυχώς τις αρχές της αειφορίας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας New European Bauhaus, με σκοπό την εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.

Οριζόντιες Αρχές

Το Πρόγραμμα δεσμεύεται να λαμβάνει υπόψη την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στις παρεμβάσεις όλων των Στόχων Πολιτικής. Η αρχή θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων στη βάση οδηγιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Πίνακας 1

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies</p>	<p>Η Περιφέρεια αποτελεί τον 2ο σημαντικότερο πόλο Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) της χώρας και παρουσιάζει αύξηση στις δαπάνες E&A ως % του ΑΕΠ στην περίοδο 2015-2018. Η αύξηση όμως δεν προέρχεται από ιδιωτικές επενδύσεις (οι οποίες μειώνονται σε μεγάλο βαθμό στο ίδιο διάστημα) αλλά από δημόσιους ακαδημαϊκούς/ ερευνητικούς φορείς. Οι τελευταίοι κατέχουν την 2η θέση πανελλαδικά στη απασχόληση ερευνητών. Ο συνδυασμός αυτών των σημείων οδηγεί στη διαπίστωση ότι υπάρχει σχετικά περιορισμένη ύπαρξη ιδιωτικών υποδομών και ανθρώπινων πόρων E&A στην Περιφέρεια, με συνεπακόλουθη μειωμένη συνεισφορά τους στην περιφερειακή οικονομία. Η ΠΚΜ, αν και είναι καλά τοποθετημένη στο εθνικό σύστημα καινοτομίας ως προς την προσφορά γνώσης και τους ανθρώπινους πόρους του δημόσιου ακαδημαϊκού/ερευνητικού τομέα, εμφανίζει σημαντική απόκλιση από τα ευρωπαϊκά δεδομένα και δεν έχει ακόμα καταφέρει να μετασχηματίσει τα θετικά χαρακτηριστικά ΕΤΑΚ της, σε οικονομικούς πόρους και διεθνή ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Τέλος ο αριθμός δικτύων συνεργασίας και συστάδων μεταξύ επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων πρέπει να εκληφθεί μάλλον ως περιορισμένος, όπως και η συμμετοχή τους σε διεθνή καινοτομικά ή παραγωγικά δίκτυα και αλυσίδες αξίας με λίγες φωτεινές εξαιρέσεις. Οι παραπάνω διαπιστώσεις οδηγούν στην συνοπτική</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>διατύπωση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων: • Ενίσχυση εφαρμοσμένης έρευνας από τους ακαδημαϊκούς / ερευνητικούς φορείς σε πεδία αξιοποιήσιμα για τις ανάγκες της περιφερειακής οικονομίας με προτεραιότητα στους κλάδους RIS3. • Ενδυνάμωση ικανοτήτων εκμετάλλευσης της προσφερόμενης γνώσης για την παραγωγή προστιθέμενης αξίας προϊόντων και υπηρεσιών. • Ενίσχυση κοινών ερευνητικών προσπαθειών επιχειρήσεων και ακαδημαϊκών ή ερευνητικών φορέων για εισαγωγή όλων των μορφών καινοτομίας. • Ενίσχυση της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας των περιφερειακών δομών υποστήριξης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της περιφέρειας</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities</p>	<p>Η παραγωγικότητα κατά μέσο όρο των τομέων της οικονομίας της ΠΚΜ είναι χαμηλή (κατά κεφαλή παραγόμενο προϊόν σε σχέση με τους αντίστοιχους δείκτες της ΕΕ) και μια από τις αιτίες θεωρείται η χαμηλή διείσδυση και αξιοποίηση των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις. Οι ΤΠΕ αποτελούν έναν αναγνωρισμένο κλάδο οριζόντιας υποστήριξης με ύπαρξη κρίσιμης μάζας επιχειρήσεων στην ΠΚΜ κυρίως στην παροχή υπηρεσιών και λογισμικού γενικών επιχειρηματικών διαδικασιών για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας των κλάδων που υποστηρίζουν. Παρά το μέγεθός του ο κλάδος δεν δραστηριοποιείται ιδιαίτερα σε εξειδικευμένες περιοχές γνώσης, οι οποίες αναμένεται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στις τεχνολογίες του μέλλοντος. Γενικά, υπάρχει σημαντικό περιθώριο για εφαρμογή τεχνολογικών καινοτομιών, οι οποίες θα αποτελέσουν τη βάση</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>νέων εργαλείων ΤΠΕ και σημαντικών εφαρμογών που εν δυνάμει αφορούν σε μεγάλο μέρος των παραγωγικών τομέων. Οι παραπάνω διαπιστώσεις οδηγούν στην συνοπτική διατύπωση των ακόλουθων αναπτυξιακών προτεραιοτήτων για την Περιφέρεια:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των καινοτόμων επιχειρήσεων ΤΠΕ (σκέλος προσφοράς ΤΠΕ) που αναπτύσσουν και εμπορεύονται προϊόντα και υπηρεσίες σε τομείς με ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης (τεχνητή νοημοσύνη, αυτόνομα «έξυπνα» ρομπότ, ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, IoT, ή/και 3D Printing). • Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων βελτίωσης παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητάς τους από τις επιχειρήσεις (σκέλος ζήτησης ΤΠΕ). • Επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού επιχειρησιακών πρακτικών και τομέα παροχής υπηρεσιών από το δημόσιο προς πολίτες και επιχειρήσεις.
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.3. Enhancing sustainable growth and competitiveness of SMEs and job creation in SMEs, including by productive investments</p>	<p>Η ΠΚΜ αντιμετωπίζει κρίσιμα ζητήματα ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας και διαρθρωτικές αδυναμίες καθώς παρατηρείται διαχρονική υποχώρηση των παραγωγικών κλάδων μεταποίησης, γεωργίας και κατασκευών και χαμηλό βαθμός άμεσων ξένων επενδύσεων. Η οικονομία στηρίζεται σε ΜΜΕ παραδοσιακών κυρίως κλάδων με χαμηλή παραγωγικότητα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα. Για τις επιχειρήσεις μέσης και υψηλής έντασης Ε&Α (τυπολογία ΟΟΣΑ) η αναλογία στο σύνολο νέων ιδρύσεων την περίοδο 2014-2018 παρουσιάζει εύρος 3,5%-4,25%. Γνωρίζοντας το μεγάλο βαθμό θνησιμότητας των NEET συμπεραίνει κανείς την</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>ανάγκη υιοθέτησης στοχευμένων μέσων στήριξης για τις επιχειρήσεις. Η Περιφέρεια παρουσίασε τη μεγαλύτερη αναλογία καινοτόμων ΜΜΕ ως προς το σύνολο των επιχειρήσεων μεταξύ των Ελληνικών περιφερειών στην περίοδο 2016-2018. Είναι 5η σε δαπάνες καινοτομίας, ενώ με βάση το ποσοστό ΜΜΕ που συνεργάζονται με τρίτους για ανάπτυξη καινοτομιών η θέση της είναι η 6η. Ο συνδυασμός των παραπάνω δείχνει ότι οι επιχειρήσεις είναι διατεθειμένες να καινοτομήσουν χωρίς ιδιαίτερα μεγάλη επένδυση και χωρίς να προστρέξουν σε υποστήριξη τρίτων. Παράλληλα, απουσιάζουν σημαντικοί συνεργατικοί σχηματισμοί που μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη οικονομιών κλίμακας και τοποθέτηση σε διεθνείς αλυσίδες αξίας. Οι διαπιστώσεις οδηγούν στη διατύπωση των ακόλουθων προτεραιοτήτων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση και διαφοροποίηση των εμποδωμένων κλάδων παραγωγής και παροχής υπηρεσιών με στόχο την αναβάθμιση της ικανότητάς τους προς όφελος της περιφερειακής οικονομίας. • Επίτευξη κατάλληλων συνεργειών που θα οδηγήσουν σε ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας της διείσδυσης σε διεθνείς αλυσίδες αξίας, τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και την υιοθέτηση δράσεων κυκλικής οικονομίας. • Δημιουργία ικανών οριζόντιων δομών με στόχο τη διέγερση και υποστήριξη του συνόλου των ΜΜΕ. • Στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας έναντι απρόβλεπτων κινδύνων
2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions	<p>Η ΠΚΜ (ΕΛΣΤΑΤ 2011) διαθέτει περίπου 600.000 κτίρια (14,6% χώρας) εκ των οποίων το 56,1% είχε δομηθεί πριν το 1981, το 81,5% πριν το</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility		<p>1995 και το 93,8% πριν το 2000. Σε αυτά περιλαμβάνονται 2.888 σχολικά κτίρια και 287 κτίρια υπηρεσιών υγείας. Τα κτίρια προ του 2000 διαθέτουν ελάχιστες ή καθόλου προδιαγραφές ενεργειακής αποδοτικότητας. Οι ανάγκες προσδιορίζονται συγκριτικά υψηλές στην Θεσσαλονίκη, όπου συγκεντρώνονται οι μεγαλύτερες (και συνάμα πιο ενεργοβόρες) μονάδες υγείας, αθλητισμού – πολιτισμού και δημόσιας διοίκησης στην Βόρεια Ελλάδα και το μεγαλύτερο τμήμα του παλαιού οικιστικού αποθέματος. Οι επίτευξη των Στόχων του ΕΣΕΚ απαιτούν συνολική και συντονισμένη χρηματοδοτική προσπάθεια. Στο πλαίσιο αυτό το ΠεΠ ΚΜ 2021-2027 θα συμβάλει, σε διαρκή συντονισμό με τα άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Περιόδου, υποστηρίζοντας επενδύσεις για την ενεργειακή ανακαίνιση και την ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας δημοσίων και ιδιωτικών κτιρίων. Στο πλαίσιο του διαχωρισμού το ΠεΠ ΚΜ θα υποστηρίξει: - Την υλοποίηση των επενδύσεων ενεργειακής εξοικονόμησης κατοικιών για το έτος 2021-2022, ως μεταβατικό μέσο για τα επόμενα προγράμματα «εξοικονομώ» που θα υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027 και το RFF. - (αποκλειστικά) την χρηματοδότηση έργων ενεργειακής ανακαίνισης δημοσίων κτιρίων αρμοδιότητας της περιφερειακής και τοπικής διοίκησης.</p>
2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention	RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches	<p>Η Κεντρική Μακεδονία ανήκει σε μια ιδιαίτερα ευάλωτη κλιματική ζώνη, με υψηλή τρωτότητα και ευαισθησία, η οποία περιλαμβάνει και μη κλιματικούς κινδύνους (σεισμούς – τσουνάμι). Τα τελευταία έτη παρατηρούνται καταστροφές με</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
and management, and sustainable urban mobility		<p>απώλεια ζωών και μεγάλο υλικό κόστος (2005, 2007, 2019). Το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ - 2021) αναγνωρίζει σημαντικούς κινδύνους από την κλιματική αλλαγή σε όλους τους τομείς. Ως μεγάλης πιθανότητας εμφάνισης επιπτώσεων βραχυπρόθεσμου ή μεσοπρόθεσμου ορίζοντα αναγνωρίζει: την αύξηση κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιάς, καταστροφής δασικών εκτάσεων, απώλειας ενδιαιτημάτων, υποβάθμιση του εδαφικού πόρου, εισβολής ξενικών ειδών, μείωση της αλιευτικής παραγωγής, της τροφοδοσίας του νερού των υδροφόρων οριζόντων. Επίσης, την αύξηση της έντασης των βροχοπτώσεων και των πλημμυρών που θα προκαλέσουν τραυματισμούς, θανάτους και καταστροφή περιουσίας και υποδομών, την ερημοποίηση, διάβρωση ακτών - καταστροφές παράκτιων υποδομών, υποβάθμιση αισθητικής του τοπίου, μείωση της θερμικής άνεσης στις πόλεις / επέκταση του φαινόμενου Αστικής Θερμικής Νησίδας, πρόκληση μερικών ή ολικών καταστροφών σε ευαίσθητα ιστορικά μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους. Το ΠεΠ ΚΜ θα υποστηρίξει την προσαρμογή της Περιφέρειας στην Κλιματική Αλλαγή και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της, διττά σε συνέργεια με τα άλλα συμπληρωματικά μέσα. Στο πλαίσιο της επικουρικότητας θα ενισχύσει δομές και μηχανισμούς πολιτικής προστασίας τοπικού και περιφερειακού επιπέδου, οι οποίοι ως τομέα αρμοδιότητας έχουν την αντιμετώπιση και επέμβαση έναντι των φυσικών (κλιματικών και μη) και τεχνολογικών καταστροφών. Παράλληλα θα υποστηρίξει τοπικές δράσεις για την βελτίωση της πρόληψης, εστιάζοντας κυρίως στους κινδύνους</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>πλημμύρας και διάβρωσης των ακτών κατ' εφαρμογή και προτεραιοποίηση των προτεινόμενων δράσεων από τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας των ΛΑΠ της Περιφέρειας και του ΠεΣΠΚΑ.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management</p>	<p>Η Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται κατάντη των λεκανών απορροής τριών μεγάλων ποταμών (εκ των οποίων δύο διασυνοριακοί). Τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα ποιότητας και επάρκειας, κυρίως στην παράκτια ζώνη. Το μεγαλύτερο μέρος των υπογείων υδάτων χαρακτηρίζεται ότι χρήζει προστασίας, αντιμετωπίζει προβλήματα ρύπανσης (υψηλές συγκεντρώσεις νιτρικών γεωργικής και αστικής προέλευσης), υφαλμύρυνσης λόγω υπεράντλησης σε χαμηλής δυναμικότητας υδροφορείς, αλλά και κατά τόπους προβλήματα φυσικής υποβάθμισης (αρσενικό). Η κλιματική αλλαγή και ο περιορισμός των «παραγωγικών» βροχοπτώσεων απειλεί περαιτέρω την επάρκεια και την ποιότητα των υδάτινων πόρων. Η ποιότητα των υδάτων επηρεάζεται καθοριστικά από τις ανθρωπογενείς χρήσεις. Η Κεντρική Μακεδονία ποσοτικά έχει καλύψει τις απαιτήσεις αναφορικά με την οδηγία 91/271/ΕΚ, ωστόσο νέες ανάγκες έχουν προκύψει καθώς μεγάλο μέρος των ΕΕΛ είναι παλαιάς τεχνολογίας με ελάχιστη ενεργειακή αποδοτικότητα και κίνδυνο απαξίωσης του εξοπλισμού που μπορεί να τις θέσει εκτός λειτουργίας. Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, τα ακόλουθα σημεία αποτελούν συνοπτικά τις αναπτυξιακές προτεραιότητες για την Περιφέρεια:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η παροχή πόσιμου ύδατος σε όλους και η εξασφάλιση της ποιότητας και της ποσότητας

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>ύδατος για τις οικιστικές περιοχές σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές που θέτει η Οδηγία ΕΕ 2020/2184 και ταυτόχρονα η βελτίωση της βιώσιμης χρήσης των υδάτων και ο περιορισμός της σπατάλης. - Η προστασία των υδατικών πόρων από κάθε μορφή ρύπανσης και ιδιαίτερα από την ρύπανση που προκαλούν οι αστικές λειτουργίες.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy</p>	<p>Η Κεντρική Μακεδονία υστερεί στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων βιώσιμης διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων. Η υστέρηση οφείλεται εν μέρει στην έλλειψη υποδομών για το μητροπολιτικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης (υπό κατασκευή, χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027) και στην ανάγκη αναδιάρθρωσης του συστήματος συλλογής και διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ). Η επίτευξη των στόχων για το 2030 απαιτεί την αύξηση του διαχωρισμού στην πηγή, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του πληθυσμού άλλα και την ενίσχυση των τοπικών υποδομών ΔσΠ για ρεύματα ογκωδών ΑΣΑ που δεν καλύπτονται από συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης. Το 2018 εκπονήθηκε η Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, ενώ το 2021 εξειδικεύτηκε το σχέδιο δράσης γι' αυτήν, που περιλαμβάνει παρεμβάσεις διαχειριστικού και οργανωτικού κυρίως χαρακτήρα που θα επιτρέψουν σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που προσφέρει η κυκλική οικονομία. Οι θεσμικές και οι οριζόντιες δράσεις για την μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία θα χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027 Οι κύριες ελλείψεις της Περιφέρειας σε υποδομές (ΜΕΑ, ΜΕΒΑ</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>Θεσσαλονίκης) θα καλυφθούν από το Πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027. Το Πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας θα υποστηρίξει έργα που στοχεύουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης που αναπτύσσεται μέσω του ΠΕΣΔΑ (όπως προβλέπεται να αναθεωρηθεί για την επίτευξη των στόχων του νέου ΕΣΔΑ). Για τον στόχο αυτό και επειδή η χρηματοδότηση των υποδομών και της αναδιάρθρωσης του συστήματος συλλογής στους οικισμούς θα χρηματοδοτηθεί από άλλα μέσα, θα εστιάσει στην ανάπτυξη του δικτύου πράσινων σημείων ή και άλλων υποδομών ενίσχυσης της ΔσΠ σε τοπικό επίπεδο.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution</p>	<p>Η Κεντρική Μακεδονία διαθέτει ένα δίκτυο μικρών πόλεων (από 10.000 ως 50.000 κατοίκους) και κομποπόλεων (μεταξύ 5.000 – 10.000). Τα οικιστικά αυτά κέντρα από την μία αποτελούν (ευάλωτο) τμήμα του περιφερειακού οικονομικού συστήματος με κατά περίπτωση σημαντικό ρόλο σε τομείς όπως η αγροδιατροφή, ο τουρισμός και οι υπηρεσίες μεταφορών, η υγεία, και η δημόσια διοίκηση. Οι οικισμοί αυτοί υστερούν σε ποιότητα πράσινων χώρων και υποδομών με αποτέλεσμα να μην αξιοποιούν όσο μπορούν τις δυνατότητες που μπορούν να προσφέρουν για να συγκρατήσουν / προσελκύσουν νέο πληθυσμό ως τόποι διαβίωσης και εργασίας. Το ΠεΠ ΚΜ θα υποστηρίξει επενδύσεις για την ενίσχυση συνδυασμένων παρεμβάσεων σε πράσινες υποδομές σε αυτή την κατηγορία αστικών κέντρων, στο πλαίσιο επίτευξης του στόχου 11.7 (παροχή προσβασιμότητας σε ασφαλείς και χωρίς αποκλεισμούς πράσινους και δημόσιους χώρους)</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>του SDG 11. Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, τα ακόλουθα σημεία αποτελούν συνοπτικά τις αναπτυξιακές προτεραιότητες για την Περιφέρεια:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναβάθμιση των πράσινων και μπλε επιφανειών και των υπηρεσιών που προσφέρουν στις μικρές πόλεις συμπεριλαμβανομένων και μέτρων για την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στην ευρύτερη περιοχή επιρροής - Βελτίωση της προσβασιμότητας για όλους και της ασφάλειας σε πράσινες υποδομές και πράσινους δημόσιους χώρους - Ενίσχυση – διαμόρφωση πράσινων διαδρόμων που συνδέουν το αστικό με το περιαστικό οικοσύστημα (π.χ. ρέματα). Οι παρεμβάσεις θα απευθύνονται κυρίως στις μικρές πόλεις ή/και πρωτεύουσες Περιφερειακών Ενοτήτων, αλλά και σε κωμοπόλεις σε τουριστικές περιοχές. Επισημαίνεται ότι ο ΕΣΣ. vii στο Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 δεν θα περιλαμβάνει δράσεις προστασίας και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος καθώς βάση διαχωρισμού το σύνολο των αναγκών βιοποικιλότητας και διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, όπως και η ανάπτυξη της βιο-οικονομίας θα αντιμετωπιστεί από άλλα μέσα (Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027, Ε.Σ.Α.Α.).
3. A more connected Europe by enhancing mobility	RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility	<p>Η ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών στην Κ. Μακεδονία είναι κεφαλαιώδους σημασία για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την αποτελεσματική περιβαλλοντική απόδοση. Υπάρχει σημαντικός όγκος έργων που βρίσκονται υπό υλοποίηση: διατροπικές συνδέσεις Θεσσαλονίκης κα λιμανιού. ανάπτυξη του Σιδηρόδρομου προς συνοριακό σταθμό Προμαχώνα και Α. Μακεδονία Θράκη,</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>αναβάθμιση του Λιμένα και του Αεροδρομίου. Τα έργα νέων μεταφορικών υποδομών και δικτύων Εθνικού – Διευρωπαϊκού χαρακτήρα θα καλυφθούν από χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και μέσα του ΕΠ ΥΜΕΤ 2021-27, του Ε.Σ.Α.Α., δάνεια ΕΤΕπ, ιδιωτικούς πόρους Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-27 θα εστιάσει στην κάλυψη ελλειψουσών οδικών συνδέσεων του περιφερειακού συστήματος με σημειακές ή γραμμικές παρεμβάσεις που θα ενισχύουν την οδική ασφάλεια και μειώνουν την όχληση κατ' εφαρμογή των στόχων της Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών 2021-27 – Περιφερειακό Σκέλος. • Ολοκλήρωση συνδέσεων και ελλειψουσών οδικών τμημάτων περιφερειακών συνδέσεων παραγωγικών και αστικών κέντρων με υποδομές TEN-T. • Παρεμβάσεις σε άξονες με ζητήματα οδικής ασφάλειας ή υψηλό κορεσμό της υπάρχουσας υποδομής.</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training</p>	<p>Η ένταξη των παιδιών ηλικίας 4 ετών στην α' βαθμια εκπαίδευση έχει αυξήσει τις κτιριακές ανάγκες πρωτοβάθμιας (πρώην προσχολικής) εκπαίδευσης με αποτέλεσμα πολλές μονάδες να λειτουργούν σε μισθωμένες εγκαταστάσεις ή με κορεσμό. Στην α' βαθμια και β' βαθμια εκπαίδευση υπάρχουν επίσης σχολεία σε μισθωμένες εγκαταστάσεις. Η συμπεριληπτική εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υστερεί σε υποστηρικτική εκπαιδευτική υποδομή, εξοπλισμό και υποδομή εξυπηρέτησης καθημερινών αναγκών. Σημαντικές παραμένουν οι ανάγκες σύγχρονου εκπαιδευτικού και ψηφιακού εξοπλισμού που θα προσφέρει σύγχρονες βασικές και ψηφιακές</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>δεξιότητες. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οι κυριότερες ανάγκες αφορούν εξοπλισμό και εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων. Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε την ανάγκη επείγουσας προσαρμογής του συστήματος σε έκτακτες καταστάσεις, τις λύσεις που μπορεί να προσφέρει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τις αδυναμίες (κίνδυνος αποκλεισμού) που μπορούν να προκαλέσουν ελλείψεις σε εξοπλισμό και δεξιότητες. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ θα επικουρήσει το Πρόγραμμα Αναβάθμιση Ανθρώπινου Δυναμικού και Δια Βίου Μάθησης (ΑΝΑΔΔΒΜ) στις δράσεις ΕΚΤ+. Δια του ΕΤΠΑ θα εστιάσει στην κάλυψη υποδομών και εξοπλισμού με έμφαση στα εξής: βελτίωση ποιότητας εξοπλισμού, άρση αποκλεισμού, ενίσχυση βιωματικής προσέγγισης και ψηφιακός μετασχηματισμός συστήματος στο πλαίσιο του «Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης». Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, τα ακόλουθα σημεία αποτελούν συνοπτικά τις αναπτυξιακές προτεραιότητες για την Περιφέρεια: - Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς για όλες τις βαθμίδες - Ενίσχυση εξοπλισμού εκπαίδευσης για όλες τις βαθμίδες.</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>RSO4.5. Ensuring equal access to health care and fostering resilience of health systems, including primary care, and promoting the transition from institutional to family- and community-based care</p>	<p>Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, και ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα, οι ανάγκες ενίσχυσης της κοινωνική ένταξης, με την ανάπτυξη νέων και την αναβάθμιση υφιστάμενων δομών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας υγείας, και δομών για ΑμεΑ είναι σε προτεραιότητα. Για τα άτομα με αναπηρίες ζητούμενο είναι η προαγωγή ενός κοινωνικού μοντέλου βάσει της Σύμβασης των ΗΕ για τα</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, που προωθεί την ανεξάρτητη διαβίωση των ΑμΕΑ, την υποστήριξη της οικογενειακής φροντίδας και την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, υπάρχουν σημαντικές ανάγκες υποστήριξης των υποδομών κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους και παιδιά με αναπηρία. Στην Κεντρική Μακεδονία λειτουργούν 8.447 κλίνες στις δομές δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας υγείας (451/100.000 κατοίκους). Το προσδόκιμο ζωής ανέρχεται στα 81,7 χρόνια. Το σύστημα υγείας αντιμετώπισε πρωτόγνωρη πίεση τον χειμώνα 2020/2021 λόγω της πανδημίας COVID-19, ενώ τα τελευταία χρόνια στην αύξηση των αναγκών έχει συμβάλει η αύξηση των προσφυγικών ροών και η ανάγκη κάλυψης των υγειονομικών αναγκών τους. Στον τομέα της γ'βάθμιας υγειονομικής περίθαλψης η Κεντρική Μακεδονία έχει έναν μητροπολιτικό ρόλο που εξυπηρετεί τις λοιπές Περιφέρειες της Βόρειας Ελλάδας, και τα κράτη των Νοτίων Βαλκανίων. Οι υπάρχουσες κτιριακές υποδομές είναι σχετικά γερασμένες και υπάρχουν ανάγκες εκσυγχρονισμού του εξοπλισμού. Τα ακόλουθα σημεία αποτελούν συνοπτικά τις αναπτυξιακές προτεραιότητες για την Περιφέρεια: - Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμό των υποδομών και του εξοπλισμού υγείας. - Ενίσχυση υποδομών κοινωνικής μέριμνας.</p>
4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights	RSO4.6. Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation	<p>Η αποτελεσματικότερη διασύνδεση της πολιτιστικής κληρονομιάς με την οικονομική ανάπτυξη μέσω του τουρισμού, της έρευνας στον πολιτισμό και τη δημιουργική οικονομία είναι στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>Περιφέρειας. Ο τουρισμός στην Κεντρική Μακεδονία είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος στην παράκτια ζώνη, στηρίζεται στην αξιοποίηση του φυσικού πλεονεκτήματος χωρίς ωστόσο να διασφαλίζει την βιώσιμη διαχείριση του και να το αξιοποιεί προς όφελος της ανταγωνιστικότητας. Ελλείμματα παρατηρούνται σε ζητήματα παροχής υπηρεσιών ποιότητας, συγκρούσεων χρήσεων γης, περιβαλλοντικής προστασίας, βιώσιμης, χωρίς αποκλεισμούς και ασφαλούς κινητικότητας (εντός προορισμού). Οι δυσλειτουργίες αυτές στερούν την παραγωγή υψηλότερης προστιθέμενης αξίας στο τουριστικό προϊόν και προοπτική δημιουργίας νέων βιώσιμων θέσεων εργασίας. Επιλογή για την ΠΚΜ είναι η ποιοτική ανάδειξη των πολιτιστικών και φυσικών πλεονεκτημάτων, η οποία περιλαμβάνει πρωτίστως την βελτίωση της χωρίς αποκλεισμούς πρόσβαση στους τουριστικούς πόρους για όλες τις ομάδες του πληθυσμού και ιδιαίτερα για ηλικιωμένους (ασημένια οικονομία) και άτομα με αναπηρία. Η βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα του τουρισμού στηρίζεται επίσης στην διαφύλαξη και την προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς. Το ΠΕΠ ΚΜ 2021-2027 θα επενδύσει στην βιώσιμη, ανθεκτική και χωρίς αποκλεισμούς τουριστική ανάπτυξη και την προώθηση του πολιτισμού και της δημιουργικής οικονομίας, εστιάζοντας ειδικότερα: - στην οργάνωση του περιφερειακού τουριστικού προϊόντος, στην βελτίωση της προσβασιμότητας και της δυνατότητας συμμετοχής των ΑμΕΑ σε τουριστικές και πολιτιστικές υπηρεσίες - στην δημιουργία και ανάδειξη συνδέσεων τουρισμού – πολιτισμού και την ενσωμάτωση των πολιτιστικών πόρων και της</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		κληρονομιάς στο τουριστικό προϊόν - στην υποστήριξη θεσμών και δομών παραγωγής σύγχρονου πολιτισμού και της δημιουργικής βιομηχανίας - στην δημιουργία και ανακαίνιση της ειδικής τουριστικής υποδομής.
4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights	ESO4.1. Improving access to employment and activation measures of all jobseekers, in particular youth people, especially through the implementation of the Youth Guarantee, long-term unemployed and disadvantaged groups on the labour market, and of inactive people, as well as through the promotion of self-employment and the social economy;	Ο ρυθμός ανεργίας στην ΠΚΜ κατά την περίοδο της δημοσιονομικής κρίσης ανήλθε στο 30,2% και εξακολουθεί να παραμένει υψηλός. Την τελευταία 5ετία η απασχόληση ανακάμπτει αργά αλλά εξακολουθεί να είναι σε χαμηλά επίπεδα, ιδίως σε σύγκριση με την ευρωπαϊκή εξέλιξη, ένδειξη της αποδυνάμωσης του παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας. Ο δείκτης μακροχρόνιας ανεργίας είναι πολύ υψηλός γεγονός που σημαίνει ότι η ανεργία οφείλεται σε δομικούς πέρα από τους συγκυριακούς (οικονομική κρίση) παράγοντες. Επομένως, δύσκολα ή ευκαιριακά μόνο θα περιοριστεί αν δεν προχωρήσει η αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού με παράλληλη επανένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας μέσω μαζικής επανακατάρτισής τους και μέσω μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ευελιξία με ασφάλεια (flexicurity). Ανησυχητικός είναι ο δείκτης των νέων εκτός αγοράς εργασίας ή/και εκτός εκπαίδευσης (16,1% - υψηλότερος κατά 2 μονάδες του εθνικού δείκτη). Η ελαφριά ανάκαμψη της περιόδου 2015-2019 ανακόπηκε το 2020 λόγω της πανδημίας Το ποσοστό ανεργίας στην Κεντρική Μακεδονία το Β' Τρίμηνο του 2020 ανήλθε σε 18,8% έναντι 16,7% του εθνικού μέσου όρου, ενώ η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 ενδέχεται να επιδεινώσει και πάλι την κοινωνική κατάσταση μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού και να αυξήσει την εισοδηματική ανισότητα και τον

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Τα ποσοστά αυτά αναμένεται να αυξηθούν λόγω της επιμήκυνσης της κρίσης και καθώς σταδιακά θα «αποσύρονται» μέτρα στήριξης θέσεων εργασίας. Στο σύνολο των ανέργων στην ΠΚΜ τον Ιούνιο του 2021, το 65% ήταν γυναίκες, το 34,6% 30-44 ετών, και το 45,4% δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι κυριότερες παρεμβάσεις για τόνωση της απασχόλησης, λόγω της καθολικότητας του ζητήματος, αναπτύσσονται σε εθνικό επίπεδο. Το Πρόγραμμα της ΠΚΜ θα δράσει συμπληρωματικά, εστιάζοντας στους άνεργους, μέσα από δράσεις κατάρτισης και προώθησης στην απασχόληση, ενισχύοντας άνεργους για να προχωρήσουν σε αυτοαπασχόληση ή/και επιδοτώντας νέες θέσεις εργασίας για άνεργους σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα.</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>ESO4.3. Promoting a gender-balanced labour market participation, equal working conditions, and a better work-life balance including through access to affordable childcare, and care for dependent persons</p>	<p>Η Κεντρική Μακεδονία παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων στην απασχόληση. Ο σχετικός δείκτης (Gender employment gap) διαμορφώθηκε το 2019 σε 20,7% (από 26,7% το 2010). Η στήριξη των γυναικών στην εργασία και η μισθολογική και εργασιακή τους εξίσωση με του άνδρες είναι μια εθνική αδυναμία και θα αντιμετωπιστεί κυρίως από παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας τόσο στο πλαίσιο του ΕΣ 4γ, όσο και των γενικών μέτρων για την προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα εστιάσει στην ενδυνάμωση γυναικών (κυρίως ευπαθών ομάδων) με στόχο την καταπολέμηση των πολλαπλών διακρίσεων και την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας.</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights	ESO4.6. Promoting equal access to and completion of quality and inclusive education and training, in particular for disadvantaged groups, from early childhood education and care through general and vocational education and training, to tertiary level, as well as adult education and learning, including facilitating learning mobility for all and accessibility for persons with disabilities	<p>Ο στόχος της ευρωπαϊκής εγγύησης για το Παιδί, είναι η πρόληψη και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, διασφαλίζοντας την πρόσβαση των παιδιών που έχουν ανάγκη σε μια σειρά βασικών υπηρεσιών που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την εκπαίδευση και φροντίδα στην πρώιμη παιδική ηλικία και τις σχολικές δραστηριότητες. Η ΠΚΜ, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΙΕΠ εμφανίζει σχετικά χαμηλή σχολική διαρροή σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (κάτω του μ.ο. χώρας) σε επίπεδο γενικού πληθυσμού. Η σχολική διαρροή, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΠΕΣΚΕ εντοπίζεται κυρίως σε ειδικές κοινωνικές ομάδες με σαφή κοινωνικο-οικονομικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά. Στην προσχολική εκπαίδευση, οι δράσεις υποστήριξης ένταξης που υλοποιούνται περιλαμβάνουν οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, έχουν ωστόσο μέχρι σήμερα οριζόντια μορφή και εφαρμογή. Σημαντικές ανάγκες εντοπίζονται σε σχέση με την ίση και ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση όλων των βαθμίδων, στα παιδιά με αναπηρία και τα παιδιά με ειδικές μαθησιακές ανάγκες. Μεγάλο μέρος των εκπαιδευτικών υποδομών όλων των βαθμίδων στερείται υποδομών προσβασιμότητας και ειδικού εξοπλισμού για ΑμεΑ (ΕΤΠΑ βλ. ΕΣ4.ii). Εκτός όμως από τη βελτίωση των υποδομών, απαιτείται η στήριξη των παιδιών αυτών σε επίπεδο εξατομικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης και συμβουλευτικής. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα υποστηρίξει τα παιδιά σε ανάγκη σε επίπεδο προσχολικής και σχολικής εκπαίδευσης καθώς και τους μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσω ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού. Επίσης, θα</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		ενισχυθούν Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., πρώην ΚΕ.ΣΥ.) με εκπαιδευτικούς και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό για την αξιολόγηση ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών μαθητών/τριών.
4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights	ESO4.8. Fostering active inclusion with a view to promoting equal opportunities, non-discrimination and active participation, and improving employability, in particular for disadvantaged groups	<p>Η νέα Εθνική Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη και τη μείωση της φτώχειας εκπονήθηκε το 2021 και έχει ως στόχο την ανάπτυξη μίας ολοκληρωμένης πολιτικής πρόληψης και καταπολέμησης του εργασιακού και κοινωνικού αποκλεισμού, κυρίως των ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, που διαβιούν στην Ελλάδα. Στον τομέα της ενεργού ένταξης και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας, η δυνατότητα φύλαξης και απασχόληση παιδιών ηλικίας έως 4 ετών αποτελεί κύρια προϋπόθεση για την πρόσβαση και την παροχή ίσων ευκαιριών στην απασχόληση, ιδιαίτερα των μειονεκτουσών ομάδων και των οικογενειών με χαμηλό εισόδημα. Το 2016 (με βάση τα στοιχεία του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της ΠΚΜ), περίπου 15% των νοικοκυριών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος στην ΠΚΜ αναφέρουν ότι θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν σε μεγαλύτερη έκταση οργανωμένες υπηρεσίες παιδικής φροντίδας αλλά δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα, ενώ για πάνω από το 50% των γυναικών ηλικίας 30-39 ετών οι λόγοι που δεν αναζητούν εργασία είναι επειδή φροντίζουν μικρά παιδιά ή εξαρτώμενους ενήλικες και για άλλους οικογενειακούς ή προσωπικούς λόγους. Το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες της ίδιας ηλικίας είναι 7%. Τα στατιστικά δεδομένα υποδεικνύουν ότι τα άτομα με αναπηρία</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>αντιμετωπίζουν σοβαρά εμπόδια στον τομέα της απασχόλησης με αποτέλεσμα να αποκλείονται από τη δυνατότητα της αξιοπρεπούς διαβίωσης και εργασίας. Στα άτομα με σοβαρή αναπηρία ηλικίας 16-64 ετών, ο δείκτης απασχόλησης φτάνει μόλις το 19,50%, ενώ στα άτομα με μέτρια αναπηρία φτάνει στο 38,70% Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα υποστηρίξει την προώθηση της ενεργού ένταξης με έμφαση σε δράσεις που αφορούν άμεσα ή έμμεσα σε παιδιά, νέους αλλά και ενήλικες που επωμίζονται τη φροντίδα εξαρτώμενων παιδιών.</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>ESO4.9. Promoting socio-economic integration of third country nationals, including migrants</p>	<p>Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας βρίσκεται στη ροή του μεταναστευτικού διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου, στον οποίο το 2019 καταγράφηκε η εισροή 83.333 προσφύγων και μεταναστών (59% του συνόλου των εισροών στην ΕΕ, FRONTEX 2020). Το 31% των μεταναστών και των προσφύγων ήταν από το Αφγανιστάν, το 26% από τη Συρία και το 9% από το Πακιστάν. Συνολικά, άνθρωποι από 113 διαφορετικές χώρες προέλευσης ανέφεραν ότι διέσχισαν παράνομα τα σύνορα της περιοχής. Ο αριθμός των διελύσεων κορυφώθηκε το 2018 προσεγγίζοντας τα 880.000 άτομα. Από το 2020, λόγω της πανδημίας, οι ροές έχουν περιοριστεί, ωστόσο πλέον η ΠΚΜ βρίσκεται εντός της κύριας μεταναστευτικής διαδρομής προς την Ευρώπη. Παρά το γεγονός ότι η Περιφέρεια δεν είναι πρώτης υποδοχής, λόγω της θέσης της στα σύνορα και της μητροπολιτικότητας της παρουσιάζει μεγάλο αριθμό διαμενόντων αιτούντων για άσυλο που διαμένουν σε δομές, εστίες και ξενοδοχεία. Συνολικά τον 10/2020 στην Περιφέρεια διέμεναν 14.436 αιτούντες ασύλου εκ των οποίων οι 7.617 φιλοξενούνταν σε δομές,</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>4.481 σε εστίες και 2.338 σε ξενοδοχεία. Η ένταξη προσφύγων και μεταναστών απαιτεί την ύπαρξη ενός πλέγματος υπηρεσιών που θα βοηθήσουν τα άτομα αυτά σε επίπεδο επικοινωνίας, συνδιαλλαγής με το δημόσιο, διασύνδεσης με την αγορά εργασίας, απογραφής και ένταξης τους στα οικονομικά, επαγγελματικά μητρώα και την κοινωνική ασφάλιση. Μέσω της υποστήριξης αυτής θα εξασφαλίσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θα τους δώσουν πρόσβαση στην εργασία, την περίθαλψη και σε λοιπές αστικές και κοινωνικές υπηρεσίες. Τα παραπάνω ακολουθούν το πλαίσιο που θέτει η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη πολιτών τρίτων χωρών (αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου).</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>ESO4.10. Promoting the socio-economic integration of marginalised communities, such as Roma people</p>	<p>Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά στην Κεντρική Μακεδονία ο πληθυσμός Ρομά εκτιμάται σε περίπου 14.500 άτομα, ή περίπου 0,76% του πληθυσμού της. Κύρια προβλήματα του πληθυσμού αυτού είναι: οι συνθήκες διαβίωσης σε πολλούς από τους οικισμούς Ρομά, η ύπαρξη στους οικισμούς πολλών οικογενειών που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, η αυξημένη ανεργία, ο αναλφαβητισμός και ο κοινωνικός αποκλεισμός, η ύπαρξη κενών στην αστικοδημοτική κατάσταση τα οποία δημιουργούν επιπλέον δυσκολίες ένταξης και πρόσβασης σε υπηρεσίες εκπαίδευσης και υγείας. Το φαινόμενο της σχολικής διαρροής είναι πολύ έντονο καθώς ενώ τα παιδιά εγγράφονται στο νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό σχολείο, τα περισσότερα από αυτά (> 50%) εγκαταλείπουν από τις πρώτες τάξεις με αποτέλεσμα να στερούνται βασικών γνώσεων. Στον αντίποδα η παιδική</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>εργασία αποτελεί συνηθισμένη πρακτική (προκαλείται ή επιδεινώνεται από την κακή οικονομική κατάσταση της οικογένειας). Επίσης υπάρχει μεγάλο ποσοστό αναλφάβητων ενηλίκων και κατά συνέπεια απουσία ύπαρξης δεξιοτήτων για επαγγελματικό προσανατολισμό και εξειδίκευση. Η πλειοψηφία των Ρομά της ΠΚΜ διαμένει σε καταυλισμούς που στερούνται βασικών υποδομών (ύδρευση, αποχέτευση, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος). Στον τομέα της υγείας, κύρια προβλήματα είναι η έλλειψη πρόληψης (κενά στον εμβολιασμό, έλεγχος προβλημάτων γυναικολογικής φύσεως). Λόγω των παραπάνω οι Ρομά θεωρούνται ιδιαίτερα ευάλωτοι σε θέματα Ψυχικής Υγείας και συχνά οδηγούνται σε πράξεις παραβατικότητας ή/και εγκληματικότητας. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα υποστηρίξει δράσεις ενσωμάτωσης των Ρομά και καταπολέμησης του αποκλεισμού και της περιθωριοποίησής τους σε συμφωνία με τη νέα Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά, τη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης (2021/C93/01) και του Νέου Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Πλαισίου για την Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά.</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>ESO4.11. Enhancing the equal and timely access to quality, sustainable and affordable services, including services that promote the access to housing and person-centred care including healthcare ; modernising social protection systems, including promoting access to social protection, with a particular focus on children and disadvantaged groups; improving accessibility including for persons with disabilities, effectiveness and resilience of healthcare systems</p>	<p>Το 2018 υπήρξαν 178.792 ωφελούμενοι κοινωνικών δομών στην Κ. Μακεδονία. Η Έρευνα (EU SILC) το 2018 κατέγραψε ότι το 10,9% του πληθυσμού της ΠΚΜ δεν επισκέφτηκαν τον γιατρό, ενώ χρειάστηκε. Έως και σήμερα, το σύστημα Δημόσιας Υγείας βασίζεται σε μεγάλο ποσοστό στην πρόσβαση στις δομές τριτοβάθμιας υγείας. Οι δομές πρωτοβάθμιας υγείας, όπως και η θεσμοθέτηση του οικογενειακού ιατρού είναι πρόσφατες παρεμβάσεις και αποτελέσματά τους θα</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
	and long-term care services	<p>κριθούν μέσα στο επόμενο διάστημα. Την περίοδο 2020 -2021, κατά την περίοδο της COVID-19 το Σύστημα Υγείας δέχθηκε επιπλέον πρωτόγνωρες πιέσεις, οι οποίες αντιμετωπίστηκαν μέσα και από την στήριξη του ΕΠ ΠΚΜ 2014-2020. Η οικονομική κρίση και η πανδημία φαίνεται να επηρεάζουν σαφώς την έμφυλη βία, την ψυχική υγεία και τις εξαρτήσεις. Σύμφωνα με στοιχεία της ΓΓΙΦΟΠ, συγκριτικά με τους δύο μήνες αναφοράς τον Απρίλιο 2020 παρατηρείται μια αύξηση σε ποσοστό 227,4% για τις κλήσεις που αφορούσαν «περιστατικά βίας» και αντίστοιχα 142% σε κλήσεις που αφορούσαν «την ενημέρωση». Το 22,3% του πληθυσμού της Περιφέρειας, ηλικίας >16 ετών, αντιμετωπίζει περιορισμούς ή δυσκολίες στις καθημερινές δραστηριότητες λόγω μακροχρόνιου προβλήματος υγείας. Εξ αυτών, 135.974 άτομα αντιμετωπίζουν σοβαρή αναπηρία (8,6% πληθυσμού ΠΚΜ) και 215.323 άτομα αναφέρουν μέτριους περιορισμούς (13,7% πληθυσμού). Επιπρόσθετα, το 37,3 % των ατόμων με σοβαρή και το 32,0 % των ατόμων με μέτρια αναπηρία, ηλικίας >16 ετών, βρίσκονται στο φάσμα της φτώχειας ή/και του κοινωνικού αποκλεισμού. Δημογραφικά η ΠΚΜ αντιμετωπίζει σημαντικό πρόβλημα γήρανσης (ΔΓ >120) με αντίκτυπο στις ανάγκες του συστήματος υγείας και την απασχόληση. Οι πληθυσμιακές προβολές δείχνουν ότι το ποσοστό γήρανσης του πληθυσμού θα αυξηθεί την επόμενη δεκαετία. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα χρηματοδοτήσει δράσεις με στόχο την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στον τομέα της Υγείας, τηςκοινωνικής φροντίδας και προστασίας, με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού λαμβάνοντας υπόψη του, μεταξύ</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>άλλων, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία 2021-2025 (Μάρτιος 2021) και την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ).</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>ESO4.12. Promoting social integration of people at risk of poverty or social exclusion, including the most deprived persons and children</p>	<p>Το ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις) στην ΠΚΜ είναι 21,7 % (Ελλάδα 17,7 %). Σε εθνικό επίπεδο ο κίνδυνος φτώχειας είναι σημαντικά μεγαλύτερος στους ανέργους και ανέρχεται σε 45,2%, παρουσιάζοντας σημαντική διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών (51,7% και 39,4% αντίστοιχα), στις μονογονεϊκές οικογένειες (25,6%) και στα ΑμεΑ (37,3%, ΕΣΑΜΕΑ 2019). Επίσης, ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικός αποκλεισμός είναι υψηλότερος στην περίπτωση των ατόμων ηλικίας 18-64 ετών (31,9%). Από τη μελέτη των δεικτών για τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού της Χώρας (ΕΛΣΤΑΤ, 2021) προκύπτει ότι η στέρηση βασικών αγαθών και υπηρεσιών, δεν αφορά μόνο τον φτωχό πληθυσμό, αλλά και μέρος του μη φτωχού πληθυσμού. Στο σύνολο του πληθυσμού το 50,4% δηλώνει αδυναμία κάλυψης εκτάκτων αναγκών (96,6% φτωχών – 49,5% μη φτωχών νοικοκυριών) ενώ το 53,5% αδυνατεί στην πληρωμή μιας εβδομάδας διακοπών (89,0% φτωχών – 45,9% μη φτωχών νοικοκυριών). Σημειώνεται ότι είναι σε ισχύ το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης) το οποίο έχει, μεταξύ άλλων, ως στόχους την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και τη διασφάλιση του δικαιώματος των παιδιών στην υγεία και στην εκπαίδευση. Μέσα από τις δράσεις του συγκεκριμένου ειδικού στόχου, θα υποστηριχθούν κυρίως οι άποροι/άστεγοι, τα</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		παιδιά και οι έφηβοι σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.
5. A Europe closer to citizens by fostering the sustainable and integrated development of all types of territories and local initiatives	RSO5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas	<p>Η Κεντρική Μακεδονία χαρακτηρίζεται από υψηλή πολικότητα στη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης όπου συγκεντρώνεται 59% του πληθυσμού, 64% του ΑΕΠ, 69% του δευτερογενούς τομέα, 75% της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας. Χαρακτηρίζεται από υψηλή αστικότητα με 62% του συνολικού πληθυσμού να συγκεντρώνεται σε 35 αστικές Δημοτικές Κοινότητες ενώ μόνο το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης συγκεντρώνει 36%. Η κατά το Χωροταξικό Σχέδιο της Περιφέρειας «Λειτουργική Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης» συγκεντρώνει 46% του πληθυσμού και η κατά τη μεθοδολογία ΟΟΣΑ/ΕΕ «Functional Urban Area» 49%, με σημαντικές ανισότητες εισοδήματος, απασχόλησης, παραγωγικού δυναμικού, με συγκέντρωση ευπαθών και ευάλωτων ομάδων, προβλήματα ρύπανσης, έλλειψης πρασίνου και τρωτότητας στην Κλιματική Αλλαγή, με κυκλοφοριακή συμφόρηση και άναρχη διάχυση του δομημένου χώρου και με συνεχώς διογκούμενες ανάγκες επένδυσης σε υποδομές λόγω της συνεχούς αστικής διάχυσης Εκτός της Θεσσαλονίκης η Περιφέρεια διαθέτει αστικά κέντρα με πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων με πυκνή δόμηση, κυκλοφοριακά προβλήματα, έλλειμμα σε ποιοτικές πράσινες και μπλε υποδομές, γήρανση, ανεργία υψηλότερη από ότι στον υπαίθρο χώρο. Προτεραιότητα για το Πρόγραμμα είναι η υποστήριξη της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην Λειτουργική Αστική Περιοχή της Θεσσαλονίκης και στις πόλεις με</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων (με βάση το 1ο κριτήριο επιλογής του ΕΣΠΑ) μέσα από αναθεωρημένες ως προς την στόχευση και τα χωρικά όρια Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Ανάγκες ως προς τις πράσινες υποδομές και την αναβάθμιση του δημόσιου χώρου υφίστανται σε διάφορο βαθμό και στους οικισμούς μικρότερους των 50.000 κατοίκων και θα αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο του ΣΠ 2. Επιπλέον, θα ληφθεί υπόψη η πρωτοβουλία New European Bauhaus για συνδυασμό των αρχών της βιωσιμότητας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας με σκοπό την εξεύρεση προσβάσιμων, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων στις κλιματικές προκλήσεις.</p>
<p>5. A Europe closer to citizens by fostering the sustainable and integrated development of all types of territories and local initiatives</p>	<p>RSO5.2. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental local development, culture, natural heritage, sustainable tourism and security, in areas other than urban areas</p>	<p>Ο μη αστικός χώρος της ΠΚΜ περιλαμβάνει αναπτυξιακές ενότητες που αντιμετωπίζουν δυσφοροποιημένες προκλήσεις αναγνωρισμένες και στο ΠΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας. Στην περίοδο 2014-2020 δεν υλοποιήθηκαν αντίστοιχες ΟΧΕ και η στήριξη της ολοκληρωμένης τοπικής ανάπτυξης προήλθε από τα προγράμματα CLLD του ΠΑΑ και από συμπληρωματικές παρεμβάσεις ΤΑΠΤοΚ ΕΚΤ του ΕΠ. Με δεδομένη όμως τη στρατηγική, κανονιστική και χρηματοδοτική έμφαση στον ΣΠ 5 στη νέα περίοδο, κρίνεται σκόπιμο το ΕΠ να υλοποιήσει χωρικές στρατηγικές (υπό μορφήν ΟΧΕ ή με άλλα κατάλληλα επιλέξιμα εργαλεία) σε εκείνες τις ενότητες όπου, αξιοποιώντας τους τοπικούς αλλά κρίσιμους για όλη την Περιφέρεια συχνά διεθνούς εμβέλειας πόρους, αναμένεται βάσιμα να προκύψει αυξημένο και τοπικό και ευρύτερο περιφερειακό ή και δια-περιφερειακό, αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Σύμφωνα</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>με το ΕΣΠΑ τέτοιες είναι περιοχές με θεματική ή/ και χωρική συνέχεια, δυνατότητα αξιοποίησης πλουτοπαραγωγικών πόρων και ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών (πολιτιστικών, τοπικής παραγωγής και βιώσιμης τουριστικής δραστηριότητας), δυνατότητα συνέργειας με άλλα μέσα πολιτικής (π.χ. σε περιοχές Natura 2000). Ειδική μέριμνα θα ληφθεί για αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και της κλιματικής αλλαγής και την αύξηση της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας (Εδαφική Ατζέντα) ενώ οι στρατηγικές μπορούν να εντάσσονται και σε διαπεριφερειακές και διασυνοριακές συνεργασίες ή να είναι θεματικές. Περιοχές με σχετικά πλεονεκτήματα και δυνατότητα εκπλήρωσης των ενωσιακών κριτηρίων θα εντοπιστούν βάσει ειδικής διερεύνησης. Σε όλες θα εξασφαλιστεί ενεργός και έγκαιρη συμμετοχή των τοπικών αρχών στο σχεδιασμό και στη διακυβέρνηση, ενίσχυση τοπικών δικαιούχων με έμφυχο δυναμικό και τεχνογνωσία και η δημιουργία εταιρικής σχέσης μεταξύ όλων των τοπικών συντελεστών. Το πλήθος των στρατηγικών θα διασφαλίζει την αντιμετώπιση των σημαντικότερων αναγκών αποφεύγοντας τον κατακερματισμό των πόρων.</p>

* Dedicated priorities according to ESF+ Regulation

2. Priorities

Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Priority: 01. Παραγωγικός ανταγωνιστικός μετασχηματισμός της Κεντρικής Μακεδονίας

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.3. Enhancing sustainable growth and competitiveness of SMEs and job creation in SMEs, including by productive investments (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες:

Η ΠΚΜ αντιμετωπίζει κρίσιμα ζητήματα ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας και μία σειρά από διαρθρωτικές αδυναμίες καθώς παρατηρείται μια διαχρονική υποχώρηση των παραγωγικών κλάδων της μεταποίησης και της γεωργίας και των κατασκευών, ενώ, παράλληλα, με τη μείωση των εγχώριων επενδύσεων, πολύ χαμηλός είναι ο βαθμός άμεσων ξένων επενδύσεων. Η οικονομία της ΠΚΜ στηρίζεται σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες όμως απαντώνται, κυρίως, σε παραδοσιακούς κλάδους με χαμηλή παραγωγικότητα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα. Για τις επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται ως μέσης και υψηλής έντασης Ε&Α (σύμφωνα με την τυπολογία του ΟΟΣΑ) η αναλογία τους προς το σύνολο νέων ιδρύσεων στην Περιφέρεια την περίοδο 2014-2018 παρουσιάζει εύρος 3,5%-4,25%. Γνωρίζοντας επιπλέον το μεγάλο βαθμό θνησιμότητας των ΝΕΕΤ εύκολα συμπεραίνει κανείς την ανάγκη υιοθέτησης στοχευμένων μέσων στήριξης για αυτού του είδους τις επιχειρήσεις.

Με βάση τα στοιχεία του ΕΚΤ (<https://metrics.ekt.gr/ris/datatables>), η Περιφέρεια παρουσίασε τη μεγαλύτερη αναλογία καινοτόμων ΜΜΕ ως προς το σύνολο των επιχειρήσεων μεταξύ των Ελληνικών περιφερειών για την περίοδο 2016-2018. Στην ίδια αναφορά η θέση της σε ό,τι αφορά δαπάνες καινοτομίας (εξαιρουμένων των δαπανών Ε&Α) είναι 5η μεταξύ των περιφερειών, ενώ με βάση το ποσοστό των ΜΜΕ που συνεργάζονται με τρίτους για την ανάπτυξη καινοτομιών η θέση που καταλαμβάνει είναι 6η. Ο συνδυασμός των παραπάνω στοιχείων δείχνει ότι οι επιχειρήσεις στην ΠΚΜ είναι διατεθειμένες να καινοτομήσουν αλλά χωρίς ιδιαίτερα μεγάλη επένδυση και χωρίς να προστρέξουν σε υποστήριξη τρίτων μερών.

Παρά το μικρό μέγεθος της τυπικής επιχείρησης στην Περιφέρεια, απουσιάζουν σημαντικοί συνεργατικοί σχηματισμοί οι οποίοι μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη οικονομικών κλίμακας και σε τοποθέτηση των μελών τους σε διεθνείς αλυσίδες αξίας.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις οδηγούν στην συνοπτική διατύπωση των ακόλουθων αναπτυξιακών προτεραιοτήτων για την Περιφέρεια:

· Ενίσχυση και διαφοροποίηση των εμποδωμένων κλάδων παραγωγής και παροχής υπηρεσιών με στόχο την αναβάθμιση της ικανότητάς τους προς

όφελος της περιφερειακής οικονομίας.

- Επίτευξη κατάλληλων συνεργειών που θα οδηγήσουν με μεγαλύτερη ασφάλεια τα προϊόντα τοπικής παραγωγής σε διεθνείς αλυσίδες αξίας.
- Δημιουργία ικανών οριζόντιων δομών με στόχο τη διέγερση και υποστήριξη του συνόλου των ΜΜΕ της ΠΚΜ.

Ανάδραση Στρατηγικής:

Σε ό,τι αφορά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, απαιτούνται κατ' αρχήν παρεμβάσεις οριζόντιου χαρακτήρα για την υποστήριξη των μικρών κατά τεκμήριο επιχειρήσεων.

Ο πρωτογενής τομέας καλείται να εισάγει νέες τεχνικές για την παραγωγή προϊόντων με ζήτηση από τα υψηλότερα τμήματα της αγοράς.

Για τους κλάδους της μεταποίησης απαιτείται ενίσχυση των μεθόδων παραγωγής και αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων με στόχο της παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων.

Για τον τουρισμό απαιτείται διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με στόχο την αναβάθμιση του τουριστικού ρεύματος.

Για το σύνολο των οικονομικών τομέων αναζητούνται οι κατάλληλες συνέργειες που θα οδηγήσουν με μεγαλύτερη ασφάλεια τα προϊόντα τοπικής παραγωγής σε διεθνείς αλυσίδες αξίας.

Τέλος, η ΠΚΜ θα πρέπει να προωθήσει τη σύσταση και λειτουργία δομών παροχής υπηρεσιών υποστήριξης επιχειρήσεων με στόχο την υιοθέτηση τεχνικών και «εργαλείων» βελτίωσης της ανταγωνιστικότητάς τους ή/και επίλυση σημαντικών θεμάτων που θέτουν εμπόδια στην ανάπτυξή τους.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, οι προβλεπόμενες κατηγορίες παρεμβάσεων περιλαμβάνουν:

1. Ενίσχυσης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.
2. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ για την εισαγωγή τεχνολογικής και οργανωσιακής καινοτομίας με χρηματοδότηση ανάλογων επιχειρηματικών σχεδίων.
3. Ενίσχυση συνεργατικών σχημάτων για την εισαγωγή καινοτομικών χαρακτηριστικών στα παραγόμενα προϊόντα / υπηρεσίες.
4. Ενίσχυση οριζόντιου χαρακτήρα δομών υποστήριξης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας.

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Προτείνονται οι ακόλουθες ενδεικτικές πράξεις:

1. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων της ΠΚΜ έντασης γνώσης και καινοτομίας για την ίδρυση και αρχική λειτουργία τους.
2. Ενισχύσεις προς επιχειρήσεις της ΠΚΜ για την εισαγωγή τεχνολογικής και οργανωσιακής καινοτομίας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας και την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
3. Ενίσχυση σε νέους ή υπάρχοντες συνεργατικούς σχηματισμούς σε επιλεγμένες αλυσίδες αξίας τομέων της οικονομίας της ΠΚΜ για παραγωγή και διάθεση καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών.
4. Δημιουργία – αξιοποίηση δομών υποστήριξης καινοτόμου επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ΠΚΜ.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο:

Οι προτεινόμενες δράσεις αναμένεται να συνεισφέρουν θετικά:

- στην ενίσχυση της εξειδίκευσης της περιφερειακής οικονομίας σε κλάδους με συγκριτικά πλεονεκτήματα,
- στη βελτίωση βασικών δεικτών ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των επιχειρήσεων,
- στη βελτίωση ικανοτήτων των επιχειρήσεων με στόχο την ένταξή τους σε διεθνείς αλυσίδες αξίας,
- στην παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών,
- στην βελτίωση του χρόνου εισαγωγής νέων καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών στην αγορά,
- στην αύξηση της απασχόλησης με ποιοτικότερες και καλύτερα αμοιβόμενες θέσεις εργασίας,
- στην επίτευξη οικονομιών κλίμακας από ΜΜΕ μέσω εντατικοποίησης των κάθετων και των οριζόντιων συνεργασιών,
- στην προώθηση της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών ως καταλύτης επιχειρηματικής ανάπτυξης.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

1. Τεχνοβλαστοί και νέες καινοτόμες επιχειρήσεις.
2. Υφιστάμενες επιχειρήσεις οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση/δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία θα βασίζονται σε εισαγωγή τεχνολογικών και μη καινοτομιών.
3. Υφιστάμενοι και υπό δημιουργία συνεργατικοί σχηματισμοί (αποτελούμενοι από επιχειρήσεις ή/και επιχειρήσεις σε συνεργασία με ερευνητικούς και

επαγγελματικούς φορείς.

4. Δημόσιοι φορείς στήριξης της επιχειρηματικότητας συμπεριλαμβανομένων επιμελητηρίων, επαγγελματικών ενώσεων κλπ.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του ΕΣ3 αναμένεται να συμβάλλουν σε εμβληματικά έργα (Flagship Projects) της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR) και συγκεκριμένα στον 4ο πυλώνα (SUSTAINABLE TOURISM). Τα εμβληματικά έργα στα οποία αναμένεται η θετική συμβολή δράσεων του ΕΣ3 είναι τα ακόλουθα:

- EXPANDING THE TOURIST SEASON TO ALL-YEAR ROUND (CRUISAIR), το οποίο προωθεί την διαφοροποίηση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και σε παράκτιες και σε ορεινές περιοχές και υποστηρίζει την ανάπτυξη βιώσιμων εναλλακτικών μορφών θεματικού τουρισμού.
- DEVELOPMENT OF THE NETWORK OF SUSTAINABLE TOURISM BUSINESSES AND CLUSTERS, το οποίο προωθεί την ανάπτυξη ενός μηχανισμού σχεδιασμού, προώθησης, μέτρησης και παρακολούθησης βιώσιμων μορφών τουρισμού.
- CULTOURAIR, το οποίο ενισχύει συνέργειες διαπεριφερειακές και ενδοπεριφερειακές με στόχο την αποτύπωση του πολιτιστικού τουρισμού με στόχο την εκμετάλλευση ανάλογων επιχειρηματικών ευκαιριών για την μεγέθυνση του συνολικού τουριστικού μεγέθους της Περιφέρειας.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	0,00	735,00
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	685,00
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO04	Επιχειρήσεις χωρίς χρηματοδοτική υποστήριξη	επιχειρήσεις	0,00	50,00
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις	0,00	20,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν σε υποστηριζόμενες	ετήσια ΙΠΑ	0,00	2021-2029	40,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	

					οντότητες						
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR03	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών	επιχειρήσεις	0,00	2021-2029	25,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (https://metrics.ekt.gr/innovation)	
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR04	ΜΜΕ που εισάγουν καινοτομίες μάρκετινγκ ή οργάνωσης	επιχειρήσεις	0,00	2021-2027	15,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (https://metrics.ekt.gr/innovation)	
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR25	ΜΜΕ με υψηλότερη προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο	επιχειρήσεις	0,00	2021-2029	198,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	021. Επιχειρηματική ανάπτυξη και διεθνοποίηση ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων παραγωγικών επενδύσεων	63.750.000,00
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	024. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών διοίκησης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	1.167.835,00
01	RSO1.3	Σύνολο			64.917.835,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	64.917.835,00
01	RSO1.3	Σύνολο			64.917.835,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	64.917.835,00
01	RSO1.3	Σύνολο			64.917.835,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	64.917.835,00
01	RSO1.3	Σύνολο			64.917.835,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities (ETΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες:

Η παραγωγικότητα κατά μέσο όρο των τομέων της οικονομίας της ΠΚΜ είναι χαμηλή (κατά κεφαλή παραγόμενο προϊόν) και μια από τις αιτίες θεωρείται η χαμηλή διείσδυση και αξιοποίηση των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις. Οι ΤΠΕ αποτελούν έναν αναγνωρισμένο κλάδο οριζόντιας υποστήριξης με ύπαρξη κρίσιμης μάζας επιχειρήσεων στην ΠΚΜ κυρίως στην παροχή υπηρεσιών και λογισμικού γενικών επιχειρηματικών διαδικασιών για ενίσχυση ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας των κλάδων που υποστηρίζουν. Δεν συμβαίνει όμως στον ίδιο βαθμό σε εξειδικευμένες περιοχές γνώσης, οι οποίες αναμένεται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στις τεχνολογίες του μέλλοντος. Γενικά, υπάρχει σημαντικό περιθώριο για εφαρμογή τεχνολογικών καινοτομιών, οι οποίες θα αποτελέσουν τη βάση νέων εργαλείων ΤΠΕ και σημαντικών εφαρμογών που εν δυνάμει αφορούν σε μεγάλο μέρος των παραγωγικών τομέων.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις οδηγούν στην συνοπτική διατύπωση των ακόλουθων αναπτυξιακών προτεραιοτήτων για την Περιφέρεια:

- Ενίσχυση των καινοτόμων επιχειρήσεων ΤΠΕ (σκέλος προσφοράς ΤΠΕ) που αναπτύσσουν και εμπορεύονται προϊόντα και υπηρεσίες σε τομείς με ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: τεχνητή νοημοσύνη, αυτόνομα «έξυπνα» ρομπότ, ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, IoT, 3D Printing, RF Tags, κλπ).
- Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων βελτίωσης παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητάς τους από τις επιχειρήσεις (σκέλος ζήτησης ΤΠΕ).
- Επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού των Δημόσιων φορέων, με παροχή καινοτόμων υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Ανάδραση Στρατηγικής:

Η επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού τόσο των επιχειρηματικών πρακτικών όσο και του τομέα παροχής υπηρεσιών από το δημόσιο προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις θεωρείται πρωταρχικής σημασίας (αποτελεί δε και σημείο εστίασης του συνόλου των πολιτικών κειμένων της ΕΕ). Ειδικά για τον επιχειρηματικότητα η μεγάλη πρόκληση είναι η μετατόπιση των επενδύσεων σε ψηφιακά εργαλεία που άπτονται της 4ης βιομηχανικής επανάστασης (Industry 4.0) και η οποία θα επηρεάσει άμεσα το σύνολο των βιομηχανικών κλάδων αλλά και της καθημερινότητας του πολίτη. Συνεπώς απαιτούνται παρεμβάσεις τόσο στο σκέλος της προσφοράς όσο και στο σκέλος της απορρόφησης των νέων τεχνολογιών ΤΠΕ. Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, οι προβλεπόμενες κατηγορίες παρεμβάσεων περιλαμβάνουν:

1. Υιοθέτηση και βελτίωση ψηφιακών υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης.
2. Υποστήριξη της προσφοράς και της ζήτησης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ με έμφαση στην εκμετάλλευση νέων τεχνολογιών της Βιομηχανίας 4.0.

Τις παρεμβάσεις αναμένεται να συμπληρώσουν τα τομεακά προγράμματα (Ανταγωνιστικότητα και Ψηφιακός Μετασχηματισμός).

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Για την 1η κατηγορία παρεμβάσεων του παραπάνω σημείου, προβλέπονται μικρής κλίμακας δράσεις βελτίωσης ψηφιακών υποδομών σε τοπικούς φορείς (πχ Πολιτισμός, Τοπική Αυτοδιοίκηση με έμφαση στις εφαρμογές «Εξυπνης Πόλης» για δήμους με πληθυσμό κάτω των 100.000 κατοίκων). Για την 2η κατηγορία προβλέπονται στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης σημαντικών για την περιφερειακή οικονομία κλάδων με στόχο την υιοθέτηση λύσεων ΤΠΕ με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Συμπερασματικά, προτείνονται οι ακόλουθες ενδεικτικές πράξεις:

1. Ενίσχυση ψηφιακών υποδομών δημόσιων φορέων τοπικού χαρακτήρα με έμφαση στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Ειδικά για τους δήμους με πληθυσμό κάτω των 100.000 κατοίκων θα επιχειρηθεί η ενίσχυσή τους για ανάπτυξη και εφαρμογή λύσεων «Εξυπνων Πόλεων».
2. Ενίσχυση του συνόλου των κλάδων της οικονομίας για εισαγωγή καινοτόμων λύσεων υποστηριζόμενων από ΤΠΕ. Έμφαση θα δοθεί σε τεχνολογίες που σχετίζονται με τεχνητή νοημοσύνη, Blockchain, IoT, Big data, υπολογιστικό νέφος, τρισδιάστατη εκτύπωση, αλλά και διεργασιακών, οργανωσιακών και προωθητικών καινοτομιών υποστηριζόμενων από ΤΠΕ.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο:

Οι προτεινόμενες δράσεις αναμένεται να συνεισφέρουν θετικά:

- στη ψηφιακή ενσωμάτωση βάσει εθνικών προτεραιοτήτων και ψηφιακού θεματολογίου,
- στην μεγέθυνση κλάδου ΤΠΕ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας,
- στην βελτίωση των συντελεστών παραγωγικότητας μέσω της αυξημένης χρήσης ΤΠΕ.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

1. Υπό σύσταση ή υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου ΤΠΕ.

2. Επιχειρήσεις διαφόρων κλάδων της περιφερειακής οικονομίας.
3. Οργανισμοί και επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ΝΠΔΔ, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί, φορείς δημόσιας υγείας.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει περίπτωση να συνδυαστούν ή υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση και δεν αναμένεται να συνεισφέρουν στους στόχους της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	5,00	500,00
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	500,00
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO14	Δημόσιοι οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών	δημόσιοι οργανισμοί	0,00	20,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC11	Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών	χρήστες/έτος	0,00	2021-2029	1.000.000,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC25	MME με υψηλότερη προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο	επιχειρήσεις	0,00	2021-2029	150,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	013. Ψηφιοποίηση των ΜΜΕ (συμπεριλαμβάνονται το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική επιχειρηματική δραστηριότητα και οι δικτυωμένες επιχειρηματικές διεργασίες, κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας, ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες του διαδικτύου και νεοσύστατες επιχειρήσεις στον τομέα των ΤΠΕ, B2B)	8.500.000,00
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	016. Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις	11.900.000,00
01	RSO1.2	Σύνολο			20.400.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	20.400.000,00
01	RSO1.2	Σύνολο			20.400.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	20.400.000,00
01	RSO1.2	Σύνολο			20.400.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	20.400.000,00
01	RSO1.2	Σύνολο			20.400.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies (ETΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες:

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί τον 2ο σημαντικότερο πόλο Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) εντός της Επικράτειας και παρουσιάζει αύξηση στις δαπάνες E&A ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2015-2018. Η αύξηση αυτή όμως δεν προέρχεται από τις ιδιωτικές επενδύσεις (οι οποίες μειώνονται σε μεγάλο βαθμό στο ίδιο διάστημα) αλλά από τους δημόσιους ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς φορείς. Οι τελευταίοι κατέχουν την 2η θέση πανελλαδικά στη απασχόληση ερευνητών. Ο συνδυασμός των συγκεκριμένων σημείων οδηγούν στη διαπίστωση ότι υπάρχει σχετικά περιορισμένη ύπαρξη ιδιωτικών υποδομών και ανθρώπινων πόρων E&A στην Περιφέρεια, με συνεπακόλουθη μειωμένη συνεισφορά τους στην περιφερειακή οικονομία.

Η ΠΚΜ, αν και είναι καλά τοποθετημένη στο εθνικό σύστημα καινοτομίας ως προς την προσφορά γνώσης και τους ανθρώπινους πόρους του δημόσιου ακαδημαϊκού/ερευνητικού τομέα, εμφανίζει σημαντική απόκλιση από τα ευρωπαϊκά δεδομένα και δεν έχει ακόμα καταφέρει να μετασχηματίσει τα θετικά χαρακτηριστικά ΕΤΑΚ της, σε οικονομικούς πόρους και διεθνή ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Τέλος ο αριθμός δικτύων συνεργασίας και συστάδων μεταξύ επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων πρέπει να εκληφθεί μάλλον ως περιορισμένος, όπως και η συμμετοχή τους σε διεθνή καινοτομικά ή παραγωγικά δίκτυα και αλυσίδες αξίας με λίγες φωτεινές εξαιρέσεις.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις οδηγούν στην συνοπτική διατύπωση των ακόλουθων αναπτυξιακών προτεραιοτήτων για την Περιφέρεια:

- Ενίσχυση εφαρμοσμένης έρευνας από τους ακαδημαϊκούς / ερευνητικούς φορείς σε πεδία αξιοποιήσιμα για τις ανάγκες της περιφερειακής οικονομίας με προτεραιότητα στους κλάδους RIS3.
- Ενδυνάμωση ικανοτήτων εκμετάλλευσης της προσφερόμενης γνώσης για την παραγωγή προστιθέμενης αξίας προϊόντων και υπηρεσιών.
- Ενίσχυση κοινών ερευνητικών προσπαθειών επιχειρήσεων και ακαδημαϊκών ή ερευνητικών φορέων για εισαγωγή όλων των μορφών καινοτομίας
- Ενίσχυση των δεσμών συνεργασίας μεταξύ των παικτών του οικοσυστήματος καινοτομίας.

Ανάδραση Στρατηγικής:

Η διαδικασία μετασχηματισμού της περιφερειακής οικονομίας πρέπει να στηριχθεί περισσότερο σε μια στρατηγική έντασης γνώσης και καινοτόμου επιχειρηματικότητας. Η τελευταία πρέπει να περιλαμβάνει (α) ενίσχυση των δεσμών συνεργασίας μεταξύ παικτών του οικοσυστήματος καινοτομίας, (β)

αποτελεσματική στόχευση περιοχών από τις οποίες μπορεί να προέλθει βιώσιμη ανάπτυξη (γ) εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης από τις επιχειρήσεις προς τους φορείς παραγωγής γνώσης και (δ) ένα πιο ορθολογικό μείγμα πολιτικής. Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, οι προβλεπόμενες κατηγορίες παρεμβάσεων περιλαμβάνουν:

1. Ενίσχυση ερευνητικών υποδομών της Περιφέρειας.
2. Προώθηση έργων ενίσχυσης δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ από επιχειρήσεις.
3. Διασύνδεση των επιχειρήσεων με την ερευνητική κοινότητα με την από κοινού ανάληψη συνεργατικών ερευνητικών έργων.

Οι τομείς ενίσχυσης οι οποίοι θα επιλεγθούν θα είναι αποτέλεσμα της διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στο πλαίσιο της αναθεωρημένης Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας 2021-2027 και θα αποτελούν εξειδίκευση σε τοπικό επίπεδο των προτεραιοτήτων της Εθνικής Στρατηγικής αντίστοιχα.

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Προτείνονται οι ακόλουθες ενδεικτικές πράξεις:

1. Επενδύσεις για τη δημιουργία, επέκταση ή αναβάθμιση υποδομών ΕΤΑΚ σε δημόσιους Ακαδημαϊκούς ή ερευνητικούς φορείς.
2. Έργα Ε&Α από επιχειρήσεις ή / και δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς της ΠΚΜ για επενδύσεις σε εφαρμοσμένη έρευνα που στοχεύει σε τεχνολογική, ή διεργασιακή καινοτομία.
3. Ενδυνάμωση των ανταλλαγών γνώσεων μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων σε μονιμότερη βάση μέσω της ενίσχυσης δομών σύνδεσης επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά/ερευνητικά κέντρα της ΠΚΜ, όπως και δομών υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού της περιφερειακής οικονομίας.
4. Έργα Ενίσχυση των περιφερειακών δομών υποστήριξης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της περιφέρειας

Θα χρηματοδοτηθούν τοπικού χαρακτήρα ερευνητικές υποδομές που δεν συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Πολυετές Σχέδιο. Επίσης οι ενισχύσεις σε ΜΜΕ θα εξυπηρετούν την περιφερειακή διάσταση της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση και των οποίων η ανάγκη ενίσχυσης προκύπτει από την εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο:

Οι προτεινόμενες δράσεις αναμένεται να συνεισφέρουν θετικά:

· στην αύξηση της ικανότητας του οικοσυστήματος για παραγωγή νέας γνώσης και καινοτομίας σε πεδία εφαρμογής με άμεσο ενδιαφέρον για το παραγωγικό σύστημα της ΠΚΜ,

- στην ανάπτυξη ικανοτήτων μετασχηματισμού γνώσης σε καινοτομία σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις χαμηλής έκθεσης σε ΕΤΑΚ,
- στην ανάπτυξη στρατηγικών δεσμών έρευνας και αγοράς σε τομείς υψηλού περιφερειακού ενδιαφέροντος,
- στην βελτίωση του βαθμού οικονομικής εκμετάλευσης καινοτόμων ιδεών μέσω της μετατροπής τους σε εμπορεύσιμα προϊόντα/υπηρεσίες,
- εμμέσως στη μείωση του brain drain με την προσέλκυση επιστημονικού δυναμικού από το εξωτερικό.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

1. Δημόσια ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα τα οποία ασκούν εφαρμοσμένη και στοχευμένη έρευνα στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής RIS3.
2. Ερευνητές που απασχολούνται στις παραπάνω ερευνητικές υποδομές (έμμεσα ωφελούμενοι).
3. Επιχειρήσεις με ανεπτυγμένες ικανότητες και υποδομές E&TA.
4. Νεοφυείς επιχειρήσεις για την υλοποίηση έργων ΕΤΑΚ.
5. Μεμονωμένοι ερευνητές ή έμπειροι επιχειρηματίες που ιδρύουν και αναπτύσσουν NEET.
6. ΜΜΕ που επιθυμούν να συνεργαστούν με ερευνητικούς φορείς για την κάλυψη συγκεκριμένων παραγωγικών αναγκών μέσω στοχευμένων δράσεων ΕΤΑΚ.
7. Υπάρχουσες ή νέες δομές δημόσιου χαρακτήρα με στόχο την προώθηση μονιμότερης συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και ακαδημαϊκού/ερευνητικού τομέα.
8. Δομές υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού της περιφερειακής οικονομίας (Digital Innovation Hubs).

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα που περιλαμβάνονται θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του ΕΣ1 αναμένεται να συμβάλλουν σε διακριτούς πυλώνες (Pillars) και εμβληματικά έργα (Flagship Projects) της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR). Πιο συγκεκριμένα αναμένεται η συμβολή έργων προώθησης ΕΤΑΚ του ΠΕΠ ΚΜ που αφορούν σε:

- δημιουργία υποδομών έρευνας
- υλοποίηση μικρών επιδεικτικών έργων με στόχο τη διάχυση ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων
- έργα μεμονωμένων επιχειρήσεων ή επιχειρηματικών συμπράξεων ή συμπράξεων επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς τα οποία αφορούν σε εφαρμοσμένη έρευνα που στοχεύει σε τεχνολογική, ή διεργασιακή οδηγούμενη καινοτομία
- ενδυνάμωση των ανταλλαγών γνώσεων μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων σε μονιμότερη βάση μέσω της ενίσχυσης δομών σύνδεσης επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά/ερευνητικά κέντρα

στον 1ο πυλώνα «BLUE GROWTH» του EUSAIR, υπό την αίρεση ότι στη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης της αναθεωρημένης περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΚΜ θα αναδειχθούν οι κλάδοι της Γαλάζιας Οικονομίας (Αλιεία, Ιχθυοκαλλιέργειες, θαλάσσιος τουρισμός κλπ.) ως στρατηγικοί τομείς προτεραιότητας της RIS3.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	80,00	505,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	305,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO04	Επιχειρήσεις χωρίς χρηματοδοτική υποστήριξη	επιχειρήσεις	80,00	200,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO08	Ονομαστική αξία εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας	ευρώ	0,00	15.000.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις	0,00	258,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR05	MME που καινοτομούν σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο	επιχειρήσεις	0,00	2021-2029	60,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (https://metrics.ekt.gr/innovation)	
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR25	MME με υψηλότερη προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο	επιχειρήσεις	0,00	2021-2029	60,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR102	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ	0,00	2021-2029	100,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	001. Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης υποδομής για έρευνα, πολύ μικρών επιχειρήσεων που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	2.380.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	002. Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης υποδομής για έρευνα, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών ερευνητικών κέντρων) που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	3.570.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	003. Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης υποδομής για έρευνα, μεγάλων επιχειρήσεων που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	510.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	004. Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης υποδομής για έρευνα, δημόσιων ερευνητικών κέντρων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	12.750.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	009. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)	17.425.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	010. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης	26.350.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	011. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε μεγάλες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης	4.165.000,00
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	024. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών διοίκησης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	2.975.000,00
01	RSO1.1	Σύνολο			70.125.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	70.125.000,00
01	RSO1.1	Σύνολο			70.125.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	70.125.000,00
01	RSO1.1	Σύνολο			70.125.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
01	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	70.125.000,00
01	RSO1.1	Σύνολο			70.125.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 02. Στήριξη της πράσινης και αειφόρου ανάπτυξης στην Κεντρική Μακεδονία

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η ΠΚΜ παρουσιάζει μεγάλη ευαισθησία στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής. Η Μεσογειακή παράκτια ζώνη θεωρείται από τις περισσότερο ευάλωτες κλιματικές ζώνες, ενώ σε πολλές περιπτώσεις η μη ή κακώς οργανωμένη ανάπτυξη χρήσεων γης μεγεθύνει επικείμενους κινδύνους με βασικότερους τις πλημμύρες, τις πυρκαγιές και την εκδήλωση ακραίων θερμοκρασιών κατά τους θερινούς μήνες σε αστικές περιοχές. Νέοι αναδυόμενοι κίνδυνοι λόγω της κλιματικής αλλαγής, όπως οι ασθένειες των φυτών, οι ζωνοσογόνοι φορείς ή/και οι ζωνοσογόνα νοσήματα μπορεί μεσοπρόθεσμα να αποτελέσουν σημαντική απειλή για την περιφερειακή οικονομία και τον τουρισμό, άλλα και το επίπεδο διαβίωσης και την δημόσια υγεία. Παράλληλα, η Κεντρική Μακεδονία παρουσιάζει ευαισθησία και σε μη κλιματικά σχετιζόμενους φυσικού κινδύνους. Είναι μια ιδιαίτερα σεισμογενής περιοχή με σχετικό κίνδυνο (άλλα μεγάλη τρωτότητα λόγω συγκέντρωσης χρήσεων και δραστηριοτήτων στην παράκτια ζώνη) σε τσουνάμι. Οι τεχνολογικοί κίνδυνοι αφορούν κυρίως τις περιοχές βιομηχανικής συγκέντρωσης, όπου εφαρμόζονται τα απαιτούμενα μέτρα της Οδηγίας SEVEZO III. Σχετική τρωτότητα εμφανίζεται σε περιοχές διεπαφής με περιοχές κατοικίας, ενώ η δομή των πόλεων της περιφέρειας (πυκνή συνεχής δόμησης, λίγοι ελεύθεροι χώροι, στενοί δρόμοι) δεν διευκολύνουν την διαχείριση και αντιμετώπιση τυχών καταστροφών.

Τα τελευταία έτη παρατηρούνται σημαντικές καταστροφές που έχουν σαν αποτέλεσμα την απώλεια ζώων και μεγάλο υλικό κόστος (2005,2007, 2019). Το ΠεΣΠΚΑ αναγνωρίζει και προτεραιοποιεί τους κινδύνους που αναφέρονται κύρια στις πλημμύρες, τη διάβρωση των ακτών, τις δασικές πυρκαγιές και επηρεάζουν την τρωτότητα σε 13 οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς.

Ανάδραση Στρατηγικής

Το ΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας θα υποστηρίξει την προσαρμογή της Περιφέρειας στην Κλιματική Αλλαγή και την αντιμετώπιση των επιπτώσεών της σε συνέργεια με το Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας, το Πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή, το RRF και άλλα μέσα (βλέπε παρακάτω διαχωρισμός).

Οι ενισχυόμενες δράσεις θα περιλαμβάνουν:

- Προστασία των παράκτιων και παρόχθιων περιοχών από τις πλημμύρες και την διάβρωση στην Κεντρική Μακεδονία
- Αναβάθμιση των ικανοτήτων παρακολούθησης, ετοιμότητας, και ανταπόκρισης έναντι φυσικών κινδύνων στην Κεντρική Μακεδονία

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Ενδεικτικές πράξεις είναι (μη εξαντλητική λίστα):

1. Αντιπλημμυρικά έργα (διευθετήσεις χειμάρρων, έργα όμβριων οικισμών εντός ζωνών T=100 ΣΔΚΠ) σε υδραυλικά συστήματα αρμοδιότητας τοπικών ή περιφερειακών αρχών
2. Έργα προστασίας ακτών από διάβρωση, συμπεριλαμβανομένης της δενδροφύτευσης παράκτιων εκτάσεων
3. Προγράμματα εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένων αναλώσιμων και οχημάτων) που αξιοποιείται για την αντιμετώπιση και επέμβαση σε κλιματικές και φυσικές καταστροφές των υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας Περιφέρειας και Δήμων.
4. Συστήματα παρακολούθησης των κλιματικών συνθηκών και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
5. Ενίσχυση των υπηρεσιών του οικοσυστήματος για την πρόληψη και αντιμετώπιση των φυσικών κινδύνων, περιλαμβανομένης της διατήρησης, αποκατάστασης, δημιουργίας τεχνητών οικοτόπων και πράσινων υποδομών (κήποι βροχής, υπόγεια διηθητικά χαρακώματα, λιμνούλες συλλογής ομβρίων κλπ) για την ανάσχεση των πιέσεων και των επιπτώσεων πλημμυρών σε τοπική κλίμακα, ή / και την αντιμετώπιση άλλων αναδυόμενων κλιματικών κινδύνων.
6. Ολοκληρωμένη προστασία αρχαιολογικών χώρων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, σε συνέργεια με τις δράσεις του ΕΠ ΠΟΛΠΡΟ.

Η προτεραιοποίηση και επιλογή πράξεων στον τομέα της αντιπλημμυρικής προστασίας θα γίνεται βάσει των αναγκών που προσδιορίζει το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας των ΛΑΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Διαχωρισμός Δράσεων:

Η δράση για την Κλιματική Αλλαγή είναι σύνθετη και πολυεπίπεδη. Με στόχο την καλύτερη αποτελεσματικότητα και την διασφάλιση της αποδοτικότητας των πόρων που θα επενδυθούν θα γίνεται συνεχής συντονισμός για την διακριτή παρέμβαση του Π ΠΚΜ 2021-2027 σε σχέση με άλλα μέσα. Στο πλαίσιο του διαχωρισμού επί της αρχής επισημαίνεται:

- Ο εξοπλισμός και οι υποδομές σωμάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και έχουν έδρα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας θα χρηματοδοτηθούν από συμπληρωματικά μέσα (όχι από το Π ΠΚΜ 2021-2027).
- Η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση (υποδομές, εξοπλισμός, συστήματα) της πυροπροστασίας, των τεχνολογικών κινδύνων καθώς και η πολιτική αντισεισμικής προστασίας θα υλοποιηθεί από το Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας.
- Ο διαχωρισμός των πράξεων σε έργα αντιπλημμυρικής προστασίας πραγματοποιείται επί της αρχής βάσει του φορέα ευθύνης, με το περιφερειακό πρόγραμμα να αναλαμβάνει αποκλειστικά πράξεις όπου υπεύθυνοι φορείς υλοποίησης των έργων είναι Περιφερειακές ή Τοπικές Αρχές.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Τα έργα θα αυξήσουν την ασφάλεια του πληθυσμού από τους κινδύνους, θα μειώσουν την ένταση των επιπτώσεων και θα προφυλάξουν από απώλειες σε ανθρώπινες ζωές και υλικές καταστροφές.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και συνδεδεμένα με αυτούς Νομικά Πρόσωπα , Ιερά Κοινότητα και Ιερές Μονές Αγίου Όρους , ΝΠΙΔΔ και άλλοι αρμόδιοι φορείς για την πολιτική προστασία). Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της περιφέρειας, ιδιαίτερα αυτοί που κατοικούν σε περιοχές υψηλής τρωτότητας σε κλιματικούς κινδύνους, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διατηρούν περιουσία ή παραγωγικές δραστηριότητες στις εν λόγω περιοχές.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα που περιλαμβάνονται θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Ο Ειδικός Στόχος στόχος σχετίζεται με την υλοποίηση του Πυλώνα III της EUSAIR – ποιότητα περιβάλλοντος. Έργα προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή

(ιδιαίτερα η προστασία από την διάβρωση) θεωρούνται συμπληρωματικά της προτεραιότητας:

PROMOTION OF SUSTAINABLE GROWTH OF THE AI REGION BY IMPLEMENTING ICZM AND MSP ALSO TO CONTRIBUTE CRF ON ICZM OF BARCELONA CONVENTION AND THE MONITORING AND MANAGEMENT OF MARINE PROTECTED AREA

Η πρόληψη και αντιμετώπιση καταστροφών, ιδιαίτερα στους τομείς των δασικών πυρκαγιών και των πλημμυρών αποτελεί στόχο των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, ενώ η Περιφέρεια μοιράζεται λεκάνες απορροής και συνεχή δασικά συστήματα με γειτονικές χώρες.

Σε διασυνοριακό επίπεδο ενέργειες μπορούν να αναπτυχθούν με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027».

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO24	Επενδύσεις σε νέα ή αναβαθμισμένα συστήματα παρακολούθησης, ετοιμότητας, προειδοποίησης και ανταπόκρισης σε περίπτωση φυσικών καταστροφών	ευρώ	3.000.000,00	15.000.000,00
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO25	Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	χλμ.	3,00	19,70
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	RCO121	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από φυσικές καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (εκτός	εκτάρια	0,00	15,40

			περιφέρειες		των πλημμυρών και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)				
--	--	--	-------------	--	---	--	--	--	--

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR35	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	άτομα	0,00	2021-2029	30.000,00	ΟΠΣ	
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)	άτομα	0,00	2021-2029	1.750.000,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	25.500.000,00
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	060. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: άλλες καταστροφές, π.χ. θύελλες και ξηρασία (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	21.250.000,00
02	RSO2.4	Σύνολο			46.750.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	46.750.000,00
02	RSO2.4	Σύνολο			46.750.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	46.750.000,00
02	RSO2.4	Σύνολο			46.750.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	46.750.000,00
02	RSO2.4	Σύνολο			46.750.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η επίτευξη των στόχων του ΕΣΕΚ απαιτεί σημαντικές επενδύσεις στην ανακαίνιση του κτηριακού αποθέματος και των υποδομών. Η μείωση των εκπομπών των ΑτΘ κατά 56% σε σχέση με τα επίπεδα του 2005 και 42% σε σχέση με το 1990 ως το 2030 προϋποθέτει, την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας για θέρμανση / ψύξη, παραγωγή ζεστού νερού και γενικά την λειτουργία του οικιακού και κτηριακού εξοπλισμού. Απαιτείται συνεπώς η σε βάθος 10ετίας χρηματοδοτική στήριξη για την ενεργειακή αναβάθμιση της δημόσιας κτηριακής υποδομής, άλλα και της υποστήριξης των ευάλωτων και λιγότερο εύπορων πληθυσμιακών ομάδων προκειμένου να εξασφαλιστεί μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς ενεργειακή μετάβαση.

Η Κεντρική Μακεδονία έχει ιδιαίτερα υψηλές ενεργειακές ανάγκες, ως η δεύτερη μεγαλύτερη πληθυσμιακά Περιφέρεια της χώρας και βρισκόμενη στο βόρειο – πιο ψυχρό – τμήμα αυτής. Το κτιριακό απόθεμα στην ΠΚΜ και κυρίως στα αστικά κέντρα είναι στην πλειονότητα του παλαιό (>30 ετών), δομημένο χωρίς ή με ελάχιστα χαρακτηριστικά που ευνοούν την ενεργειακή εξοικονόμηση και την μείωση των απωλειών ενέργειας. Στον δημόσιο τομέα οι ανάγκες προσδιορίζονται συγκριτικά υψηλές λόγω της μητροπολιτικότητας της Θεσσαλονίκης στην οποία συγκεντρώνονται οι μεγαλύτερες (και συνάμα πιο ενεργοβόρες) μονάδες υγείας, αθλητισμού – πολιτισμού και δημόσιας διοίκησης στην Βόρεια Ελλάδα. Στον ιδιωτικό τομέα οι ανάγκες είναι εξίσου υψηλές λόγω πληθυσμιακού μεγέθους και κλιματικών συνθηκών, αλλά και λόγω παλαιότητας της πλειοψηφίας των ιδιωτικών κατοικιών (ιδιαίτερα των πολυκατοικιών) που είναι χτισμένες πριν από το 1980.

Ανάδραση Στρατηγικής

Το ΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας θα υποστηρίξει σε συντονισμό με άλλα Χρηματοδοτικά Μέσα και Εργαλεία την Εθνική Στρατηγική για την ενεργειακή αναβάθμιση των δημοσίων και ιδιωτικών κτιρίων και υποδομών σε συνδυασμό και συμπληρωματικότητα με τα άλλα χρηματοδοτικά μέσα (ΕΠ ΠΕΚΑ, ΠΑΝΕΚ, RRF).

Οι ενισχυόμενες δράσεις θα περιλαμβάνουν:

- Προγράμματα ενίσχυσης «εξοικονόμησης κατ' οίκον» (Εξοικονομώ - Αυτονομώ), ενεργειακής ανακαίνισης σε ιδιωτικές κατοικίες 2021-2022 (μεταβατική δράση 2021).
- Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτηρίων και υποδομών περιφερειακής και τοπικής αρμοδιότητας

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Ενδεικτικές πράξεις είναι (μη εξαντλητική λίστα):

1. Προγράμματα «εξοικονόμησης κατ' οίκον» (Εξοικονομώ - Αυτονομώ) που έχουν ενταχθεί στο ΕΠ ΠΚΜ 2014-2020 και θα ολοκληρωθούν μετά το πέρας αυτού
2. Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτηρίων περιφερειακής και τοπικής αρμοδιότητας σε τομείς όπως υγεία, εκπαίδευση, αθλητισμός, πολιτισμός, δημόσια διοίκηση και αυτοδιοίκηση κ.α.

Στο πλαίσιο υλοποίησης πράξεων Ενεργειακής Ανακαίνισης και Εξοικονόμησης δημοσίων κτιρίων είναι δυνατή η συμμετοχή του Προγράμματος και μέσα από την χρηματοδότηση ESCOs.

Η πράξη – πρόγραμμα «εξοικονόμησης κατ' οίκον», στο πλαίσιο αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας, ενσωματώνει οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια για την επιλογή των δικαιούχων με βαρύτητα προς τα ευάλωτα νοικοκυριά.

Τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων περιλαμβάνουν εργασίες και εξοπλισμό υψηλής αποδοτικότητας ή και μηδενικών εκπομπών για την θέρμανση και την παραγωγή ΖΝΧ, θερμομόνωσης (παράθυρα, τοιχοποιεία/τοιχοποιία), βιοκλιματικών εφαρμογών που βελτιώνουν την παθητική αποδοτικότητα των κτηρίων όπως για παράδειγμα σκίστρα, πέργκολες, πράσινα δώματα, έξυπνων συστημάτων διαχείρισης της ενέργειας του κτιρίου. Στο πλαίσιο της δράσης και με στόχο την ολοκληρωμένη παρέμβαση για την δημιουργία βιώσιμων κτιρίων θα ληφθούν υπόψιν ενέργειες που θα προωθούν την αποδοτικότητα χρήσης των πόρων και θα προωθούν την κυκλική οικονομία.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι πράξεις θα συμβάλουν στον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας για την λειτουργία των υποστηριζόμενων κτιρίων υποδομών με αποτέλεσμα την μείωση αναγκών παραγωγής ενέργειας. Παράλληλα θα μειώσουν το κόστος των νοικοκυριών και του δημοσίου τομέα για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών τους, επιδρώντας θετικά στην βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και συνδεδεμένα με αυτούς Νομικά Πρόσωπα, ΝΠΔΔ που διαθέτουν κτιριακές υποδομές στην Περιφέρεια (εκπαίδευση, υγεία, πολιτισμός, αθλητισμός), ΝΠΔ, Αναπτυξιακή Τράπεζα, ιδιώτες.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Οι δράσεις που αφορούν νοικοκυριά θα ενσωματώσουν κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια προκειμένου να υποστηρίξουν μια μετάβαση χωρίς αποκλεισμούς.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	0,00	1.261,00
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	0,00	92.963,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	38.580,00	2021-2029	18.034,00	ΟΠΣ	
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO ₂ /έτος	12.784,00	2021-2029	7.685,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	041. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	25.500.000,00
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	044. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	59.263.700,00
02	RSO2.1	Σύνολο			84.763.700,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	84.763.700,00
02	RSO2.1	Σύνολο			84.763.700,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	84.763.700,00
02	RSO2.1	Σύνολο			84.763.700,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	84.763.700,00
02	RSO2.1	Σύνολο			84.763.700,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ETPIA)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η Κεντρική Μακεδονία διαθέτει ένα δίκτυο μικρών πόλεων (από 10.000 ως 50.000 κατοίκους) και κωμοπόλεων (μεταξύ 5.000 – 10.000). Τα οικιστικά αυτά κέντρα από την μία αποτελούν (ευάλωτο) τμήμα του περιφερειακού οικονομικού συστήματος με κατά περίπτωση σημαντικό ρόλο σε τομείς όπως η αγροδιατροφή, ο τουρισμός και οι υπηρεσίες μεταφορών, η υγεία, και η δημόσια διοίκηση. Οι οικισμοί αυτοί υστερούν σε ποιότητα πράσινων χώρων και υποδομών με αποτέλεσμα να μην αξιοποιούν όσο μπορούν τις δυνατότητες που μπορούν να προσφέρουν για να συγκρατήσουν / προσελκύσουν νέο πληθυσμό ως τόποι διαβίωσης και εργασίας. Η εμπειρία της περιόδου 2014-2020, έδειξε ότι οι μικρές πόλεις και κωμοπόλεις παρά τις ανάγκες, δεν διαθέτουν την διοικητική ικανότητα ανάπτυξης αποτελεσματικών μηχανισμών διαχείρισης και υλοποίησης Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων με αποτέλεσμα να καθυστερεί η υλοποίηση των αναγκαίων έργων.

Ανάδραση Στρατηγικής

Κεντρικός Στόχος της Στρατηγικής είναι να υποστηρίξει επενδύσεις για την ενίσχυση συνδυασμένων παρεμβάσεων σε πράσινες υποδομές σε αυτή την κατηγορία αστικών κέντρων, στο πλαίσιο επίτευξης του στόχου 11.7 (παροχή προσβασιμότητας σε ασφαλείς και χωρίς αποκλεισμούς πράσινους και δημόσιους χώρους) του SDG 11. Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, τα ακόλουθα σημεία αποτελούν συνοπτικά τις αναπτυξιακές προτεραιότητες για την Περιφέρεια: - Αναβάθμιση των πράσινων και μπλε επιφανειών και των υπηρεσιών που προσφέρουν στις μικρές πόλεις συμπεριλαμβανομένων και μέτρων για την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στην ευρύτερη περιοχή επιρροής. - Βελτίωση της προσβασιμότητας για όλους και της ασφάλειας σε πράσινες υποδομές και πράσινους δημόσιους χώρους, - Ενίσχυση – διαμόρφωση πράσινων διαδρόμων που συνδέουν το αστικό με το περιφερειακό οικοσύστημα (π.χ. ρέματα)

Οι ενισχυόμενες δράσεις θα περιλαμβάνουν:

- Συνδυασμένες παρεμβάσεις για την βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και της διαβίωσης σε πόλεις και κωμοπόλεις (έως 50.000 κάτοικους) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας μέσα από την ενίσχυση των πράσινων υποδομών και της μείωσης της ρύπανσης.

Οι παρεμβάσεις θα απευθύνονται κυρίως στις μικρές πόλεις ή/και πρωτεύουσες Περιφερειακών Ενοτήτων, αλλά και σε κωμοπόλεις σε τουριστικές περιοχές.

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Ενδεικτικές πράξεις είναι (μη εξαντλητική λίστα):

1. Αναβάθμιση δημόσιων χώρων πρασίνου και του εξοπλισμού τους στην ευρύτερη περιοχή προσέγγισής τους για την διευκόλυνση της πρόσβασης από όλους, την βελτίωση της ασφάλειας και την λειτουργικότητά τους, την ασφαλή σύνδεσή τους με περιοχές κατοικίας – κέντρου πόλης μέσα από ήπιες μορφές κινητικότητας (αναβάθμιση πεζοδρομίων – πεζοδρομήσεις, ποδηλατόδρομοι, έργα ενίσχυση της ασφάλειας των πεζών κλπ.).
2. Περιβαλλοντική αναβάθμιση πάρκων, οδών και ενίσχυση – δημιουργία περιβαλλοντικών δεσμών (π.χ. πράσινοι διάδρομοι) με τις φυσικές και αγροτικές περιοχές.
3. Περιβαλλοντική αναβάθμιση ρεμάτων εντός ή στο όριο αστικών περιοχών.
4. Προσθήκη πράσινων δωματίων σε δημόσια κτίρια.
5. Έργα αποθήκευσης και ανακύκλωσης όμβριων υδάτων για την κάλυψη των αναγκών ανάπτυξης και συντήρησης του πρασίνου.
6. Μελέτες και Σχέδια Δράσης για την αναβάθμιση της Αστικής Οικολογίας.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι δράσεις αναμένεται να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής σε πόλεις και οικισμούς της Περιφέρειας, βελτιώνοντας την ποιότητα του αστικού χώρου, της αισθητικής και λειτουργική του μορφή, των χαρακτηριστικών του αέρα και του μικροκλίματος.

Το σύνολο των αναγκών στον τομέα της βιοποικιλότητας και της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, όπως και η ανάπτυξη της βιο-οικονομίας θα αντιμετωπιστεί από άλλα μέσα εφαρμογής (Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027, RRF).

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και συνδεδεμένα με αυτούς Νομικά Πρόσωπα.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής,

θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα που περιλαμβάνονται στον ΕΣ2vii θα υλοποιηθούν εκτός περιοχών εφαρμογής στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, προκειμένου να υπάρχει διαχωρισμός των έργων πράσινων υποδομών μεταξύ των δύο Προτεραιοτήτων του Προγράμματος.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Ο Ειδικός Στόχος σχετίζεται με την υλοποίηση του Πυλώνα III της EUSAIR – ποιότητα περιβάλλοντος.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
02	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO36	Πράσινες υποδομές που υποστηρίζονται για σκοπούς διαφορετικούς από την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	0,00	5,60

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
02	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR50	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα για την ποιότητα του αέρα	άτομα	0,00	2021-2029	120.000,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	077. Ποιότητα του αέρα και μέτρα μείωσης του θορύβου	21.250.000,00
02	RSO2.7	Σύνολο			21.250.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	21.250.000,00
02	RSO2.7	Σύνολο			21.250.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	21.250.000,00
02	RSO2.7	Σύνολο			21.250.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	21.250.000,00
02	RSO2.7	Σύνολο			21.250.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η Περιφέρεια υστερεί στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων για βιώσιμη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων. Η υστέρηση οφείλεται εν μέρη στην έλλειψη υποδομών που εξυπηρετούν το μητροπολιτικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης (υπό κατασκευή και χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027 και άλλα μέσα) και την ανάγκη αναδιάρθρωσης του συστήματος συλλογής και Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ). Η κάλυψη των παραπάνω αναγκών θα βοηθήσει στην αύξηση των ποσοστών επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης/ ανάκτησης, δεν εκτιμάται ωστόσο ότι θα είναι επαρκείς για την επίτευξη των φιλόδοξων (άλλα αναγκαίων) στόχων του νέου ΕΣΔΑ (2020).

Η επίτευξη των στόχων για το 2030 απαιτεί την αύξηση του διαχωρισμού στην πηγή, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του πληθυσμού άλλα και την ενίσχυση των τοπικών υποδομών ΔσΠ για ρεύματα ογκωδών ΑΣΑ που δεν καλύπτονται από συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης.

Η ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας εκτείνεται και πέρα από την διαχείριση των αστικών απορριμμάτων. Στον τομέα αυτό οι επιδόσεις της χώρας υστερούν σημαντικά από τις μέσες ευρωπαϊκές τιμές. Το 2018 εκπονήθηκε η Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, ενώ το 2021 εξειδικεύτηκε το σχέδιο δράσης για αυτήν, το οποίο περιλαμβάνει παρεμβάσεις διαχειριστικού και οργανωτικού κυρίως χαρακτήρα που θα επιτρέψουν δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που προσφέρει η κυκλική οικονομία. Παράλληλα, η πρόσφατη καθιέρωση της νομοθεσίας για τα πλαστικά και άλλα υλικά μίας χρήσης αναμένεται να αυξήσει την αποδοτικότητα του συστήματος επαναχρησιμοποίησης / ανάκτησης / ανακύκλωσης καθώς τα υλικά μίας χρήσης θα αντικατασταθούν με περισσότερο «διαχειρίσιμα» υλικά πολλαπλών χρήσεων. Η εξέλιξη αυτή θα ενισχύσει την αναγκαιότητα υποστήριξης των δομών ανακύκλωσης.

Ανάδραση Στρατηγικής

Οι (μεγάλες χρηματοδοτικά) ανάγκες σε υποδομές, όπως προσδιορίζονται από το ΠεΣΔΑ, σύμφωνα με το ΕΣΠΑ 2021-2027 θα καλυφθούν από το Τομεακό Πρόγραμμα ΠΕΚΑ. Το Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας θα υποστηρίξει αποκλειστικά Τοπικές υποδομές ΔσΠ και υποστήριξης της εφαρμογής των ΤοΣΔΑ, όπως πράσινα σημεία, γωνιές ανακύκλωσης κ.ο.κ.

Η ενισχυόμενη δράση περιλαμβάνει «επενδύσεις για την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας σε τοπικό επίπεδο στους οικισμούς της Κεντρικής Μακεδονίας (πράσινα σημεία, γωνιές ανακύκλωσης, συλλογή ειδικών ρευμάτων)»

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Ενδεικτικές πράξεις είναι (μη εξαντλητική λίστα):

1. Πράσινα σημεία, γωνιές ανακύκλωσης, άλλα μέτρα Διαλογής στην Πηγή τοπικού χαρακτήρα.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι προτεινόμενες δράσεις θα υποστηρίξουν την μετάβαση σε ένα περισσότερο κυκλικό οικονομικό μοντέλο, μειώνοντας την πρωτογενή παραγωγή αποβλήτων από τους κατοίκους και τις δημόσιες υπηρεσίες και αυξάνοντας την επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση και ανακύκλωση υλικών και δευτερογενών υλών.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και συνδεδεμένα με αυτούς Νομικά Πρόσωπα, ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας. Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι, επισκέπτες καθώς και οι επιχειρήσεις που θα υιοθετήσουν περισσότερο κυκλικά μοντέλα παραγωγής.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα που περιλαμβάνονται θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Στο βαθμό που σημαντικό μέρος της ρύπανσης από σκουπίδια καταλήγει στην θάλασσα ο ΕΣ στόχος σχετίζεται με την υλοποίηση του Πυλώνα III της EUSAIR – ποιότητα περιβάλλοντος.

Οι δράσεις μπορεί να έχουν συνέργειες με έργα των προγραμμάτων ΕΕΣ που μετέχει η Περιφέρεια. Σε διασυνοριακό επίπεδο συνέργειες μπορούν να αναπτυχθούν με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027».

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
02	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO107	Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για χωριστή συλλογή αποβλήτων	ευρώ	0,00	15.000.000,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός	Ταμείο	Κατηγορία	Αναγνωριστικός	Indicator	Μονάδα	Γραμμή βάσης ή	Έτος	Στόχος	Πηγή	Παρατηρήσεις
---------------	---------	--------	-----------	----------------	-----------	--------	----------------	------	--------	------	--------------

	στόχος		περιφέρεια	κωδικός		μέτρησης	τιμή αναφοράς	αναφοράς	(2029)	δεδομένων	
02	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR103	Απόβλητα που συλλέγονται χωριστά	τόνοι/έτος	0,00	2021-2029	8.824,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	067. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	12.750.000,00
02	RSO2.6	Σύνολο			12.750.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	12.750.000,00
02	RSO2.6	Σύνολο			12.750.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	12.750.000,00
02	RSO2.6	Σύνολο			12.750.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	12.750.000,00
02	RSO2.6	Σύνολο			12.750.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται κατάντη των λεκανών απορροής τριών μεγάλων ποταμών (εκ των οποίων δύο διασυνοριακοί). Τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα ποιότητας και επάρκειας, κυρίως στην παράκτια ζώνη. Το μεγαλύτερο μέρος των υπογείων υδάτων χαρακτηρίζεται ότι χρήζει προστασίας, αντιμετωπίζει προβλήματα ρύπανσης (υψηλές συγκεντρώσεις νιτρικών γεωργικής και αστικής προέλευσης), υφαλμύρυνσης λόγω υπερ-άντλησης σε χαμηλής δυναμικότητας υδροφορείς, αλλά και κατά τόπους προβλήματα φυσικής υποβάθμισης (αρσενικό). Η κλιματική αλλαγή και ο περιορισμός των «παραγωγικών» βροχοπτώσεων απειλεί περαιτέρω την επάρκεια και την ποιότητα των υδάτινων πόρων.

Κατά την περίοδο 2014-2020 ενισχύθηκαν σημαντικά συστήματα τηλεμετρίας και ελέγχου των ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων του δικτύου. Βάσει των έργων αυτών προσδιορίζονται πλέον σαφής ανάγκες παρέμβασης για την ανακαίνιση δικτύων και την αντικατάσταση δυσλειτουργικών μερών τους. Παράλληλα, κατά την ίδια περίοδο άρχισε η εκπόνηση των πρώτων master plan και Σχεδίων Ασφαλείας Νερού (ΣΑΝ), ενώ η εκπόνησή τους πρέπει να συνεχιστεί και την νέα περίοδο προκειμένου να καλυφθεί το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της ΠΚΜ. Το σύνολο των παραπάνω δράσεων προσδιορίζει πλέον με καλύτερο τρόπο και περισσότερο συγκεκριμενοποιημένα και ιεραρχημένα τις ανάγκες στον τομέα της ύδρευσης.

Στον τομέα της αποχέτευσης και της επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς και τουριστικές περιοχές, στην περιφέρεια έχουν καλυφθεί οι ανάγκες που προκύπτουν από την εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΚ. Συνολικά στην περιφέρεια υπάρχουν 65 ΕΕΛ εκ των οποίων οι 6 είναι δυναμικότητας >50.000 κατοίκων, 29 δυναμικότητας 10000 – 49.999 κατοίκων, 20 δυναμικότητας 2000 – 9999 και 10 μικρότερων οικισμών. Το 2019 δύο μονάδες βρίσκονταν εκτός λειτουργίας. Αρκετές από τις υπάρχουσες μονάδες είναι τεχνολογικά παρωχημένες, είναι χαμηλής αποτελεσματικότητας, μη ενεργειακά αποδοτικές και οικονομικά μη βιώσιμες.

Στον τομέα των δικτύων ακαθάρτων ανάγκες εντοπίζονται σε περιοχές επέκτασης κατοικίας / τουριστικών δραστηριοτήτων (οικισμών Β και Γ προτεραιότητας), όπως και ανάγκη διαχωρισμού παντοροϊκών δικτύων που υπάρχουν ακόμα σε «παλαιές» περιοχές αποχετεύσεων των πόλεων.

Ανάδραση Στρατηγικής

Στο πλαίσιο του ΕΣ 2.ν, “ Προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού”, το ΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας θα χρηματοδοτήσει δράσεις και έργα για την βιώσιμη και αποτελεσματική διαχείριση των υδατικών πόρων, με έμφαση στην εξοικονόμηση, τον ασφαλή εφοδιασμό και την πρόσβαση όλων των κατοίκων σε ποιοτικούς υδρευτικούς πόρους και κύριο στόχο την επίτευξη ποιότητας πόσιμου ύδατος που θα καλύπτει τις προδιαγραφές της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184. Θα υποστηρίξει επίσης την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών πρόληψης και περιορισμού της ρύπανσης και θα επενδύσει στην ανάπτυξη τεχνολογικών συστημάτων παρακολούθησης που θα δώσουν έγκυρα και έγκαιρα δεδομένα για την εφαρμογή

αποτελεσματικών σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Οι δράσεις του ΕΠ θα υλοποιηθούν σε συνέργεια με το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ, το Εθνικό Πρόγραμμα ανάπτυξης και αλληλεγγύης της αυτοδιοίκησης και το RRF.

Οι ενισχυόμενες δράσεις θα περιλαμβάνουν:

- Βιώσιμη Διαχείριση των υδάτων και προστασία της κατανάλωσης πόσιμου νερού στην Κεντρική Μακεδονία
- Δημιουργία, επέκταση, αναβάθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας των δικτύων και των συστημάτων επεξεργασίας και διαχείρισης λυμάτων στην Κεντρική Μακεδονία

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Ενδεικτικές πράξεις είναι (μη εξαντλητική λίστα):

1. Έργα βελτίωσης της ποιότητας και εξοικονόμησης της ποσότητας πόσιμου νερού, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών εξυγίανσης και ασφαλούς φύλαξης πόσιμου νερού σε εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, Έργα ενίσχυσης της παρακολούθησης της ποιότητας και της αποδοτικότητας δικτύων ύδρευσης (π.χ. τηλεμετρία).
2. Σχέδια και παρεμβάσεις για την διασφάλιση της πρόσβαση σε ποιοτικούς πόρους πόσιμου νερού (Master Plan, Σχέδια Ασφάλειας Νερού, κ.α.).
3. Σχέδια και παρεμβάσεις εφαρμογής του ΣΔΛΑΠ και συστήματα παρακολούθησης της ρύπανσης σε αποδέκτες ή στις εξόδους επεξεργασμένων εκροών.
4. Κατασκευή, επέκταση ή αντικατάσταση / αναβάθμιση / εκσυγχρονισμός δικτύων αποχέτευσης και Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων. σε οικισμούς Γ' κατηγορίας και άνω και ενεργειακή αναβάθμιση και εκμετάλλευση ενέργειας από ΕΕΛ
5. Συστήματα διαρκούς παρακολούθησης, συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων για την εξ αποστάσεως παρακολούθηση της λειτουργίας των ΕΕΛ και την σε πραγματικό χρόνο καταγραφή της αποδοτικότητας τους και των εκροών τους.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι υποστηριζόμενες δράσεις θα ενισχύσουν την βιωσιμότητα της χρήσης των υδάτων. Θα συμβάλουν στην προστασία των πόρων (ποιοτικά και ποσοτικά), θα αυξήσουν την προσβασιμότητα και την ασφάλεια χρήσης των υδατικών πόρων από τους κατοίκους και τους επισκέπτες της περιοχής.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και συνδεδεμένα με αυτούς Νομικά Πρόσωπα (ΔΕΥΑ), Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης, ΕΥΑΘ Α.Ε. Ωφελοόμενοι θα είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της Περιφέρειας.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Ο Ειδικός Στόχος σχετίζεται με την υλοποίηση του Πυλώνα III της EUSAIR – ποιότητα περιβάλλοντος.

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση καθώς όλα τα υδατικά συστήματα της ΠΚΜ βρίσκονται «κατάντη» των διαπεριφερειακών ή διασυνοριακών λεκανών απορροής. Διασυνοριακά ή διαπεριφερειακά έργα ωστόσο μπορούν να επηρεάσουν την διαχείριση των «εισερχόμενων» υδατικών πόρων,

Σε διασυνοριακό επίπεδο συνέργειες μπορούν να αναπτυχθούν με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027».

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO30	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για τα συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης	χλμ.	0,00	168,00
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO31	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για το δημόσιο δίκτυο συλλογής λυμάτων	χλμ.	0,00	137,00
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO240	Επενδύσεις σε νέα ή αναβαθμισμένα συστήματα παρακολούθησης και διαχείρισης υδάτων και πόσιμου νερού	€	0,00	15.000.000,00
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO241	Επενδύσεις για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων των εκροών από τις ΕΕΛ και τον έλεγχο / παρακολούθησή τους	€	220.000,00	3.000.000,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	RCR41	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε βελτιωμένο δημόσιο δίκτυο	άτομα	0,00	2021-2029	160.000,00	ΟΠΣ	

			περιφέρειες		ύδρευσης						
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR42	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε τουλάχιστον δευτερεύον δημόσιο σύστημα επεξεργασίας λυμάτων	άτομα	0,00	2021-2029	41.000,00	ΟΠΣ	
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR240	Πληθυσμός που ωφελείται από την βελτίωση της διαχείρισης των υδατικών πόρων και του πόσιμου νερού	άτομα	0,00	2021-2029	300.000,00	ΟΠΣ	
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR241	ΕΕΛ για τις οποίες διασφαλίζεται βελτίωση των ποιοτικών παραμέτρων και της παρακολούθησης των εκροών τους	αριθμός	0,00	2021-2029	44,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού)	36.550.000,00
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	064. Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών)	7.650.000,00
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	065. Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων	37.400.550,00
02	RSO2.5	Σύνολο			81.600.550,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	81.600.550,00
02	RSO2.5	Σύνολο			81.600.550,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	81.600.550,00
02	RSO2.5	Σύνολο			81.600.550,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
02	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	81.600.550,00
02	RSO2.5	Σύνολο			81.600.550,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 03. Εξασφάλιση της διασυνδεσιμότητας της Κεντρικής Μακεδονίας

2.1.1.1. Specific objective: RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility (ETPIA)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η ανάπτυξη των συνδυασμένων μεταφορών στην ΠΚΜ είναι κεφαλαιώδους σημασία για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την αποτελεσματικότερη περιβαλλοντική απόδοση. Υπάρχει ένας σημαντικός όγκος έργων που βρίσκονται υπό υλοποίηση (από το Τομεακό Πρόγραμμα και το RFF) και τα οποία περιλαμβάνουν τις διατροπικές συνδέσεις της Θεσσαλονίκης και του λιμανιού της και την ανάπτυξη του Σιδηρόδρομου προς τον συνοριακό σταθμό του Προμαχώνα και την Ανατολική Μακεδονία Θράκη, την αναβάθμιση του Λιμένα και του Αεροδρομίου.

Στον μητροπολιτικό χώρο της Θεσσαλονίκης ζητήματα ασφάλειας εντοπίζονται στο περιφερειακό δίκτυο της πόλης και κυρίως στις περιοχές λόγω της διάχυσης εμπορικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων. Στις περιοχές αυτές η έλλειψη παράπλευρου δικτύου γύρω από πρωτεύουσες αρτηρίες και η διάνοιξη μη τεχνικά επαρκών συνδέσεων προκαλούν προβλήματα ασφαλείας. Παράλληλα, εντοπίζονται ελλείπουσες συνδέσεις που δημιουργούν σημαντικά προβλήματα συμφόρησης με περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

Ανάδραση Στρατηγικής

Τα έργα κατασκευής νέων μεταφορικών υποδομών και δικτύων θα καλυφθούν από διάφορους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και μέσα τα οποία περιλαμβάνουν το ΕΠ ΥΜΕΤ 2021-2027 το RRF, δάνεια της ΕΤΕπ, ιδιωτικούς πόρους κ.α. Τα μέσα αυτά θα καλύψουν κύρια τον Σιδηρόδρομο και τις υπερτοπικές μεταφορικές υποδομές (Λιμάνι, Αεροδρόμιο) που περιλαμβάνονται στα TEN-T.

Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα εστιάσει στην κάλυψη ελλειπουσών οδικών συνδέσεων του περιφερειακού συστήματος με σημειακές ή γραμμικές παρεμβάσεις που θα ενισχύσουν την οδική ασφάλεια, θα ενισχύσουν την χωρίς αποκλεισμούς λειτουργία του συστήματος μεταφορών και θα μειώσουν την όχληση (συμπεριλαμβανομένων των ατυχημάτων) που προκαλούν φαινόμενα συμφόρησης σε υποβαθμισμένες κυρίως περιοχές, όπως είναι οι αστικές - περιαστικές περιοχές γύρω από συγκεντρώσεις παραγωγικών μονάδων. Οι προτεινόμενες δράσεις θα συμβάλουν θετικά στο Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια 2021-2027.

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Ενδεικτικές πράξεις είναι (μη εξαντλητική λίστα):

1. Κατασκευή ή/και διαμόρφωση Κόμβων εθνικού και περιφερειακού δικτύου
2. Αυτοκινητόδρομοι και παράπλευροι οδοί

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Βελτίωση της ασφάλειας και της περιβαλλοντικής απόδοσης του περιφερειακού οδικού δικτύου.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Δυνητικοί Τελικοί Δικαιούχοι των πράξεων είναι:

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Δ/ση Τεχνικών Έργων), ΥΠΟΜΕΔΙ και εποπτευόμενοι φορείς.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα που περιλαμβάνονται θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Ο ειδικός στόχος σχετίζεται με την υλοποίηση του Πυλώνα II της EUSAIR – Διασύνδεση της Περιφέρειας και έχει ιδιαίτερη συνάφεια με την εμβληματική πρωτοβουλία «THE ADRIATIC-IONIAN MULTI-MODAL CORRIDORS».

Οι δράσεις μπορεί να έχουν συνέργειες με έργα των προγραμμάτων ΕΕΣ που μετέχει η Περιφέρεια. Σε διασυνοριακό επίπεδο συνέργειες μπορούν να αναπτυχθούν με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
03	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO44	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — εκτός ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	15,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	-----------	-----------------	----------------	---------------	---------------	----------------	--------------

							τιμή αναφοράς				
03	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR55	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων οδών και οδών που ανακατασκευάστηκαν, αναβαθμίστηκαν ή εκσυγχρονίστηκαν	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2021-2029	41.062.500,00	Δικαιούχοι	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
03	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	093. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	89.678.559,00
03	RSO3.2	Σύνολο			89.678.559,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
03	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	89.678.559,00
03	RSO3.2	Σύνολο			89.678.559,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
03	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	89.678.559,00
03	RSO3.2	Σύνολο			89.678.559,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
03	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	89.678.559,00
03	RSO3.2	Σύνολο			89.678.559,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 04A. Προώθηση της Κοινωνικής Συνοχής στην Κεντρική Μακεδονία – Παρέμβαση του ΕΤΠΑ

2.1.1.1. Specific objective: RSO4.5. Ensuring equal access to health care and fostering resilience of health systems, including primary care, and promoting the transition from institutional to family- and community-based care (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Στον τομέα της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης η Κεντρική Μακεδονία έχει έναν μητροπολιτικό ρόλο που εξυπηρετεί τις λοιπές περιφέρειες της Βόρειας Ελλάδας, άλλα και τα κράτη των Νότιων Βαλκανίων. Συνολικά υπάρχουν 8.447 νοσοκομειακές κλίνες (2020) και 420 κλίνες μακράς νοσηλείας (2015), αριθμός που κινείται ελαφρά κάτω του μ.ο. ΕΕ27. Οι υπάρχουσες κτηριακές υποδομές είναι σχετικά γερασμένες, ενώ η συνεχής ιατρική πρόοδος δημιουργεί ανάγκες εκσυγχρονισμού του εξοπλισμού. Κατά την περίοδο της πανδημίας το σύστημα υγείας δέχτηκε υψηλή πίεση καθώς έφτασε σε πληρότητα κορεσμού σε κλίνες COVID-19 ΜΕΘ. Τα τελευταία χρόνια στην αύξηση των αναγκών έχει συμβάλει η αύξηση των προσφυγικών ροών και η κάλυψη των υγειονομικών αναγκών τους.

Υψηλό (>20%) είναι το ποσοστό των ατόμων με αναπηρία, ενώ η πλειοψηφία των ατόμων με αναπηρία ανήκει επίσης στον πληθυσμό που απειλείται από κίνδυνο φτώχειας. Κύρια αιτία της διπλής αυτής υστέρησης είναι η χαμηλή ενσωμάτωση των ΑμΕΑ στην αγορά εργασίας (>40% για άτομα μέτριας και >20% για άτομα σοβαρής αναπηρίας). Η αύξηση της συμμετοχής, η προώθηση της ανεξάρτητης διαβίωσης και η υποστήριξη της οικογενειακής φροντίδας αποτελούν τους πυλώνες ενός κοινωνικού μοντέλου βάσει της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

Η Κεντρική Μακεδονία (όπως και η χώρα) αντιμετωπίζει επίσης σημαντικό ζήτημα γήρανσης, ιδιαίτερα στα ημι-αστικά κέντρα και την ύπαιθρο, γεγονός που δημιουργεί ανάγκες υποστήριξης της αυτόνομης διαβίωσης ηλικιωμένων, της παροχής υπηρεσιών φροντίδας και περίθαλψης, άλλα και της υποστήριξης της ενεργού γήρανσης.

Ανάδραση Στρατηγικής

Η μεταρρύθμιση για ένα περισσότερο αποδοτικό, λιγότερο σπάταλο και χωρίς αποκλεισμούς σύστημα δημόσιας υγείας με έμφαση στην πρωτοβάθμια φροντίδα θα εξακολουθήσει να είναι προτεραιότητα για την περίοδο 2021-2027 και το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα πρέπει να διαθέτει ετοιμότητα προκειμένου να υποστηρίξει της ανάγκες της εθνικής πολιτικής, όταν αυτές εξειδικευτούν. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα ενισχύσει την δημιουργία, επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των δομών παροχής υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας χρηματοδοτώντας:

- Την ανάπτυξη σύγχρονων, ανθεκτικών και χωρίς αποκλεισμούς υποδομών υγείας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- Εξοπλισμό υποστήριξης ενός ανθεκτικού και χωρίς αποκλεισμούς συστήματος υγείας στην Κεντρική Μακεδονία
- Κατασκευή / ανακαίνιση / λειτουργικός εκσυγχρονισμός / μετατροπή κτιριακών υποδομών και προμήθεια απαραίτητου εξοπλισμού για την

υποστήριξη ατόμων με αναπηρία και τη φροντίδα ατόμων τρίτης ηλικίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων:

- Κτιριακές υποδομές (νέες, αναβάθμιση/ βελτίωση υφιστάμενων) στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη
- Προμήθεια και εγκατάσταση ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη
- Κατασκευή / ανακαίνιση / λειτουργικός εκσυγχρονισμός / μετατροπή κτιριακών υποδομών και προμήθεια απαραίτητου εξοπλισμού για: την υποστήριξη ατόμων με αναπηρία και τη φροντίδα ατόμων τρίτης ηλικίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η αξιολόγηση προτάσεων και η επιλογή των πράξεων θα βασιστεί στην χαρτογράφηση των αναγκών η οποία θα διενεργηθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Στο Πρόγραμμα, όπως αναφέρεται και στο εγκεκριμένο ΕΣΠΑ 2021-27, πριν από την προκήρυξη των συγκεκριμένων δράσεων θα έχει ολοκληρωθεί η χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση των αναγκών από το αρμόδιο Υπουργείο και θα συνεργούν με τις δράσεις κοινωνικής ένταξης του ΕΚΤ+.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι υποστηριζόμενες δράσεις θα συμβάλουν στην βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., 3η και 4η Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), Νοσοκομεία, εποπτευόμενοι φορείς Υπουργείου Υγείας και Υπουργείου Υποδομών, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ κατ' αρμοδιότητα.

Ωφελούμενοι θα είναι οι κάτοικοι και οι επισκέπτες της ΠΚΜ.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	RCO69	Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων	άτομα/έτος	1.110.511,00	1.750.000,00

			περιφέρειες		εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης				
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO70	Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας (εκτός της στέγασης)	άτομα/έτος	0,00	2.400,00	

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR73	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	χρήστες/έτος	0,00	2021-2029	991.200,00	ΟΠΣ	
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR74	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας	χρήστες/έτος	0,00	2021-2029	28.800,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	127. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	10.200.000,00
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	128. Υποδομές στον τομέα της υγείας	15.300.000,00
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	129. Υγειονομικός εξοπλισμός	59.500.000,00
04A	RSO4.5	Σύνολο			85.000.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	85.000.000,00
04A	RSO4.5	Σύνολο			85.000.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	85.000.000,00
04A	RSO4.5	Σύνολο			85.000.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	85.000.000,00
04A	RSO4.5	Σύνολο			85.000.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η ένταξη των παιδιών ηλικίας 4 ετών στην υποχρεωτική εκπαίδευση (2020) έχει αυξήσει τις κτηριακές ανάγκες πρωτοβάθμιας (πρώην προσχολικής) εκπαίδευσης (νηπιαγωγεία) στην Περιφέρεια. Αποτέλεσμα είναι πολλές μονάδες να λειτουργούν σε μισθωμένες εγκαταστάσεις ή με κορεσμό της πληρότητάς τους. Στην πρωτοβάθμια (δημοτικά σχολεία) και δευτεροβάθμια εκπαίδευση εντοπίζονται επίσης ορισμένα σχολεία που λειτουργούν σε μισθωμένες εγκαταστάσεις, ενώ η απογευματινή βάρδια έχει περιοριστεί σε 3 σχολεία της ΠΚΜ. Η συμπεριληπτική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) και χρόνιες παθήσεις ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες παρά τις βελτιώσεις υστερεί σημαντικά, ιδιαίτερα σε θέματα υποστηρικτικής εκπαιδευτικής υποδομής, εξοπλισμού και υποδομής εξυπηρέτησης των καθημερινών αναγκών των μαθητών. Σημαντικές παραμένουν οι ανάγκες σύγχρονου εκπαιδευτικού και ψηφιακού εξοπλισμού που θα υποστηρίξει τη δημιουργία ενός σχολείου που θα προσφέρει στην πλειονότητα των μαθητών σύγχρονες βασικές και ψηφιακές δεξιότητες, ιδιαίτερα στη βάση των αναγκών που προέκυψαν λόγω της πανδημίας COVID-19. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οι κυριότερες ανάγκες αφορούν εξοπλισμό και εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν σημαντικά συστατικά για τον διεθνή προσανατολισμό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την βελτίωση της διεθνούς τους φήμης. Στον αντίποδα, η ελκυστικότητα και αποτελεσματικότητα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι περιορισμένη όπως και η συμμετοχή στην δια βίου μάθηση.

Εσχάτως, η πανδημία COVID-19 ανέδειξε την πρόκληση της επείγουσας προσαρμογής του εκπαιδευτικού συστήματος σε έκτακτες καταστάσεις, τις λύσεις που μπορεί να προσφέρει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τις αδυναμίες (ειδικά σε σχέση με αύξηση κινδύνου αποκλεισμού) που μπορούν να προκαλέσουν ελλείψεις σε εξοπλισμό και εκπαιδευτικές δεξιότητες.

Ανάδραση Στρατηγικής

Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα επικουρήσει την δράση του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» από το οποίο θα χρηματοδοτηθούν όλες οι διαρθρωτικές δράσεις και θα υποστηριχθούν οι δικαιούχοι των σχετικών Ε.Σ. του ΕΚΤ+. Το Περιφερειακό Πρόγραμμα (δια του ΕΤΠΑ) θα εστιάσει στην κάλυψη υποδομών και εξοπλισμού σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με έμφαση: στην βελτίωση της ποιότητας, στην άρση του αποκλεισμού, στην ενίσχυση της βιωματικής προσέγγισης και στο ψηφιακό μετασχηματισμό του εκπαιδευτικού συστήματος στο πλαίσιο συμμετοχής στον «Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης». Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην ενίσχυση της ασφάλειας και της προσβασιμότητας χωρίς αποκλεισμούς των εκπαιδευτικών υποδομών όσο και τον εκσυγχρονισμό της τεχνολογικής υποδομής και του εκπαιδευτικού εξοπλισμού.

Συγκεκριμένα, το ΕΠ θα περιλάβει τις ακόλουθες κατηγορίες δράσεων:

- Ανάπτυξη σύγχρονων, ανθεκτικών και χωρίς αποκλεισμούς εκπαιδευτικών μονάδων σε όλες τις βαθμίδες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Στο Πρόγραμμα, όπως αναφέρεται και στο εγκεκριμένο ΕΣΠΑ 2021-27, πριν από την προκήρυξη των συγκεκριμένων δράσεων θα έχει ολοκληρωθεί η χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση των αναγκών από το αρμόδιο Υπουργείο και θα συνεργούν με τις δράσεις κοινωνικής ένταξης του ΕΚΤ+.

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

Ενδεικτικές πράξεις είναι (μη εξαντλητική λίστα):

1. Κατασκευή νέων και αναβάθμιση υφισταμένων εκπαιδευτικών μονάδων όλων των βαθμίδων
2. Προμήθεια, εγκατάσταση και αναβάθμιση εξοπλισμού εκπαιδευτικών μονάδων / ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Η υλοποίηση δύναται να γίνει και μέσω χρηματοδότησης κεφαλαίου για υλοποίηση ως ΣΔΙΤ.

Η αξιολόγηση προτάσεων και η επιλογή των πράξεων θα βασιστεί στην χαρτογράφηση των αναγκών η οποία θα διενεργηθεί από τις αρμόδιες Περιφερειακές υπηρεσίες.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι δράσεις θα συμβάλουν στον στόχο για ένα σύγχρονο σχολείο για όλους και θα αυξήσουν την ικανότητα των φορέων εκπαίδευσης να προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες. Θα συμβάλουν στη βελτίωση των μαθησιακών και κοινωνικών εφοδίων και των δεξιοτήτων μαθητών / σπουδαστών χωρίς αποκλεισμούς και εκπαιδευτικές ανισότητες και την ανθεκτικότητα της εκπαιδευτικής υποδομής.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ΟΤΑ, Ακαδημαϊκά Ιδρύματα με έδρα την ΠΚΜ, ΥΠΙΑΙΘ και εποπτευόμενοι οργανισμοί, Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO67	Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων	άτομα	0,00	90.000,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR71	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων	χρήστες/έτος	0,00	2021-2029	90.000,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	122. Υποδομή για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	28.900.000,00
04A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	123. Υποδομή για τριτοβάθμια εκπαίδευση	28.900.000,00
04A	RSO4.2	Σύνολο			57.800.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	57.800.000,00
04A	RSO4.2	Σύνολο			57.800.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	57.800.000,00
04A	RSO4.2	Σύνολο			57.800.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	57.800.000,00
04A	RSO4.2	Σύνολο			57.800.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO4.6. Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η αποτελεσματικότερη διασύνδεση της πολιτιστικής κληρονομιάς με την οικονομική ανάπτυξη μέσω του τουρισμού και άλλων κλάδων όπως η έρευνα, η δημιουργική οικονομία, η σύγχρονη εκπαίδευση, η κοινωνική οικονομία, η αγροδιατροφή και η προώθηση των προϊόντων είναι στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της Περιφέρειας.

Ο τουρισμός στην ΠΚΜ είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος στην παράκτια ζώνη, στηρίζεται στην αξιοποίηση του φυσικού πλεονεκτήματος χωρίς ωστόσο να διασφαλίζει την βιώσιμη διαχείριση του και να το αξιοποιεί προς όφελος της ανταγωνιστικότητας. Ελλείματα παρατηρούνται σε ζητήματα παροχής υπηρεσιών ποιότητας, συγκρούσεων χρήσεων γης, προστασίας της βιοποικιλότητας, ασφάλειας στην πρόσβαση και την μικροκινητικότητα (εντός προορισμού). Η ολοκληρωμένη τουριστική – πολιτιστική ανάπτυξη, παράλληλα με την εξειδίκευση μέτρων προστασίας και βιώσιμης – έξυπνης αξιοποίησης του περιβάλλοντος δίνει την δυνατότητα δημιουργίας προστιθέμενης αξίας στο τουριστικό προϊόν και προοπτική δημιουργίας νέων βιώσιμων θέσεων εργασίας και αύξησης των εισοδημάτων. Για την δημιουργία ωστόσο της αξίας αυτής πρέπει η ανταγωνιστικότητα της Περιφέρειας να διαμορφωθεί στην ποιοτική ανάδειξη των πολιτιστικών και φυσικών πλεονεκτημάτων. Η ανάδειξη περιλαμβάνει πρωτίστως την βελτίωσή της χωρίς αποκλεισμούς και την ισότιμη πρόσβαση στους τουριστικούς πόρους για όλες τις ομάδες πληθυσμού και ιδιαίτερα για ηλικιωμένους (ασημένια οικονομία) και άτομα με αναπηρία.

Η βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα του τουρισμού στηρίζεται επίσης στην διαφύλαξη και την προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Ανάδραση Στρατηγικής

Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα επενδύσει στην βιώσιμη, ανθεκτική και χωρίς αποκλεισμούς τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας και την προώθηση του πολιτισμού και της δημιουργικής οικονομίας ως μέσα οικονομικής και κοινωνικής προόδου. Θα εστιάσει ειδικότερα σε:

- Προστασία, ανάδειξη και προβολή πολιτιστικού αποθέματος, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών για την προστασία μνημείων και αρχαιολογικών χώρων από κλιματικούς κινδύνους και της βελτίωσης της προσβασιμότητάς τους απ' όλους
- Προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης μέσα από ενέργειες στρατηγικού σχεδιασμού, προβολής και ανακαίνισης - αναβάθμισης ειδικών τουριστικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία (συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης της περιβαλλοντικής τους απόδοσης)
- Ανάπτυξη και προώθηση του σύγχρονου πολιτισμού στην Κεντρική Μακεδονία.

Στο σύνολο των δράσεων ενσωματώνεται ως οριζόντια αρχή η μείωση του αποκλεισμού και η βελτίωση της προσβασιμότητας από όλους των χρήστες τουριστικών και πολιτιστικών αγαθών.

Ενδεικτικοί τύποι Πράξεων

1. Ανάδειξη, συντήρηση και προβολή μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και μουσειακών υποδομών, καθώς και βελτίωση των υποδομών προσβασιμότητας και ερμηνείας (υπό την αυστηρή προϋπόθεση της απόδοσης τους στο κοινό).
2. Έργα και υποδομές βελτίωσης της προσβασιμότητας και δημιουργίας εναλλακτικών – ειδικών τεχνικών ερμηνείας για πολιτιστικές – τουριστικές υποδομές και γεγονότα.
3. Ανάδειξη και βελτίωση προσβασιμότητας περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (φυσικής κληρονομιάς) ως προορισμοί οικολογικού τουρισμού.
4. Ανάπτυξη της ικανότητας των περιφερειακών φορέων στον σχεδιασμό, την διαχείριση, την προβολή, παρακολούθηση και την αξιολόγηση στρατηγικών βιώσιμης και ανθεκτικής τουριστικής ανάπτυξης.
5. Λειτουργική και Ενεργειακή ανακαίνιση και αναβάθμιση ειδικών τουριστικών υποδομών (π.χ. ιαματικά λουτρά, χιονοδρομικά κέντρα, τουριστικά αγκυροβόλια), περιλαμβανομένων δράσεων αποκατάστασης και προστασίας από την κλιματική αλλαγή. Οι Πράξεις κατά περίπτωση μπορεί να περιλαμβάνουν αποκατάσταση / ενίσχυση υποδομών (π.χ. κρηπιδώματα που αντιμετωπίζουν διάβρωση, ανακαίνιση / αποκατάσταση κτηριακών υποδομών, εξυγίανση ιαματικών πηγών, ενίσχυση δικτύων ενέργειας ή ενσωμάτωση ΑΠΕ), εξοπλισμό, διαρρυθμίσεις εξωτερικών χώρων, μέτρα βελτίωσης της περιβαλλοντικής τους απόδοσης καθώς και υποδομές / εξοπλισμό για την βελτίωση της προσβασιμότητας τους από άτομα με αναπηρίες.
6. Καινοτόμες δράσεις οργάνωσης και προβολής πολιτιστικών εκθεμάτων, μουσείων και μνημείων.
7. Δημιουργία και υποστήριξη περιφερειακής πολιτικής Κινηματογράφου
8. Διαμόρφωση - μετατροπή αργούντων ακινήτων του δημοσίου σε υποδομές παραγωγής πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών (film office Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας)
9. Υποστήριξη πολιτιστικών θεσμών και γεγονότων.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Η άρση των περιορισμών στις τουριστικές και πολιτιστικές υπηρεσίες αποτελεί κλειδί για την ανάπτυξη του χωρίς αποκλεισμούς και του ασημένιου τουρισμού. Δύο είδη τουρισμού με σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης για την Περιφέρεια και ικανές να δημιουργήσουν αύξηση της απασχόλησης και του εισοδήματος στην Περιφέρεια. Η ενίσχυση της δημιουργικής βιομηχανίας και του σύγχρονου πολιτισμού μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση διαχρονικών διαρθρωτικών προβλημάτων όπως η υπο-απασχόληση των νέων, το brain-drain κ.α.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ΟΤΑ και νομικά τους πρόσωπα με αρμοδιότητες στους τομείς τουρισμού / πολιτισμού, Υπουργείο Πολιτισμού τοπικές του υπηρεσίες και εποπτευόμενα ΝΠ, Υπουργείο Τουρισμού, Νέες και Κοινωνικές Επιχειρήσεις στη δημιουργική βιομηχανία και την παροχή καινοτόμων τουριστικών υπηρεσιών.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Ο Ειδικός Στόχος σχετίζεται με την υλοποίηση του Πυλώνα III της EUSAIR – βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Οι δράσεις μπορεί να έχουν συνέργειες με έργα των προγραμμάτων ΕΕΣ που μετέχει η Περιφέρεια. Σε διασυνοριακό επίπεδο συνέργειες μπορούν να αναπτυχθούν με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027».

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι	2,00	29,00
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO242	Επενδύσεις για την Τουριστική προβολή	€	0,00	4.000.000,00
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO243	Πολιτιστικοί θεσμοί που ενισχύονται	Αριθμός θεσμών	0,00	5,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR77	Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	επισκέπτες/έτος	6.761.000,00	2019-2029	7.000.000,00	ΟΠΣ	
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR242	Επισκέπτες πολιτιστικών θεσμών	επισκέπτες/έτος	190.000,00	2019-2029	200.000,00	ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	6.800.000,00
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	29.757.117,00
04A	RSO4.6	Σύνολο			36.557.117,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	36.557.117,00
04A	RSO4.6	Σύνολο			36.557.117,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	36.557.117,00
04A	RSO4.6	Σύνολο			36.557.117,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04A	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	36.557.117,00

04A	RSO4.6	Σύνολο			36.557.117,00
-----	--------	--------	--	--	---------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 04B. Προώθηση της Κοινωνικής Συνοχής στην Κεντρική Μακεδονία – Παρέμβαση του EKT+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.11. Enhancing the equal and timely access to quality, sustainable and affordable services, including services that promote the access to housing and person-centred care including healthcare ; modernising social protection systems, including promoting access to social protection, with a particular focus on children and disadvantaged groups; improving accessibility including for persons with disabilities, effectiveness and resilience of healthcare systems and long-term care services (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Σύμφωνα με το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Κεντρικής Μακεδονίας, το 2018 υπήρξαν 178.792 ωφελούμενοι κοινωνικών δομών. Ο αριθμός αυτός ενδέχεται να αυξηθεί μέσα από την επέκταση του συστήματος Δομών που παρουσιάζει χωρικές ελλείψεις σε ορισμένους τομείς (π.χ. δομές στήριξης θυμάτων έμφυλης βίας). Η Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης (EU SILC) για το 2018 κατέγραψε ότι το 10,9% του πληθυσμού της ΠΚΜ ή 169.979 πολίτες δεν επισκέφτηκαν το γιατρό, ενώ χρειάστηκε. Παράλληλα το σύστημα Δημόσιας Υγείας που βασίζεται ακόμα σε μεγάλο ποσοστό στην πρόσβαση στις δομές τριτοβάθμιας υγείας παρουσιάζει ανεπάρκεια στην εξυπηρέτηση της ζήτησης, ιδιαίτερα σε θέματα τακτικών ελέγχων και μακροχρόνιας θεραπείας. Οι δομές πρωτοβάθμιας υγείας, όπως και η θεσμοθέτηση του οικογενειακού ιατρού είναι πρόσφατες και τα ως τώρα αποτελέσματά τους είναι μετρήσιμα αλλά ακόμα μικρά. Την περίοδο 2020 -2021, κατά την περίοδο της COVID-19 το Σύστημα Υγείας δέχθηκε επιπλέον πρωτόγνωρες πιέσεις, οι οποίες αντιμετωπίστηκαν μέσα και από την στήριξη του ΕΠ ΠΚΜ 2014-2020.

Οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες έχουν συνδεθεί με ποικίλα προβλήματα σωματικής και ψυχικής υγείας ειδικά με την κατάθλιψη, η οποία, μέσω διαφορετικών οδών, αναμένεται να αποτελέσει τη μεγαλύτερη απειλή για την ψυχική υγεία του πληθυσμού εν μέσω οικονομικής κρίσης. Η οικονομική κρίση και η πανδημία φαίνεται επηρεάζουν σαφώς τα περιστατικά έμφυλης βίας και τον αριθμό των ατόμων με εξαρτήσεις. Είναι σημαντικό να αναφερθεί η σημαντική αύξηση των κλήσεων στη γραμμή SOS 15900 που καταγράφηκαν σε εθνικό επίπεδο κατά την περίοδο της πρώτης καραντίνας (Μάρτιος-Απρίλιος 2020). Σύμφωνα με στοιχεία της ΓΓΙΦΟΠ, συγκριτικά με τους δύο μήνες αναφοράς τον Απρίλιο 2020 παρατηρείται μια αύξηση σε ποσοστό 227,4% για τις κλήσεις που αφορούσαν «περιστατικά βίας» και αντίστοιχα 142% σε κλήσεις που αφορούσαν «την ενημέρωση».

Σημειώνεται ότι το 22,3% του πληθυσμού της Περιφέρειας, ηλικίας 16 ετών και άνω, αντιμετωπίζει περιορισμούς ή δυσκολίες στις καθημερινές δραστηριότητες λόγω μακροχρόνιου προβλήματος υγείας. Εξ αυτών, 135.974 άτομα αντιμετωπίζουν σοβαρή αναπηρία (8,6% του πληθυσμού της Περιφέρειας) και 215.323 άτομα αναφέρουν μέτριους περιορισμούς (13,7% του πληθυσμού της Περιφέρειας). Επιπρόσθετα, το 37,3 % των ατόμων με σοβαρή αναπηρία και το 32,0 % των ατόμων με μέτρια αναπηρία, ηλικίας 16 ετών και άνω, βρίσκονται στο φάσμα της φτώχειας ή/και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Δημογραφικά η ΠΚΜ αντιμετωπίζει σημαντικό πρόβλημα γήρανσης ($\Delta\Gamma > 120$) με αντίκτυπο στις ανάγκες του συστήματος υγείας, την απασχόληση και την παροχή υπηρεσιών προς τον γερασμένο πληθυσμό. Οι πληθυσμιακές προβολές δείχνουν ότι το ποσοστό γήρανσης του πληθυσμού θα αυξηθεί την επόμενη

δεκαετία.

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπ.Ε.Κ.Υ. (Μάιος 2021) 1.569 παιδιά φιλοξενούνταν σε κλειστές δομές παιδικής προστασίας, χωρίς να συνυπολογίζονται τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα, που σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του ΕΚΚΑ εκτιμώνται στα 3.432. Από τα 1.569 παιδιά των δομών παιδικής προστασίας, μόλις τα 74 προορίζονται για υιοθεσία (δηλαδή το 4,7%). Με την πρόσφατη αλλαγή του Νομικού Πλαισίου, στόχος είναι η αποϊδρυματοποίηση κάθε παιδιού που ζει και μεγαλώνει αυτή τη στιγμή στα ελληνικά ιδρύματα. Ένα άλλο ζητούμενο της από-ιδρυματοποίησης είναι η ομαλή μετάβαση εφήβων στην ενήλικη ζωή και η επιτυχής εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια ή επαγγελματική εκπαίδευση ή την εργασία.

Πέρα από τα παιδιά που χρήζουν προστασίας, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για το Παιδί αναγνωρίζεται και η ανάγκη παρεμβάσεων σε υποβαθμισμένες περιοχές με στόχο την αποτροπή της περιθωριοποίησης και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Στην Κεντρική Μακεδονία λειτουργούν Δομές Υποστήριξης Νέων που παρέχουν ένα φάσμα υπηρεσιών στήριξης, παρακολούθησης και συμβουλευτικής.

Ανάδραση Στρατηγικής

Το Πρόγραμμα ΠΚΜ την περίοδο 2021-2027 θα υποστηρίξει πολύπλευρα και πολυσύνθετα τις ανάγκες παροχής κοινωνικών και υγειονομικών υπηρεσιών χωρίς αποκλεισμούς και με στόχο την κάλυψη των αναγκών ευάλωτων και ειδικών ομάδων πληθυσμού. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται δράσεις όπως, ενδεικτικά, οι εξής:

- Δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών
- Ανάπτυξη υπηρεσιών αγωγής υγείας και κοινωνικής πρόνοιας («Κλικ Ζωής»)
- Κέντρα Κοινότητας
- Δομές παροχής βασικών αγαθών
- Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)
- Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία (ΚΔΗΦ)
- Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και μακροχρόνιας φιλοξενίας ηλικιωμένων που δεν μπορούν να αυτοσυντηρηθούν
- Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΑμΕΑ, Ηλικιωμένων, ΥΤΧ)
- Ανάπτυξη υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

- Ενίσχυση Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- Ενίσχυση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας
- Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή
- Υποστήριξη υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και προστασίας σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού
- Υποστήριξη Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο:

Θα υλοποιηθεί ένα ευρύ φάσμα δράσεων που συνολικά θα ενισχύσει την πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης του γενικού, άλλα και ειδικών ομάδων πληθυσμού με αντίκτυπο στην βελτίωση συνολικά του επιπέδου διαβίωσης στην Περιφέρεια. Στο πλαίσιο αυτό θα υποστηριχθεί και η μετάβαση σε ένα μοντέλο από-ιδρυματοποίησης και η στήριξη των παιδιών και των νέων έναντι του κινδύνου περιθωριοποίησης.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Γενικός πληθυσμός (για δομές όπως π.χ. τα Κέντρα Κοινότητας), Άτομα με Αναπηρία, γυναίκες θύματα βίας, παιδιά σε κίνδυνο, ηλικιωμένοι που δεν μπορούν να αυτοσυντηρηθούν, ασθενείς με χρόνιες παθήσεις, άτομα με προβλήματα εξαρτήσεων, άτομα με ψυχικές ασθένειες.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO796	Αριθμός υποστηριζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός δομών	72,00	90,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	-----------	-----------------	------------------------------	---------------	---------------	----------------	--------------

04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR796	Αριθμός ωφελουμένων των κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	113.435,00	2020	121.880,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	
-----	---------	------	-----------------------------------	--------	--	----------------	------------	------	------------	--	--

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	158. Μέτρα για την αναβάθμιση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και προσιτές υπηρεσίες	28.305.000,00
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	159. Μέτρα για την ενίσχυση της υλοποίησης υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων	22.270.000,00
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	160. Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)	37.400.000,00
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	162. Μέτρα για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία	6.527.949,00
04B	ESO4.11	Σύνολο			94.502.949,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	94.502.949,00
04B	ESO4.11	Σύνολο			94.502.949,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	94.502.949,00

04B	ESO4.11	Σύνολο			94.502.949,00
-----	---------	--------	--	--	---------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	57.102.949,00
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	37.400.000,00
04B	ESO4.11	Σύνολο			94.502.949,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	94.502.949,00
04B	ESO4.11	Σύνολο			94.502.949,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.3. Promoting a gender-balanced labour market participation, equal working conditions, and a better work-life balance including through access to affordable childcare, and care for dependent persons (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (όπως και η χώρα) εμφανίζει μεγάλες αποκλίσεις του ρυθμού απασχόλησης μεταξύ των φύλων, ο οποίος το 2019 ήταν 20,6%. Εν γένει σε εθνικό επίπεδο η γυναικεία απασχόληση υπολείπεται σημαντικά της ανδρικής, η γυναικεία ανεργία είναι σαφώς υψηλότερη, οι γυναίκες απειλούνται πολύ περισσότερο από το φαινόμενο της μακροχρόνιας ανεργίας, ενώ προτιμώνται στις θέσεις ευέλικτης απασχόλησης, όπως είναι η μερική και προσωρινή απασχόληση. Οι ανισότητες οφείλονται σε κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες και απαιτούν συντονισμένη και πολύπλευρη αντιμετώπιση, καθώς και συστημικές και οριζόντιες παρεμβάσεις.

Ανάδραση Στρατηγικής

Η Στρατηγική για την καταπολέμηση του χάσματος μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και τους χώρους εργασίας θα υποστηριχθεί κυρίως από Εθνικά Προγράμματα και υπό τον σχεδιασμό και συντονισμό των εθνικών αρχών. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027, συμπληρωματικά με τις κεντρικές παρεμβάσεις, θα επικεντρωθεί στην υποστήριξη και προώθηση στην απασχόληση άνεργων γυναικών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με έμφαση στην υποστήριξη γυναικών ευάλωτων και ειδικών ομάδων πληθυσμού.

Στο πλαίσιο αυτό θα υλοποιηθεί η δράση:

- Ενδυνάμωση γυναικών ευπαθών ομάδων με στόχο την καταπολέμηση των πολλαπλών διακρίσεων και την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι δράσεις του Προγράμματος ΠΚΜ αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στην προσπάθεια για τόνωση της απασχόλησης των γυναικών.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Ανεργες γυναίκες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO804	Συμμετέχουσες γυναίκες	Αριθμός ατόμων	0,00	168,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04B	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR05	Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	100,00	2020	110,00	Έρευνα	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	142. Μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και τη μείωση των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας	2.125.000,00
04B	ESO4.3	Σύνολο			2.125.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	2.125.000,00
04B	ESO4.3	Σύνολο			2.125.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	2.125.000,00
04B	ESO4.3	Σύνολο			2.125.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	2.125.000,00
04B	ESO4.3	Σύνολο			2.125.000,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Στοχοθέτηση για την ισότητα των φύλων	2.125.000,00
04B	ESO4.3	Σύνολο			2.125.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.9. Promoting socio-economic integration of third country nationals, including migrants (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας βρίσκεται στην ροή του μεταναστευτικού διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου, στον οποίο το 2019 καταγράφηκε η εισροή 83.333 προσφύγων και μεταναστών (59% του συνόλου των εισροών στην ΕΕ, FRONTEX 2020).

Παρά το γεγονός ότι η περιφέρεια δεν είναι πρώτη υποδοχής, λόγω της θέσης της στα σύνορα και της μητροπολιτικότητας της παρουσιάζει μεγάλο αριθμό διαμενόντων αιτούντων για άσυλο που διαμένουν σε δομές, εστίες και ξενοδοχεία. Συνολικά τον 10/2020 στην περιφέρεια διέμεναν 14.436 αιτούντες ασύλου εκ των οποίων οι 7.617 φιλοξενούνταν σε δομές, 4.481 σε εστίες και 2.338 σε ξενοδοχεία.

Η ένταξη προσφύγων και μεταναστών απαιτεί την ύπαρξη ενός πλέγματος υπηρεσιών που θα βοηθήσουν τα άτομα αυτά σε επίπεδο επικοινωνίας, συνδιαλλαγής με το δημόσιο, διασύνδεσης με την αγορά εργασίας, απογραφής και ένταξης τους στα οικονομικά, επαγγελματικά μητρώα και την κοινωνική ασφάλιση. Μέσω της υποστήριξης αυτής θα εξασφαλίσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θα τους δώσουν πρόσβαση στην εργασία, την περίθαλψη και σε λοιπές αστικές και κοινωνικές υπηρεσίες.

Ανάδραση Στρατηγικής

Βασική επιλογή για την Κεντρική Μακεδονία είναι η υποστήριξη των υπηκόων τρίτων χωρών (ΥΤΧ) (όπως πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο) μέσα από μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη διευκόλυνσή της πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας και στην επαγγελματική κατάρτιση, για την προώθηση της κοινωνικής τους ένταξης και την παροχή εξειδικευμένης υποστήριξης στα στάδια της διαδικασίας ένταξης.

Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα υποστηρίξει κατά κύριο λόγο ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης Υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Κύριος αντίκτυπος των δράσεων θα είναι η αύξηση της απασχόλησης μεταναστών και προσφύγων, η βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου και η βελτίωση της αποδοχής τους σε τοπικό επίπεδο μέσα από την ένταξη τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της περιοχής τους.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Υπήκοοι Τρίτων Χωρών, πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο, μετανάστες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO13	Υπήκοοι τρίτων χωρών	άτομα	0,00	1.800,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR790	Υπήκοοι τρίτων χωρών που αναζητούν ή που βρίσκουν απασχόληση αμέσως μετά τη συμμετοχή τους	Αριθμός ατόμων	1.368,00	2020	1.440,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	156. Ειδικές δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των υπηκόων τρίτων χωρών στην απασχόληση	8.500.000,00
04B	ESO4.9	Σύνολο			8.500.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	8.500.000,00
04B	ESO4.9	Σύνολο			8.500.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	8.500.000,00
04B	ESO4.9	Σύνολο			8.500.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	8.500.000,00
04B	ESO4.9	Σύνολο			8.500.000,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	8.500.000,00
04B	ESO4.9	Σύνολο			8.500.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.1. Improving access to employment and activation measures of all jobseekers, in particular youth people, especially through the implementation of the Youth Guarantee, long-term unemployed and disadvantaged groups on the labour market, and of inactive people, as well as through the promotion of self-employment and the social economy; (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η ΠΚΜ συγκαταλέγεται στις περιφέρειες της ΕΕ27 με τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας, απόρροια του συνδυασμού της παραγωγικής αποδυνάμωσης και των κρίσεων που έχουν πλήξει την τελευταία δεκαετία την οικονομία και την κοινωνία.

Σε όλη την περίοδο μετά το 2008, το γενικό ποσοστό ανεργίας ξεπερνάει σταθερά το 16% ενώ αντίστοιχα το ποσοστό ενεργοποίησης του πληθυσμού δεν ξεπέρασε το 55%. Τα προβλήματα στην απασχόληση είναι ακόμα μεγαλύτερα σε ομάδες όπως οι γυναίκες, οι νέοι και οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων παραμένει σταθερά υψηλό ενώ ο σχετικός ρυθμός όσων αναζητούν εργασία μειώνεται. Μεσοπρόθεσμα η κρίση της COVID-19 αναμένεται να πιέσει ακόμα περισσότερο την απασχόληση ατόμων ευάλωτων και ειδικών ομάδων πληθυσμού, καθώς και τους νέους εκτός αγοράς εργασίας, εντείνοντας με αυτό τον τρόπο το φάσμα του αποκλεισμού και της φτώχειας στην Περιφέρεια και κυρίως στις αστικές περιοχές .

Ανάδραση Στρατηγικής

Η Στρατηγική για την καταπολέμηση της ανεργίας και την βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση θα υλοποιηθεί κυρίως από Εθνικά Προγράμματα με στόχο τον καλύτερο συντονισμό και την εξειδικευμένη αντιμετώπιση. Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα επικεντρωθεί, με σαφή διαχωρισμό σε δράσεις που σχετίζονται με τοπικές κλαδικές και χωρικές εξειδικεύσεις και ιδιαιτερότητες, υποστηρίζοντας έμμεσα (χωρίς διοικητική διασύνδεση) τόσο το περιφερειακό σκέλος της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, όσο και τις Χωρικές Επενδύσεις στον αστικό χώρο.

Στο πλαίσιο αυτό θα υλοποιηθούν δράσεις που αφορούν ενδεικτικά σε:

- Συμβουλευτική-κατάρτιση-πιστοποίηση- πρακτική άσκηση-mentoring (που στοχεύουν στην μείωση ανεργίας/αύξηση απασχόλησης)
- Επιδότηση Νέων Θέσεων Εργασίας (ΝΘΕ) ως ενίσχυση ανέργων
- Υποστήριξη Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΝΕΕ) ως ενίσχυση ανέργων για να γίνουν αυτοαπασχολούμενοι
- Στήριξη υφιστάμενων ή/και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων ΚΑΛΟ (επιχορήγηση για δημιουργία θέσεων εργασίας, για ίδρυση νέων επιχειρήσεων,

δικτύωση, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, υποστήριξη λειτουργίας θερμοκοιτίδων, κλπ.)

- Υποστήριξη Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- Capacity building για φορείς σχετικούς με την ένταξη στην αγορά εργασίας στην Κεντρική Μακεδονία

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι δράσεις του Προγράμματος ΠΚΜ αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στην προσπάθεια για τόνωση της απασχόλησης.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Άνεργοι και άτομα εκτός απασχόλησης

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO02	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	0,00	5.055,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR03	Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	3.230,00	2020	3.420,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR05	Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι	άτομα	467,00	2020	529,00	Έρευνα	

					μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους						
--	--	--	--	--	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	134. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση	14.686.778,00
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	137. Στήριξη της αυτοαπασχόλησης και της σύστασης επιχειρήσεων	6.800.000,00
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	138. Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων	4.250.000,00
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	139. Μέτρα για τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας, ώστε να εκτιμώνται και να προβλέπονται οι ανάγκες σε δεξιότητες να εξασφαλίζεται η έγκαιρη και εξατομικευμένη βοήθεια	680.000,00
04B	ESO4.1	Σύνολο			26.416.778,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	26.416.778,00
04B	ESO4.1	Σύνολο			26.416.778,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	26.416.778,00
04B	ESO4.1	Σύνολο			26.416.778,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	26.416.778,00
04B	ESO4.1	Σύνολο			26.416.778,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	26.416.778,00
04B	ESO4.1	Σύνολο			26.416.778,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.8. Fostering active inclusion with a view to promoting equal opportunities, non-discrimination and active participation, and improving employability, in particular for disadvantaged groups (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες:

Η ενεργός ένταξη προσβλέπει στην εξασφάλιση ολοκληρωμένων παροχών σε όλους τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη, όπως επαρκείς οικονομικούς πόρους, πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και υποστήριξη για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Οι ανάγκες στον τομέα είναι σύνθετες και προσδιορίζονται ανά ομάδα στόχο:

Στον τομέα της ενεργούς ένταξης και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας, η δυνατότητα φύλαξης και απασχόλησης παιδιών ηλικίας έως 4 ετών αποτελεί κύρια προϋπόθεση για την πρόσβαση και την παροχή ίσων ευκαιριών στην απασχόληση, ιδιαίτερα των μειονεκτουσών ομάδων και των οικογενειών με χαμηλό εισόδημα. Το 2016 (ΠΕΣΚΕ), περίπου 15% των νοικοκυριών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος στην ΠΚΜ αναφέρουν ότι θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν σε μεγαλύτερη έκταση οργανωμένες υπηρεσίες παιδικής φροντίδας αλλά δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα, ενώ για πάνω από το 50% των γυναικών ηλικίας 30-39 ετών οι λόγοι που δεν αναζητούν εργασία είναι επειδή φροντίζουν μικρά παιδιά ή εξαρτώμενους ενήλικες και για άλλους οικογενειακούς ή προσωπικούς λόγους. Το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες της ίδιας ηλικίας είναι 7%.

Επίσης, εκτός από το κομμάτι της απασχόλησης, παρατηρείται μια σημαντική ανάγκη για δραστηριοποίηση των μειονεκτουσών ομάδων στους τομείς του αθλητισμού, του πολιτισμού και εν γένει της ενεργής κοινωνικής ζωής.

Ανάδραση Στρατηγικής:

Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα υποστηρίξει την προώθηση της ενεργού ένταξης εστιάζοντας κυρίως σε δράσεις που θα υποστηρίξουν α) την προώθηση της απασχόλησης σε μειονεκτούσες ομάδες, υποστηρίζοντας την φροντίδα και φύλαξη εξαρτώμενων μελών όπως είναι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας και β) τη συμμετοχή των μειονεκτουσών ομάδων σε δραστηριότητες αθλητικού, πολιτιστικού ή παρεμφερούς περιεχομένου. Ενδεικτικές δράσεις που θα υλοποιηθούν:

- Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής (μεταβατική δράση σχολικού έτους 2021-2022)
- Δράσεις για την συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων (π.χ. ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, παιδιά) στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο:

Οι δράσεις του Προγράμματος ΠΚΜ αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση μειονεκτουσών ομάδων και στη δραστηριοποίησή τους για μια πιο ενεργή καθημερινότητα και κοινωνική ζωή.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

ΆμεΑ, ηλικιωμένοι, παιδιά σε κίνδυνο, άτομα που απέχουν από την αγορά εργασίας / απασχόληση λόγω της υποχρέωσης φύλαξης εξαρτώμενων μελών

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO800	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Αριθμός ατόμων	470,00	470,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR800	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης	Αριθμός συμμετεχόντων	155,00	2020	165,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	143. Μέτρα για την προώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην παιδική φροντίδα και στη φροντίδα εξαρτώμενων προσώπων	850.000,00
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	152. Μέτρα για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία	1.275.000,00
04B	ESO4.8	Σύνολο			2.125.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	2.125.000,00
04B	ESO4.8	Σύνολο			2.125.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	2.125.000,00
04B	ESO4.8	Σύνολο			2.125.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	2.125.000,00
04B	ESO4.8	Σύνολο			2.125.000,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	2.125.000,00
04B	ESO4.8	Σύνολο			2.125.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.10. Promoting the socio-economic integration of marginalised communities, such as Roma people (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά στην Κεντρική Μακεδονία (2015), ο πληθυσμός Ρομά στην ΠΚΜ εκτιμάται σε περίπου 14.500 άτομα, ή περίπου 0,76% του πληθυσμού της. Τα κύρια προβλήματα των Ρομά της ΚΜ, όπως καταγράφηκαν τότε, είναι: ύπαρξη στους οικισμούς πολλών οικογενειών που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, η αυξημένη ανεργία, ο αναλφαβητισμός και ο κοινωνικός αποκλεισμός, η ύπαρξη κενών στην αστικοδημοτική κατάσταση. Όλα αυτά τα ζητήματα δημιουργούν επιπλέον δυσκολίες ένταξης και πρόσβασης σε υπηρεσίες εκπαίδευσης και υγείας. Οι εγγραφές παιδιών Ρομά στο νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό σχολείο είναι υψηλές, αλλά το μεγαλύτερο μέρος αυτών (άνω του 50% σύμφωνα με μελέτες) εγκαταλείπουν την εκπαίδευση από τις πρώτες τάξεις. Αποτέλεσμα είναι να στερούνται βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Στον αντίποδα η παιδική εργασία αποτελεί συνηθισμένη πρακτική (στις περισσότερες περιπτώσεις αυτό προκαλείται ή επιδεινώνεται από την κακή οικονομική κατάσταση της οικογένειας). Υπάρχει επίσης μεγάλο ποσοστό αναλφάβητων ενηλίκων και κατά συνέπεια απουσία ύπαρξης δεξιοτήτων για επαγγελματικό προσανατολισμό και εξειδίκευση.

Ως προς τις συνθήκες διαβίωσης η πλειοψηφία των Ρομά της ΠΚΜ διαμένει σε καταυλισμούς που στερούνται βασικών υποδομών (ύδρευση, αποχέτευση, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος). Σε αρκετές σταθερές κατοικίες συμβιών συχνά περισσότερες από μία οικογένειες, (κατά βάση 2) οι οποίες εμφανίζουν συγγενικούς δεσμούς. Στον τομέα της υγείας, κύρια προβλήματα είναι η έλλειψη πρόληψης (κενά στον εμβολιασμό, έλεγχος προβλημάτων γυναικολογικής φύσεως). Οι Ρομά θεωρούνται ιδιαίτερα ευάλωτοι σε θέματα Ψυχικής Υγείας τα οποία εν μέρει οφείλονται στον κοινωνικό αποκλεισμό και αντιμετωπίζουν προβλήματα εξαρτήσεων πάνω του μέσου όρου του γενικού πληθυσμού. Τέλος σημαντικά είναι τα ζητήματα εγκληματικότητας και παραβατικότητας.

Ανάδραση Στρατηγικής

Το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα συνεχίσει να ενισχύει την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής και του περιφερειακού σχεδίου για την ενσωμάτωση των Ρομά, με έμφαση στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, στην προώθηση της απασχόλησης και στη συνολική ενσωμάτωσή και ενεργό ένταξη της πληθυσμιακής αυτής ομάδας .

Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν:

- Δράσεις υποστήριξης των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες διαχείρισης χώρων μετεγκατάστασης και βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης)
- Δράσεις προώθησης στην απασχόληση μέσω ενίσχυσης νέων ελεύθερων επαγγελματιών (NEE), νέων θέσεων εργασίας(ΝΘΕ) και παρεμφερών

- δράσεων για απασχόληση και αυτοαπασχόληση εστιασμένων σε Ρομά
- Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού.

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι δράσεις αναμένεται να αυξήσουν την ενσωμάτωση των Ρομά, στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής ζωής και να περιορίσουν την πρόωρη σχολική εγκατάλειψη των παιδιών Ρομά.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Ρομά

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO18	Αριθμός υποστηριζόμενων δημόσιων διοικήσεων ή δημόσιων υπηρεσιών	οντότητες	0,00	8,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR794	Ωφελούμενοι Ρομά από προγράμματα βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης	Αριθμός ατόμων	0,00	2020	5.000,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	154. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων ομάδων, όπως οι Ρομά, στην εκπαίδευση και την απασχόληση και για την προώθηση της κοινωνικής ένταξής τους	4.250.000,00
04B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	4.250.000,00
04B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	4.250.000,00
04B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	4.250.000,00
04B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	4.250.000,00

04B	ESO4.10	Σύνολο			4.250.000,00
-----	---------	--------	--	--	--------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.6. Promoting equal access to and completion of quality and inclusive education and training, in particular for disadvantaged groups, from early childhood education and care through general and vocational education and training, to tertiary level, as well as adult education and learning, including facilitating learning mobility for all and accessibility for persons with disabilities (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Ο στόχος της ευρωπαϊκής εγγύησης για το Παιδί, είναι η πρόληψη και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, διασφαλίζοντας την πρόσβαση των παιδιών που έχουν ανάγκη σε μια σειρά βασικών υπηρεσιών που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την εκπαίδευση και φροντίδα στην πρώιμη παιδική ηλικία και τις σχολικές δραστηριότητες.

Η ΠΚΜ, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΙΕΠ εμφανίζει σχετικά χαμηλή σχολική διαρροή σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (κάτω του μ.ο. χώρας) σε επίπεδο γενικού πληθυσμού. Η σχολική διαρροή, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΠΕΣΚΕ εντοπίζεται κυρίως σε ειδικές κοινωνικές ομάδες με σαφή κοινωνικο-οικονομικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά όπως οι Ρομά και οι μετανάστες. Στην προσχολική εκπαίδευση, οι δράσεις υποστήριξης ένταξης που υλοποιούνται περιλαμβάνουν οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, έχουν ωστόσο μέχρι σήμερα οριζόντια μορφή και εφαρμογή.

Σημαντικές ανάγκες εντοπίζονται σε σχέση με την ίση και ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση όλων των βαθμίδων, στα παιδιά ΑμεΑ και τα παιδιά με ειδικές μαθησιακές ανάγκες. Μεγάλο μέρος των εκπαιδευτικών υποδομών όλων των βαθμίδων στερείται υποδομών προσβασιμότητας και ειδικού εξοπλισμού για ΑμεΑ (ΕΤΠΑ βλ. ΕΣ4.ii). Εκτός όμως από τις υποδομές, απαιτείται η στήριξη των ομάδων αυτών σε επίπεδο εξατομικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης και συμβουλευτικής.

Ανάδραση Στρατηγικής

Στο πλαίσιο του ΕΣ 4στ, το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα υποστηρίξει δράσεις που στοχεύουν κυρίως στην υποστήριξη παιδιών σε ανάγκη και σε κίνδυνο αποκλεισμού από την εκπαίδευση ή από μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η εστίαση της στρατηγικής γίνεται υπό το πρίσμα της Εγγύησης για το Παιδί και, εκτός από την στήριξη των παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην υποστήριξη μαθητών ΑμεΑ και μαθητών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες στο γενικό σχολείο.

Στο πλαίσιο αυτό, θα υλοποιηθούν δράσεις που αφορούν σε:

- Υποστήριξη μαθητών ΑμεΑ και μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο.
- Υποστήριξη δομών (ΚΕΣΥ) για μαθητές ΑμεΑ και μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

· Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση για παιδιά σε ανάγκη και ιδιαίτερα ευάλωτα παιδιά

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι δράσεις αναμένεται να ενισχύσουν την εφαρμογή της στρατηγικής για τα δικαιώματα του παιδιού και ιδιαίτερα του Στόχου για το δικαίωμα των παιδιών να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητές τους.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Παιδιά σε ανάγκη, ευάλωτα παιδιά, παιδιά με αναπηρία ή/και ειδικές μαθησιακές ανάγκες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO792	Αριθμός ληπτών voucher για την ένταξη των παιδιών στην προσχολική εκπαίδευση	Αριθμός ατόμων	15.360,00	38.400,00
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO798	Αριθμός δομών για την ένταξη παιδιών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός δομών	100,00	250,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR792	Αριθμός παιδιών που ωφελούνται από την ένταξη στην προσχολική εκπαίδευση	Αριθμός ατόμων	48.000,00	2020	48.000,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR798	Αριθμός ωφελουμένων παιδιών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός ατόμων	2.106,00	2020	2.632,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	148. Στήριξη της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (εξαιρουμένων των υποδομών)	102.000.000,00
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	149. Στήριξη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρουμένων των υποδομών)	66.300.000,00
04B	ESO4.6	Σύνολο			168.300.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	168.300.000,00
04B	ESO4.6	Σύνολο			168.300.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	168.300.000,00
04B	ESO4.6	Σύνολο			168.300.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	168.300.000,00
04B	ESO4.6	Σύνολο			168.300.000,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	168.300.000,00
04B	ESO4.6	Σύνολο			168.300.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: ESO4.12. Promoting social integration of people at risk of poverty or social exclusion, including the most deprived persons and children (EKT+)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Το ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις) στην ΠΚΜ είναι 21,7% (Ελλάδα 17,7%). Σε εθνικό επίπεδο ο κίνδυνος φτώχειας είναι σημαντικά μεγαλύτερος στους ανέργους και ανέρχεται σε 45,2%, παρουσιάζοντας σημαντική διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών (51,7% και 39,4% αντίστοιχα), στις μονογονεϊκές οικογένειες (25,6%) και στα ΑμΕΑ (37,3%, ΕΣΑΜΕΑ 2019). Επίσης, ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικός αποκλεισμός είναι υψηλότερος στην περίπτωση των ατόμων ηλικίας 18-64 ετών (31,9%). Από τη μελέτη των δεικτών για τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού της Χώρας (ΕΛΣΤΑΤ, 2021) προκύπτει ότι η στέρηση βασικών αγαθών και υπηρεσιών, δεν αφορά μόνο τον φτωχό πληθυσμό, αλλά και μέρος του μη φτωχού πληθυσμού. Στο σύνολο του πληθυσμού το 50,4% δηλώνει αδυναμία κάλυψης εκτάκτων αναγκών (96,6% φτωχών – 49,5% μη φτωχών νοικοκυριών) ενώ το 53,5% αδυνατεί στην πληρωμή μιας εβδομάδας διακοπών (89,0% φτωχών – 45,9% μη φτωχών νοικοκυριών).

Με βάση τα φορολογικά στοιχεία που συλλέγει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) μέσω των φορολογικών δηλώσεων, τα εισοδήματα των Ελλήνων ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας και επαγγέλματος, γνώρισαν σημαντική συρρίκνωση κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Συγκεκριμένα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας παρατηρείται μείωση στα δηλωθέντα εισοδήματα, ήτοι από 14,1 δις € το 2008 σε 11,3 δις € το 2017 και συνολική μείωση στο μέσο ετήσιο οικογενειακό εισόδημα από 14.838 € το 2008 σε 10.357 € το 2017 (ποσοστό -30,2%).

Ειδικότερα, στους σχετικούς δείκτες στην Κεντρική Μακεδονία το 2018 (ΠΕΣΚΕ, 2020) το 24,8% των κατοίκων βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας, το 30,4% σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, το 16,5% με σοβαρές υλικές στερήσεις και το 14,3% σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας.

Στην ΠΚΜ λειτουργούν δύο δομές αστέγων (Κέντρο Ημέρας και Υπνωτήριο) στη Θεσσαλονίκη. Το υπνωτήριο με δυναμικότητα 70 ατόμων εξυπηρέτησε το 2020 164 άτομα, ενώ το Κέντρο Ημέρας 2.003 άτομα με 37.450 επισκέψεις (Παρατηρητήριο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης 2021).

Ανάδραση Στρατηγικής

Στο πλαίσιο αυτό, το Πρόγραμμα ΠΚΜ 2021-2027 θα χρηματοδοτήσει δράσεις όπως, ενδεικτικά, οι εξής:

· Δομές Αστέγων

- Δράσεις στεγαστικής συνδρομής για άτομα/οικογένειες που βρίσκονται σε αστεγία ή κίνδυνο αστεγίας
- Ολοκληρωμένα σχέδια τοπικών δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Οι προτεινόμενες δράσεις θα συμβάλουν στην βελτίωση της ένταξης άλλα και την καλύτερη προστασία της υγείας και της διαβίωσης ατόμων που πλήττονται από ακραία φτώχεια και βρίσκονται σε κατάσταση αστεγίας ή σε κίνδυνο αστεγίας, παρέχοντας ένα πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών υποστήριξης άμεσων αναγκών.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Νοικοκυριά στο φάσμα της αστεγίας και της στέρησης βασικών αγαθών, άστεγοι

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν ανεξάρτητα εδαφικών στρατηγικών. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση να συνδυαστούν ή να υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Τα αποτελέσματα ή οι χωρικές επιπτώσεις των έργων δεν έχουν διαπεριφερειακή ή διασυνοριακή διάσταση. Δεν εντοπίζονται άμεσες συνέργειες με τους πυλώνες και τα έργα προτεραιότητας της EUSAIR.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO802	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών αστέγων	Αριθμός δομών	2,00	2,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR802	Αριθμός ωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών αστέγων	Αριθμός ατόμων	2.620,00	2020	2.700,00	Δικαιούχοι-Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	163. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών	4.335.000,00
04B	ESO4.12	Σύνολο			4.335.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	4.335.000,00
04B	ESO4.12	Σύνολο			4.335.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	4.335.000,00
04B	ESO4.12	Σύνολο			4.335.000,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	1.360.000,00
04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	2.975.000,00
04B	ESO4.12	Σύνολο			4.335.000,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

04B	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	4.335.000,00
04B	ESO4.12	Σύνολο			4.335.000,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 05. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Κεντρική Μακεδονία

2.1.1.1. Specific objective: RSO5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Η Κ. Μακεδονία χαρακτηρίζεται από υψηλή πολικότητα πληθυσμού και οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, όπου συγκεντρώνονται 59% του πληθυσμού της Περιφέρειας, 64% του συνολικού ΑΕΠ, 69% του ΑΕΠ του δευτερογενούς τομέα, 75% της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας, 81% των επαγγελματικών – επιστημονικών - τεχνικών – διοικητικών δραστηριοτήτων. Οι άλλες Π.Ε. παράγουν 3,5 έως 7% του συνολικού ΑΕΠ η καθεμία αλλά αντιστάθηκαν καλύτερα στην κρίση: υπέστησαν σημαντική μείωση το 2009-19 μικρότερη όμως αυτής στη Θεσσαλονίκη (-29%).

Χαρακτηρίζεται επίσης γενικά από υψηλή αστικότητα. 62% του πληθυσμού της συγκεντρώνεται σε 35 Δημοτικές Κοινότητες με σαφή αστικά χαρακτηριστικά (πληθυσμός άνω των 10.000 κατοίκων, συνεχής και συμπαγής οικιστικός ιστός με σημαντική πυκνότητα, αστικές οικονομικές δραστηριότητες και διοικητικές λειτουργίες), ενώ η συγκέντρωση αυξάνεται σε 73% αν συμπεριληφθούν άλλες 16 Δημοτικές Κοινότητες με πληθυσμό που πλησιάζει τους 10.000 κατοίκους, οικιστικό ιστό με μέση πυκνότητα, αστικού τύπου δραστηριότητες ή άμεση εγγύτητα με τις προηγούμενες.

Μόνο του το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης με 17 Δημοτικές Κοινότητες συμπαγούς δόμησης υψηλής πυκνότητας και με υψηλή ένταση διοικητικών λειτουργιών και χρήσεων του τομέα των υπηρεσιών, συγκεντρώνει 36% του πληθυσμού.

Τέλος, η Λειτουργική Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (όπως ορίζεται στο ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας) συγκεντρώνει σε 31 Δημοτικές Κοινότητες το 46% του πληθυσμού της Περιφέρειας και, αν διευρυνθεί προς άλλες 7 Δημοτικές Κοινότητες ο πληθυσμός των οποίων σε μέγιστο βαθμό μετακινείται για εργασία και συμμετοχή σε αστικές δραστηριότητες στο Πολεοδομικό Συγκρότημα ή εγγύτατα προς αυτό και εξυπηρετείται από αστικά μέσα μαζικής μεταφοράς (σε γενικές γραμμές ο ορισμός της Functional Urban Area κατά την κοινή μεθοδολογία ΟΟΣΑ και ΕΕ), το 49%.

Η διευρυμένη Λειτουργική Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης με το Πολεοδομικό Συγκρότημα, τους προαστιακούς οικισμούς και το χώρο εξάπλωσης παραγωγικών δραστηριοτήτων, συγκεντρώνει το μεγαλύτερο % ΑΕΠ, απασχόλησης, επιχειρήσεων, διαμετακομιστικών υποδομών, διοικητικών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών υπηρεσιών, πολιτιστικών υποδομών. Σε αυτήν παρατηρούνται σημαντικές ανισότητες, συγκεντρώνεται το κύριο μέρος ευπαθών και ευάλωτων ομάδων, παρατηρούνται προβλήματα αποκλεισμού, ρύπανσης και τρωτότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής, έλλειψη πράσινων υποδομών, κυκλοφοριακή συμφόρηση, άναρχη διάχυση του δομημένου χώρου. Τα προβλήματα έχουν επίπτωση στη δυναμικότητα και ικανότητα των υποδομών, συνεπάγονται συνεχώς αυξανόμενες επενδυτικές ανάγκες και, επιπλέον, παρεμποδίζουν την άσκηση κινητήριου ρόλου της μητρόπολης για την ανάπτυξη της Περιφέρειας, την εξισορρόπηση του αστικού δικτύου της και την ανάκτηση μια σημαίνουσας επωφελούς για όλη την Περιφέρεια διεθνούς

θέσης στο πλαίσιο της οικονομίας των νοτίων Βαλκανίων.

Προκύπτει επομένως η ανάγκη για ενίσχυση του αστικού συστήματος της Κ. Μακεδονίας συνολικά και της Λειτουργικής Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης ειδικότερα, για να αντιστραφούν οι τάσεις υποβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος και απαξίωσης της λειτουργικότητας τους ως τόπων απασχόλησης, διαβίωσης και παραγωγής.

Εκτός της Θεσσαλονίκης η Περιφέρεια διαθέτει αστικά κέντρα με πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων που χαρακτηρίζονται από κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις (ανεργία, γήρανση και χαμηλό βαθμό αντικατάστασης). Οι οικονομίες τους στηρίζονται κυρίως στην τοπική παραγωγή του αγρο-διατροφικού τομέα και τις δραστηριότητες της αλυσίδας αξίας του. Ως εκ τούτου η αναπτυξιακή πορεία τους καθορίζεται σε σημαντικό βαθμό από τις εξελίξεις και τις διακυμάνσεις του τομέα αυτού. Παράλληλα, ως παλαιά αστικά κέντρα, οι κεντρικές τους περιοχές αντιμετωπίζουν οξυμένα κυκλοφοριακά προβλήματα (συμφόρηση, θόρυβο, ατμοσφαιρική ρύπανση – υψηλή παραγωγή ΑτΘ, απουσία πεζοδρομίων για ασφαλή κίνηση από όλους), έλλειψη πράσινων υποδομών και βιώσιμου, ανθεκτικού και χωρίς αποκλεισμούς πολεοδομικού σχεδιασμού.

Ανάδραση Στρατηγικής

Ειδικά στη Θεσσαλονίκη εκπονήθηκε την περίοδο 2016-2017 Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης που εντάχθηκε στο ΕΠ 2014-20 και δομήθηκε για να έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα ενώ η γενική στόχευση της καλύπτει την νέα προγραμματική περίοδο. Οι αναπτυξιακές ανάγκες παρουσιάζουν μικρές μεταβολές ενώ οι περισσότερες δράσεις δεν έχουν προλάβει να ολοκληρωθούν σε τόσο σύντομο διάστημα με βασικό παράγοντα καθυστέρησης τον αργοπορημένο προσδιορισμό του ενωσιακού και εθνικού πλαισίου. Προσθήκες ή τροποποιήσεις θα αναφέρονται κατά κύριο λόγο στις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, στην εξειδίκευση τοπικών δράσεων ανάκαμψης (περιλαμβανομένης της συνέργειας με το Ε.Σ.Α.Α.), στον εκσυγχρονισμό των στόχων για την Ενέργεια και το Κλίμα και του σχεδίου για την ανάπτυξη της Ηλεκτροκίνησης, στην ένταξη δράσεων ΣΒΑΚ που έχουν εγκριθεί στο μεσοδιάστημα, στις επιπτώσεις της μεταναστευτικής κρίσης στην Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία.

Στο πλαίσιο του ΕΠ θα ενισχυθούν:

A) Για τη Θεσσαλονίκη:

Η Στρατηγική θα επικαιροποιηθεί και θα περιλάβει το σύνολο της Λειτουργικής Μητροπολιτικής Περιοχής και επενδυτικούς στόχους και επιλεξιμότητες της νέας περιόδου. Η αναθεώρηση θα γίνει σε συνάφεια με επιλογές άλλων ΣΠ του Π αλλά με διακριτές παρεμβάσεις / χρηματοδότηση και με συμπερίληψη έργων και δράσεων χωροταξικής ρύθμισης, εξυγίανσης της παραγωγικής εγκατάστασης, προστασίας, ανάδειξης και προβολής πολιτισμού, δημιουργικής βιομηχανίας και τουρισμού, ορισμένα από τα οποία προωθούνται στο πλαίσιο Ειδικών Χωρικών Σχεδίων και Μεγάλων Έργων αξιοποίησης δημόσιας περιουσίας. Στο πλαίσιο της θα ενσωματωθούν προβλέψεις εγκεκριμένων ΣΒΑΚ ειδικά για ενίσχυση της μικρο-κινητικότητας και πολυτροπικότητας (ενόψει έναρξης λειτουργίας του Μετρό) αλλά και βελτίωσης αστικών οδικών αξόνων με έντονα προβλήματα συμφόρησης ή ασφάλειας και θα ενσωματωθεί η αρχή της *Διαμόρφωσης πιο όμορφων, βιώσιμων και συμπεριληπτικών μορφών συμβίωσης* (New European Bauhaus). Βαρύτητα θα δοθεί στην ενεργοποίηση μέτρων υποστήριξης της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις της πανδημίας, και θα αναπτυχθούν συνέργειες με δράσεις του EKT+.

Θα συνεχιστεί η ενδυνάμωση της μητροπολιτικής διακυβέρνησης: προώθηση στρατηγικού σχεδιασμού, συντονισμός Δήμων σε προγραμματικό επίπεδο και

επίπεδο δράσης, συμμετοχικότητα φορέων, εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών, και λειτουργία δομών παρακολούθησης και αξιολόγησης για υποστηριχθεί τεχνικά η ενιαία μητροπολιτική διακυβέρνηση.

Τέλος, σε σύνδεση με την EUSAIR και την νέα προσέγγιση για βιώσιμη γαλάζια ανάπτυξη στην ΕΕ (COM 240 final/17.05.2021) θα ενσωματωθούν ενέργειες συντονισμού, προετοιμασίας και ωρίμανσης μιας Ολοκληρωμένης Στρατηγικής για την Γαλάζια Ανάπτυξη του Θερμαϊκού Κόλπου προκειμένου η πόλη να αξιοποιήσει οργανωμένα και αποτελεσματικότητα την σημαντική αυτή προοπτική.

B) Για τα Αστικά Κέντρα άνω των 50.000 κατοίκων:

Θα επικαιροποιηθούν/ενισχυθούν οι Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στα χωρικά όρια εφαρμογής των Δημοτικών Κοινοτήτων των Οικισμών. Τα σχέδια αυτά θα στοχεύσουν στην διαμόρφωση πιο όμορφων, βιώσιμων και συμπεριληπτικών μορφών συμβίωσης (New European Bauhaus) για την επίλυση των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών προβλημάτων τους. Τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης θα επικεντρωθούν σε παρεμβάσεις ανάπτυξης του αστικού χώρου, έργα ενίσχυσης της Βιώσιμης Κινητικότητας (στο πλαίσιο εγκεκριμένων ΣΒΑΚ) καθώς και συμπληρωματικές δράσεις που αντιστοιχούν στα λοιπά πεδία παρέμβασης των ΣΠ2 και 4 (ΕΤΠΑ).

Ανάγκες ως προς τις πράσινες υποδομές και ενίσχυση της μικροκινητικότητας (ως μέσου για την μείωση της τοπικής ρύπανσης και του θορύβου) σε αστικούς οικισμούς ή πρωτεύουσες Περιφερειακών Ενοτήτων μικρότερους των 50.000 κατοίκων θα αντιμετωπιστούν από το Π ΠΚΜ 2021-2027 στον ΣΠ 2vii.

Οι στρατηγικές (περίπτωση Α και Β) δύναται να συνεχιστούν μετά από την κατάλληλη επικαιροποίησή τους και εφόσον αξιολογηθούν θετικά από την ΕΥΔ. Η έγκριση των στρατηγικών αυτών θα γίνει το αργότερο σε 18 μήνες μετά την έγκριση του προγράμματος.

Τέλος, και αναφορικά με το σύστημα διακυβέρνησης

ο η Διαχειριστική Αρχή θα διασφαλίσει ότι η έγκριση των στρατηγικών προϋποθέτει την ύπαρξη ειδικής ομάδας για την παρακολούθηση της υλοποίησης των στρατηγικών και την επίσπευση των διαδικασιών υλοποίησης.

ο Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο στο πλαίσιο της κατάρτισης των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ, θα υποστηρίζεται από μια συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία θα διασφαλίσει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω στρατηγικών και αφετέρου θα ενδυναμώσει την πεποίθηση της «ιδιοκτησίας» των στρατηγικών από τους δικαιούχους (ΟΤΑ).

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο:

Βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης στα πρωτεύοντα αστικά κέντρα της Περιφέρειας

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Αστικές Αρχές, κάτοικοι περιοχών που καλύπτονται από στρατηγικές ΒΑΑ

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα θα υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της κάθε στρατηγικής

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Ο Άξονας ευθυγραμμίζεται και συνεισφέρει στους Πυλώνες: 1 (Μπλε Ανάπτυξη) και 4 (Βιώσιμος Τουρισμός). Ειδικότερα το Πρόγραμμα αναμένεται να συμβάλει στα εμβληματικά έργα:

· BOLSTERING CAPACITY BUILDING AND EFFICIENT COORDINATION OF PLANNING AND LOCAL DEVELOPMENT ACTIVITIES FOR IMPROVING MARINE AND MARITIME GOVERNANCE AND BLUE GROWTH SERVICES

· DEVELOPMENT OF THE NETWORK OF SUSTAINABLE TOURISM BUSINESSES AND CLUSTERS GREEN MAPPING FOR THE AI REGION - SUPPORTING DEVELOPMENT AND MARKET ACCESS FOR RESPONSIBLE AND SUSTAINABLE TOURISM DESTINATIONS AND MICRO/SME OPERATIONS IN THE EUSAIR REGION

Οι δράσεις μπορεί να έχουν συνέργειες με έργα των προγραμμάτων ΕΕΣ που μετέχει η Περιφέρεια. Σε διασυνοριακό επίπεδο συνέργειες μπορούν να αναπτυχθούν με:

· Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία Βόρειας Μακεδονίας 2021-27»

· Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
05	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	3,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
05	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR259	Πληθυσμός που καλύπτεται από Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης	Άτομα	0,00	2021-2029	950.000,00	Αστικές Αρχές	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	169. Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών	188.524.258,00
05	RSO5.1	Σύνολο			188.524.258,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	188.524.258,00
05	RSO5.1	Σύνολο			188.524.258,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. ΟΕΕ — Πόλεις, κομποπόλεις και προάστια	23.500.000,00
05	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	165.024.258,00
05	RSO5.1	Σύνολο			188.524.258,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	188.524.258,00
05	RSO5.1	Σύνολο			188.524.258,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO5.2. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental local development, culture, natural heritage, sustainable tourism and security, in areas other than urban areas (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Αναπτυξιακές Ανάγκες

Ο μη αστικός χώρος της Περιφέρειας περιλαμβάνει χωρικές ενότητες που αντιμετωπίζουν διαφορο-ποιημένες προκλήσεις όσον αφορά το εισόδημα, την έκθεση στον κίνδυνο φτώχειας, τη δημογραφική γήρανση και εξάρτηση, τη σύνθεση των τομέων και κλάδων της οικονομίας, την κατάσταση των υποδομών, ενδεχόμενες δια-περιφερειακές και δια-συνοριακές επιρροές, και οι οποίες αναγνωρίζονται στο ΠΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας ως 12 διακριτές αναπτυξιακές ενότητες. Σε μια γενική θεώρηση εντοπίζονται καταρχάς 5 Εσωτερικές Ορεινές - ημιορεινές ενότητες όπου οι προκλήσεις είναι η σταδιακή εγκατάλειψη, η γήρανση του πληθυσμού και η ανάγκη παραγωγικής αναδιάρθρωσης του πρωτογενούς τομέα. Εντοπίζονται επίσης 2 Παράκτιες ενότητες με κύριες προκλήσεις τις συγκρούσεις χρήσεων γης, τον κίνδυνο περιβαλλοντικής υποβάθμισης και εξάντλησης της φέρουσας ικανότητας, την ανάγκη προστασίας του φυσικού κεφαλαίου και των πόρων, τις ανάγκες σε πρόσθετες υποδομές που θα υποστηρίξουν ένα βιώσιμο και ανθεκτικό μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης. Τέλος, 5 Πεδινές – ημιορεινές ενότητες με κυρίαρχη χρήση την αγροτική και με ευρύ δίκτυο αστικών και ημι-αστικών κέντρων, αντιμετωπίζουν προκλήσεις όπως τους θύλακες χαμηλού εισοδήματος ή/και γήρανσης, τα προβλήματα διαθεσιμότητας φυσικών πόρων και ποιότητας περιβάλλοντος, τη μείωση του εισοδήματος σε άλλοτε ανεπτυγμένες βιομηχανικές περιοχές, την εξάρτηση του αγροτικού τομέα από τις ενισχύσεις. Η ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση και η αντιμετώπιση της ανεργίας είναι οριζόντιες προκλήσεις σε όλες.

Οι οριζόντιες προκλήσεις θα αντιμετωπιστούν κατά περίπτωση με αξιοποίηση όλων των σχετικών μέσων που παρέχονται από το ΕΠ για όλους τους ΣΠ και ιδιαίτερες χωρικά εντάσεις των προβλημάτων θα αντιμετωπιστούν με την προτεραιοποίηση των οριζόντιων παρεμβάσεων.

Παράλληλα όμως, στη συνολική έκταση τους ή σε μέρος ορισμένων από αυτές τις ενότητες, εντοπίζονται ειδικές περιοχές όπου μια αυξημένη διαθεσιμότητα πλουτοπαραγωγικών πόρων και ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών (κυρίως πολιτιστικών, περιβαλλοντικών, τοπικής παραγωγής και βιώσιμης τουριστικής ικανότητας) δίνει τη δυνατότητα για μια χωρικά ολοκληρωμένη παρέμβαση κατά τρόπον ώστε να δημιουργούνται αναπτυξιακά οφέλη οπωσδήποτε τοπικά για κάθε περιοχή αλλά και συνολικά για την Περιφέρεια, η οποία θα επωφεληθεί από τη διαμόρφωση πόλων με θεματική ή/ και χωρική συνέχεια που θα ενισχύουν τη διεθνή εμβέλεια της Περιφέρειας μέσω συνεργειών διεθνούς εμβέλειας οικολογικού και πολιτιστικού αποθέματος, πρακτικών βιώσιμου τουρισμού, αξιόλογων παραδοσιακών δραστηριοτήτων και τοπικής μικρο-επιχειρηματικότητας. Τέτοιοι πόλοι θα μπορούν να αξιοποιηθούν σε επόμενο στάδιο για τη διάχυση στην Περιφέρεια του υποδείγματος «βιώσιμος, ποιοτικός τουρισμός», το οποίο θα έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη σε όλους τους συνδεδεμένους κλάδους (αγροδιατροφή, μεταποίηση, υπηρεσίες προς επιχειρήσεις, ψηφιοποίηση – ΤΠΕ – στοχευμένη μικρο-έρευνα / καινοτομία, λιανικό εμπόριο, τοπικές μεταφορές, κ.λπ.).

Η Περιφέρεια, με την αυξημένη αλλά μονοσήμαντη τουριστική κίνηση που προσελκύει, έχει ανάγκη από ολοκληρωμένη τουριστική – πολιτιστική ανάπτυξη που δίνει την δυνατότητα δημιουργίας προστιθέμενης αξίας στο τουριστικό προϊόν αλλά και προοπτική δημιουργίας νέων βιώσιμων θέσεων εργασίας και

αύξησης των εισοδημάτων.

Ανάδραση Στρατηγικής, Ενδεικτικοί τύποι Δράσεων

Στην περίοδο 2014-20 δεν υλοποιήθηκαν στην Κ. Μακεδονία μη αστικές ΟΧΕ και η στήριξη της τοπικής ολοκληρωμένης ανάπτυξης προήλθε από τα προγράμματα CLLD του ΠΑΑ και συμπληρωματικές δράσεις ΕΚΤ από το ΕΠ. Με δεδομένη όμως τη στρατηγική, κανονιστική και χρηματοδοτική έμφαση στον ΣΠ 5 στη νέα περίοδο, κρίνεται σκόπιμο το ΕΠ να υλοποιήσει χωρικές στρατηγικές (υπό μορφήν ΟΧΕ ή με άλλα κατάλληλα επιλέξιμα εργαλεία) σε εκείνες τις ενότητες όπου, αξιοποιώντας τους τοπικούς αλλά κρίσιμους για όλη την Περιφέρεια πόρους, αναμένεται βάσιμα να προκύψει αυξημένο και τοπικό και ευρύτερο περιφερειακό ή ακόμη και δια-περιφερειακό, αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

Το ΕΣΠΑ 2021-2027 προσδιορίζει ως περιοχές για εφαρμογή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων περιοχές με θεματική ή/ και χωρική συνέχεια, δυνατότητα αξιοποίησης πλουτοπαραγωγικών πόρων και ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών (πολιτιστικών, τοπικής παραγωγής και βιώσιμης τουριστικής δραστηριότητας) και με δυνατότητα συνέργειας με άλλα μέσα πολιτικής (π.χ. σε περιοχές Natura 2000). Ειδική μέριμνα επιβάλλεται να ληφθεί για αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και της κλιματικής αλλαγής και την αύξηση της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας (Εδαφική Ατζέντα) ενώ οι στρατηγικές μπορούν να εντάσσονται και σε διαπεριφερειακές και διασυνοριακές συνεργασίες ή να είναι θεματικές.

Περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ θα προσδιοριστούν με ενεργό και έγκαιρη συμμετοχή των τοπικών αρχών στο σχεδιασμό και στη διακυβέρνηση, και με πρόβλεψη για ενίσχυση των τοπικών δικαιούχων με έμπυχο δυναμικό και τεχνογνωσία και για δημιουργία εταιρικής σχέσης μεταξύ όλων των τοπικών συντελεστών. Το πλήθος των στρατηγικών θα διασφαλίζει την αντιμετώπιση των σημαντικότερων αναγκών αποφεύγοντας τον κατακερματισμό των πόρων.

Τέλος, και αναφορικά με το σύστημα διακυβέρνησης

ο η Διαχειριστική Αρχή θα διασφαλίσει ότι η έγκριση των στρατηγικών προϋποθέτει την ύπαρξη ειδικής ομάδας για την παρακολούθηση της υλοποίησης των στρατηγικών και την επίσπευση των διαδικασιών υλοποίησης.

ο Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο στο πλαίσιο της κατάρτισης των ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA, θα υποστηρίζεται από μια συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία θα διασφαλίσει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω στρατηγικών και αφετέρου θα ενδυναμώσει την πεποίθηση της «ιδιοκτησίας» των στρατηγικών από τους δικαιούχους (ΟΤΑ).

Αναμενόμενη συμβολή δράσεων στον Ειδικό Στόχο

Προστασία του οικολογικού αποθέματος, ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης σε νέες ειδικές μορφές τουρισμού: (αρχαιολογικός, θρησκευτικός, περιπατητικός). Υποστήριξη βιώσιμων θέσεων εργασίας και ενίσχυση πλεονεκτημάτων / άμβλυνση μειονεκτημάτων που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα τουριστικών περιοχών

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Φορείς και σχήματα συνεργασίας ΟΤΑ, τοπικές αναπτυξιακές εταιρίες και ενώσεις, οι τοπικές κοινωνίες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι οριζόντιες αρχές που αφορούν στην εξάλειψη ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Οι δράσεις και τα έργα που περιλαμβάνονται θα υλοποιηθούν σε περιοχές εφαρμογής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων και θα συνεκτιμάται η συνεισφορά των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης καθεμίας.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Η Προτεραιότητα ευθυγραμμίζεται και συνεισφέρει στους Πυλώνες: 1 (Μπλε Ανάπτυξη) και 4 (Βιώσιμος Τουρισμός). Ειδικότερα το Πρόγραμμα αναμένεται να συμβάλει στα εμβληματικά έργα:

- BOLSTERING CAPACITY BUILDING AND EFFICIENT COORDINATION OF PLANNING AND LOCAL DEVELOPMENT ACTIVITIES FOR IMPROVING MARINE AND MARITIME GOVERNANCE AND BLUE GROWTH SERVICES
- DEVELOPMENT OF THE NETWORK OF SUSTAINABLE TOURISM BUSINESSES AND CLUSTERS GREEN MAPPING FOR THE AI REGION - SUPPORTING DEVELOPMENT AND MARKET ACCESS FOR RESPONSIBLE AND SUSTAINABLE TOURISM DESTINATIONS AND MICRO/SME OPERATIONS IN THE EUSAIR REGION

- PROTECTION AND ENHANCEMENT OF NATURAL TERRESTRIAL HABITATS AND ECOSYSTEMS
 - PROMOTION OF SUSTAINABLE GROWTH OF THE AI REGION BY IMPLEMENTING ICZM AND MSP ALSO TO CONTRIBUTE CRF ON ICZM OF BARCELONA CONVENTION AND THE MONITORING AND MANAGEMENT OF MARINE PROTECTED AREA
 - EXPANDING THE TOURIST SEASON TO ALL-YEAR ROUND
 - DEVELOPMENT OF SUSTAINABLE AND THEMATIC CULTURAL ROUTES/CONNECTING CULTURAL ROUTES IN EUSAIR
- Οι δράσεις μπορεί να έχουν συνέργειες με έργα των προγραμμάτων ΕΕΣ που μετέχει η Περιφέρεια. Σε διασυνοριακό επίπεδο συνέργειες μπορούν να αναπτυχθούν με:
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
 - Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Το σύνολο των έργων αφορούν επιχορηγήσεις.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
05	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	2,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
05	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR260	Πληθυσμός που καλύπτεται από Ολοκληρωμένες Χωρικές Στρατηγικές	Άτομα	0,00	2021-2029	30.000,00	Φορείς Υλοποίησης	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	169. Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών	30.689.996,00
05	RSO5.2	Σύνολο			30.689.996,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	30.689.996,00
05	RSO5.2	Σύνολο			30.689.996,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. ΟΕΕ — Νησιά και παράκτιες περιοχές	30.689.996,00
05	RSO5.2	Σύνολο			30.689.996,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
05	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	30.689.996,00
05	RSO5.2	Σύνολο			30.689.996,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.2. Technical assistance priorities

2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 06A. Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Reference: point (e) of Article 22(3) CPR

2.2.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR

Η Προτεραιότητα 6Α Τεχνική Βοήθεια – ΕΤΠΑ αποσκοπεί στην παροχή υποστήριξης για την οργανωτική, διοικητική, διαχειριστική και τεχνική υποστήριξη της Διαχειριστικής Αρχής και των εμπλεκόμενων Εθνικών, Περιφερειακών, Τοπικών και λοιπών φορέων που ορίζονται ως δικαιούχοι πράξεων του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

A. Διοικητική Ενδυνάμωση

Στο επίκεντρο της σκοπιμότητας της Προτεραιότητας 6Α είναι η επίλυση των ζητημάτων περιφερειακού χαρακτήρα (δηλαδή ζητημάτων που δεν αφορούν το νομικό πλαίσιο υλοποίησης και αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων) που καθυστερούν ή μειώνουν την διαφάνεια την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος. Στον τομέα αυτό σύμφωνα με τα αναγνωρισμένα μαθήματα του παρελθόντος θα ενισχύσει:

- Την διοικητική και τεχνική ικανότητα των φορέων υλοποίησης δράσεων, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης και κατάρτισης των στελεχών τους σε ζητήματα συναρμογής και υλοποίησης των πράξεων του Προγράμματος, την μέτρηση των αποτελεσμάτων τους και την διαχείριση τους (των πράξεων).
- Σχέδια Δράσης και ενέργειες για την υποστήριξη πράξεων που αντιμετωπίζουν απρόβλεπτα προβλήματα κατά την υλοποίησή τους.

Σε συνεργασία με τις Εθνικές Αρχές, οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων θα υποστηριχθούν από δράσεις όπως η εκπαίδευση δημόσιων φορέων δικαιούχων του ΕΣΠΑ και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την καλύτερη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας σε δημόσιες συμβάσεις.

B. Διαχείριση και Παρακολούθηση του Προγράμματος

Για την διαχείριση του Προγράμματος, στο πλαίσιο της ΤΒ θα υποστηριχθούν:

- υποστήριξη της λειτουργίας και της διαχειριστικής ικανότητας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027
- μέτρα που αφορούν την ανάλυση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την ανταλλαγή πληροφοριών και την εκτέλεση δράσεων του ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027 καθώς και μέτρα που αφορούν την εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και τεχνική και διοικητική βοήθεια
- μελέτες που συνδέονται με τις εκθέσεις Παρακολούθησης των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΚΜ

2021-2027

- αξιολογήσεις, εκθέσεις εμπειρογνομόνων, στατιστικές και μελέτες, μεταξύ άλλων και μελέτες γενικής φύσης, σχετικά με την τρέχουσα και μελλοντική λειτουργία του Προγράμματος.
- εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση μηχανογραφικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης, λογιστικού ελέγχου, ελέγχου και αξιολόγησης·
- λειτουργία και συντήρηση υποδομών, κτιρίων και εξοπλισμού.

Γ. Προβολή - Επικοινωνία:

Θα υποστηριχθούν δράσεις:

- Σύνταξη – εφαρμογή Σχεδίων δράσης για διάδοση πληροφοριών, υποστήριξη της δικτύωσης κατά περίπτωση, πραγματοποίηση δραστηριοτήτων επικοινωνίας με ιδιαίτερη προσοχή στα αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία της στήριξης από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027, ευαισθητοποίηση και προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειριών, μεταξύ άλλων και με τρίτες χώρες·
- Διάδοση ορθών πρακτικών
- Γενικότερα δράσεις προβολής και επικοινωνίας για δράσεις ΕΤΠΑ και για το περιεχόμενο του ΠεΠ ΚΜ και τα αποτελέσματά τους στο ευρύ κοινό, καθώς και ενέργειες ενημέρωσης και προβολής στα κοινά-στόχος της επικοινωνίας για τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες των δράσεων ΕΤΠΑ και του Προγράμματος, σύμφωνα με τη Στρατηγική Επικοινωνίας (βλ. Κεφάλαιο 7).

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, δυνητικοί δικαιούχοι και φορείς υλοποίησης πράξεων του Προγράμματος ΠΚΜ.

2.2.1.2. Indicators

Reference: point (e)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 2: Output indicators

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
--------	-----------------------	------------------------	-----------	-----------------	----------------	---------------

ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO697	Επικοινωνιακά σχέδια δράσης	Αριθμός σχεδίων	0,00	2,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Αριθμός συμβάσεων	10,00	75,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και προβολής	Αριθμός ενεργειών	2,00	8,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO698	Παρεμβάσεις για την υποστήριξη δικαιούχων	Αριθμός παρεμβάσεων	3,00	25,00

2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference point (e)(iv) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
06A	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	3.230.921,00
06A	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	4.846.345,00
06A	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	3.230.921,00
06A	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταιρών	4.846.345,00
06A	Σύνολο			16.154.532,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
06A	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	16.154.532,00
06A	Σύνολο			16.154.532,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 06B. Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+

Reference: point (e) of Article 22(3) CPR

2.2.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR

Η Προτεραιότητα 6B Τεχνική Βοήθεια – ΕΚΤ αποσκοπεί στην παροχή υποστήριξης για την οργανωτική, διοικητική, διαχειριστική και τεχνική υποστήριξη της Διαχειριστικής Αρχής και των εμπλεκόμενων Εθνικών, Περιφερειακών, Τοπικών και λοιπών φορέων που ορίζονται ως δικαιούχοι πράξεων του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.

A. Διοικητική Ενδυνάμωση

Στο επίκεντρο της σκοπιμότητας της Προτεραιότητας 6B είναι η επίλυση των ζητημάτων περιφερειακού χαρακτήρα (δηλαδή ζητημάτων που δεν αφορούν το νομικό πλαίσιο υλοποίησης και αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων) που καθυστερούν ή μειώνουν την διαφάνεια την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος. Στον τομέα αυτό σύμφωνα με τα αναγνωρισμένα μαθήματα του παρελθόντος θα ενισχύσει:

- Την διοικητική και τεχνική ικανότητα των φορέων υλοποίησης δράσεων, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης και κατάρτισης των στελεχών τους σε ζητήματα συναρμογής και υλοποίησης των πράξεων του Προγράμματος, την μέτρηση των αποτελεσμάτων τους και την διαχείριση τους (των πράξεων).
- Σχέδια Δράσης και ενέργειες για την υποστήριξη πράξεων που αντιμετωπίζουν απρόβλεπτα προβλήματα κατά την υλοποίηση τους.

B. Διαχείριση και Παρακολούθηση του Προγράμματος

Για την διαχείριση του Προγράμματος, στο πλαίσιο της ΤΒ θα υποστηριχθούν:

- υποστήριξη της λειτουργίας και της διαχειριστικής ικανότητας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027
- μέτρα που αφορούν την ανάλυση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την ανταλλαγή πληροφοριών και την εκτέλεση δράσεων του ΕΚΤ+ στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027 καθώς και μέτρα που αφορούν την εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και τεχνική και διοικητική βοήθεια
- μελέτες που συνδέονται με τις εκθέσεις Παρακολούθησης των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027
- αξιολογήσεις, εκθέσεις εμπειρογνομόνων, στατιστικές και μελέτες, μεταξύ άλλων και μελέτες γενικής φύσης, σχετικά με την τρέχουσα και μελλοντική λειτουργία του Προγράμματος
- εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση μηχανογραφικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης, λογιστικού ελέγχου, ελέγχου και αξιολόγησης·

- λειτουργία και συντήρηση υποδομών, κτιρίων και εξοπλισμού.

Γ. Προβολή - Επικοινωνία:

Θα υποστηριχθούν δράσεις:

- Σύνταξη – εφαρμογή Σχεδίων δράσης για διάδοση πληροφοριών, υποστήριξη της δικτύωσης κατά περίπτωση, πραγματοποίηση δραστηριοτήτων επικοινωνίας με ιδιαίτερη προσοχή στα αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία της στήριξης από το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027, ευαισθητοποίηση και προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειριών, μεταξύ άλλων και με τρίτες χώρες·
- Διάδοση ορθών πρακτικών
- Γενικότερα δράσεις προβολής και επικοινωνίας για δράσεις ΕΤΠΑ και για το περιεχόμενο του ΠεΠ ΚΜ και τα αποτελέσματά τους στο ευρύ κοινό, καθώς και ενέργειες ενημέρωσης και προβολής στα κοινά-στόχος της επικοινωνίας για τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες των δράσεων ΕΤΠΑ και του Προγράμματος, σύμφωνα με τη Στρατηγική Επικοινωνίας (βλ. Κεφάλαιο 7).

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, δυνητικοί δικαιούχοι και φορείς υλοποίησης πράξεων του Προγράμματος ΠΚΜ.

2.2.1.2. Indicators

Reference: point (e)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 2: Output indicators

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO697	Επικοινωνιακά σχέδια δράσης	Αριθμός σχεδίων	0,00	2,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Αριθμός συμβάσεων	5,00	25,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και προβολής	Αριθμός ενεργειών	0,00	5,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO698	Παρεμβάσεις για την υποστήριξη δικαιούχων	Αριθμός παρεμβάσεων	2,00	20,00

2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference point (e)(iv) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
06B	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	1.314.209,00
06B	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	1.971.314,00
06B	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	1.314.209,00
06B	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	1.971.314,00
06B	Σύνολο			6.571.046,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
06B	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	09. Άνευ αντικειμένου	6.571.046,00
06B	Σύνολο			6.571.046,00

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
06B	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	6.571.046,00
06B	Σύνολο			6.571.046,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

3. Financing plan

Reference: points (g)(i), (ii) and (iii) of Article 22(3), Article 112(1), (2) and (3), and Articles 14 and 26 CPR

3.1. Transfers and contributions (1)

Reference: Articles 14, 26 and 27 CPR

Programme amendment related to	☐ contribution to InvestEU
	☐ transfer to instruments under direct or indirect management
	☐ transfer between ERDF, ESF+, Cohesion Fund or to another Fund or Funds

(1) Applicable only to programme amendments in accordance with Articles 14 and 26 except complementary transfers to the JTF in accordance with Article 27 CPR. Transfers shall not affect the annual breakdown of financial appropriations at the MFF level for a Member State.

Table 15A: Contributions to InvestEU* (breakdown by year)

Συνεισφορά από		Συνεισφορά σε	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	InvestEU window	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* For each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Sustainable Infrastructure (α)	Innovation and Digitisation (β)	SME (γ)	Social Investment and Skills (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)+(γ)+(δ)
Σύνολο						

* Cumulative amounts for all contributions done through programme amendments during the programming period. With each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation

Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Μέσο		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σύνολο
Σύνολο		

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση

Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Transfer to other programmes. Transfers between ERDF and ESF+ can only be done within the same category of region.

Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary)

	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			ΤΣ	ΕΤΘΑΥ	ΤΑΜΕ	ΤΕΑ	ΜΔΣΘ	Σύνολο
	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες						
Σύνολο												

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during the programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and category of region.

Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification

3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1)

3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review

Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος			
Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Applicable to ERDF and ESF+ only

Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος			
Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Applicable to ERDF and ESF+ only

3.4. Transfers back (1)

Table 20A: Transfers back (breakdown by year)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
InvestEU or other Union instrument	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

(1) Applicable only to programme amendments for resources transferred back from other Union instruments, including elements of AMIF, ISF and BMVI, under direct or indirect management, or from InvestEU.

Table 20B: Transfers back* (summary)

Από	Προς						
InvestEU / Instrument	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			Cohesion Fund
	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

3.5. Financial appropriations by year

Reference: point (g)(i) of Article 22(3) CPR and Article 3, 4 and 7 JTF Regulation

Table 10: Financial appropriations by year

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Σύνολο
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	
ΕΤΠΑ*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	119.403.659,00	122.841.696,00	126.575.217,00	129.653.655,00	132.849.245,00	68.067.036,00	68.067.036,00	69.752.001,00	69.752.002,00	906.961.547,00
Σύνολο ΕΤΠΑ		119.403.659,00	122.841.696,00	126.575.217,00	129.653.655,00	132.849.245,00	68.067.036,00	68.067.036,00	69.752.001,00	69.752.002,00	906.961.547,00
ΕΚΤ+*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	41.751.176,00	42.952.661,00	44.257.610,00	45.331.997,00	46.449.704,00	23.799.745,00	23.799.746,00	24.391.567,00	24.391.567,00	317.125.773,00
Σύνολο ΕΚΤ+		41.751.176,00	42.952.661,00	44.257.610,00	45.331.997,00	46.449.704,00	23.799.745,00	23.799.746,00	24.391.567,00	24.391.567,00	317.125.773,00
Σύνολο		161.154.835,00	165.794.357,00	170.832.827,00	174.985.652,00	179.298.949,00	91.866.781,00	91.866.782,00	94.143.568,00	94.143.569,00	1.224.087.320,00

* Amounts after the complementary transfer to the JTF.

3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing

Reference: point (g)(ii) of Article 22(3), Article 22(6) and Article 36 CPR

For programmes under the Investment for jobs and growth goal where technical assistance in accordance with Article 36(4) CPR was chosen in the Partnership Agreement

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing

Policy / JTF specific objective number or technical assistance	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Union contribution (a)=(g)+(h)	Breakdown of Union contribution		National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Σύνολο (ε) = (α) + (β)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (στ) = (α)/(ε)
						Less flexibility amount (g)	Flexibility amount (h)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
1	01	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	155.442.835,00	131.822.228,00	23.620.607,00	27.431.089,00	27.431.089,00		182.873.924,00	85,00
2	02	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	247.114.250,00	209.563.542,00	37.550.708,00	43.608.397,00	43.608.397,00		290.722.647,00	85,00
3	03	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	89.678.559,00	76.051.286,00	13.627.273,00	15.825.628,00	15.825.628,00		105.504.187,00	85,00
4	04A	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179.357.117,00	152.102.571,00	27.254.546,00	31.651.256,00	31.651.256,00		211.008.373,00	85,00
4	04B	Δημόσιο	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	310.554.727,00	263.361.968,00	47.192.759,00	54.803.776,00	54.803.776,00		365.358.503,00	85,00
5	05	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	219.214.254,00	185.903.142,00	33.311.112,00	38.684.868,00	38.684.868,00		257.899.122,00	85,00
TA36(4)	06A	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	16.154.532,00	13.699.740,00	2.454.792,00	2.850.800,00	2.850.800,00		19.005.332,00	85,00
TA36(4)	06B	Δημόσιο	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	6.571.046,00	5.572.492,00	998.554,00	1.159.596,00	1.159.596,00		7.730.642,00	85,00
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	906.961.547,00	769.142.509,00	137.819.038,00	160.052.038,00	160.052.038,00		1.067.013.585,00	85,00
Σύνολο			EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	317.125.773,00	268.934.460,00	48.191.313,00	55.963.372,00	55.963.372,00		373.089.145,00	85,00
Γενικό σύνολο					1.224.087.320,00	1.038.076.969,00	186.010.351,00	216.015.410,00	216.015.410,00		1.440.102.730,00	85,00

* For ERDF: less developed transition, more developed, and where applicable, special allocation for outermost and northerly sparsely populated regions. For ESF+, less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost regions. For Cohesion Fund: not applicable. for technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

** Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 7 JTF Regulation. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Articles 3 and 4 JTF Regulation. For Article 4 JTF Regulation, there is no flexibility amount.

4. Enabling conditions

Reference: point (i) of Article 22(3) CPR

Table 12: Enabling conditions

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων			Όχι	Εφαρμόζονται μηχανισμοί παρακολούθησης που καλύπτουν όλες τις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες σύναψής τους στο πλαίσιο των ταμείων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συλλογής ουσιαστικών και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων κατά τα άρθρα 83 και 84 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τα άρθρα 99 και 100 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Ρυθμίσεις για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α. Ποιότητα και ένταση του ανταγωνισμού: ονόματα των πλειοδοτών, αριθμός αρχικών υποψηφίων και συμβατική αξία· β. πληροφορίες για την τελική τιμή μετά την ολοκλήρωση και	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				για τη συμμετοχή των ΜΜΕ ως άμεσων πλειοδοτών, εφόσον τα εθνικά συστήματα παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.			
				3. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των δεδομένων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ρυθμίσεις για τη διάθεση στο κοινό των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				5. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που υποδεικνύουν ύποπτες περιπτώσεις υπόνοιας νόθευσης διαγωνισμών κοινοποιούνται στους αρμόδιους εθνικούς φορείς σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
2. Εργαλεία και ικανότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για τις			Ναι	Οι διαχειριστικές αρχές διαθέτουν τα εργαλεία και την ικανότητα ώστε να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές	Ναι	1. Εγκύκλιος 101270/ΕΥΚΕ3633/30-9-2016 2. 42649/ΕΥΚΕ5351/10-4-2017 3. 64925/ΕΥΚΕ579/9-6-2017	Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), έχει εκδώσει προς τις ΔΑ τις εγκυκλίους (1)

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
κρατικές ενισχύσεις				<p>ενισχύσεις:</p> <p>1. Για τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε υποχρέωση ανάκτησης.</p>		<p>4. Εγκύκλιος 122645/ΕΥΚΕ2260/27-11-2019</p> <p>5. Εγκύκλιος 34584/ΕΞ2019/05-04-2019</p> <p>6. https://www.espa.gr/el/Documents/Provlomatiki_epix_Orismos_update_2.pdf</p>	<p>και (4) που αφορούν έλεγχο προβληματικότητας και έλεγχο σχετικά με επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης έπειτα από απόφαση της ΕΕ.</p> <p>Όσον αφορά τον έλεγχο προβληματικότητας, με τα έγγραφα (2) και (3) προσδιορίζονται τα στάδια που πρέπει να ακολουθηθούν, συγκεκριμένοι αλγόριθμοι και δίνονται περαιτέρω διευκρινίσεις.</p> <p>Στο espa.gr, αναρτήθηκε παρουσίαση για τον έλεγχο προβληματικής (6).</p> <p>Με το (5) παρέχονται οδηγίες για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ όταν χρησιμοποιούνται ως νομική βάση οι Απαλλακτικοί Κανονισμοί ή οι Καν. ήσσονος σημασίας της ΕΕ.</p> <p>Οι ΔΑ και οι ΕΦ πραγματοποιούν τον σχετικό έλεγχο για την ύπαρξη ΚΕ σε όλη την περίοδο 2014-20 και έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, ενώ ενημερώνονται μέσω εκπαιδεύσεων και οδηγιών για τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου.</p> <p>Σε σχέση με τις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων εξάγουν το σχετικό δικαιολογητικό από το TAXIS και το επισυνάπτουν στην αίτηση χρηματοδότησης.</p>
				<p>2. Μέσω της πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνομόνων και καθοδήγηση σε θέματα</p>	Ναι	<p>1. Νόμος 4152/2013</p> <p>2. Υπουργική Απόφαση</p>	<p>Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου ΚΕ και οι αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΜΚΕ, ΑΜΚΕ). Το</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				κρατικών ενισχύσεων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες κρατικών ενισχύσεων τοπικών ή εθνικών φορέων.		<p>69135/EYΘY626/2015</p> <p>3. Εγκύκλιος 74391/EYKE2634/13-7-2016</p> <p>4. Έγγραφο 115150/EYKE4023/2-11-2016</p> <p>5. Κείμενο οδηγιών 139119 ΕΞ2016 ΕΜΠ/9.8.2016 (9α,β).</p> <p>6. Εγκύκλιος 109658 ΕΞ2019 ΕΜΠ/4.10.2019</p> <p>7. Εγκύκλιος 00430 ΕΞ 2017 ΕΜΠ/5.12.2017</p> <p>8. Εγκύκλιος 001879 ΕΞ2016 ΕΜΠ/23.12.2016</p> <p>9. Έγγραφο ΚΜΚΕ 0004020 ΕΞ 2018/4.12.2018</p>	<p>σύστημα ελέγχου έχει σαν σκοπό την υποστήριξη των φορέων χορήγησης ΚΕ.</p> <p>Με την (2) ΥΑ καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ, ως ΑΜΚΕ του Υπ. Αν.Επ. στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται όλες οι συγγρ/μενες πράξεις.</p> <p>Με τα έγγραφα 3- 9 δόθηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - οδηγίες με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν ανά στάδιο και ανά περίπτωση - λίστες ελέγχου για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανής ΚΕ, - οδηγίες διασφάλισης ορθής εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΚΕ - οδηγίες για τις διαδικασίες έγκρισης και συντονισμού μέτρων ΚΕ - οδηγίες για τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων ΚΕ - οδηγίες σχετικά με τις υποχρεώσεις για την καταχώρηση πληροφοριών στο ηλεκτρονικό σύστημα διαφάνειας για τις ΚΕ (Transparency Award Module - TAM). <p>Επιπροσθέτως η ΕΥΚΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έχει εκδώσει οδηγούς για έλεγχο ύπαρξης ΚΕ σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας - υλοποιεί μάθημα ασύγχρονης τηλεκαίδευσης σε θέματα ΚΕ - έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣΚΕ), με ενσωματωμένες τις απαιτήσεις των κανονισμών ΚΕ το οποίο είναι υποχρεωτικό στα ΕΔΕΤ.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
3. Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων			Ναι	<p>Εφαρμόζονται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι οποίοι περιλαμβάνουν:</p> <p>1. Ρυθμίσεις οι οποίες διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των προγραμμάτων που στηρίζονται από τα ταμεία και της υλοποίησης τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη.</p>	Ναι	<p>Γενικό πλαίσιο:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής» (ΦΕΚ 30Α/28-02-21) ☐ Εθνική Επιτροπή για Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου <p>Πλαίσιο ΕΣΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 2014-2020 https://www.espa.gr/el/pages/staticImplementationControl.aspx και https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadasies.aspx ☐ 2021-2027 https://www.espa.gr/el/Pages/Sxediasmos21-27.aspx και https://www.espa.gr/el/Pages/Diavoulefsis.aspx ☐ https://www.facebook.com/espaofficial.gr/ 	<p>Η τήρηση της εφαρμογής του Χάρτη στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ για την ΠΠ 2021-2027 θα καλύπτει 3 διαδοχικές φάσεις, με επιμέρους ενέργειες οι οποίες θα εκτελούνται από συγκεκριμένους επισπεύδοντες φορείς:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατάρτιση των εγγράφων προγραμματισμού (κατάρτιση ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων) 2. Σύσταση/ Κατάρτιση των συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου 3. Εφαρμογή προγραμμάτων και πραγματοποίηση συγκεκριμένων δράσεων κατά την υλοποίηση τους <p>Στην τρέχουσα συγκυρία που εξετάζεται η αρχική εκπλήρωση του ΑΟ, αξιολογείται η συμμόρφωση με τις αρχές του Χάρτη κατά την κατάρτιση των εγγράφων προγραμματισμού (ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων), ενώ κατά την υλοποίηση - καθόλη την ΠΠ – λαμβάνεται μέριμνα σε επίπεδο κατάρτισης και τήρησης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, του Οδηγού Επικοινωνίας, κλ.π.</p>
				2. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον Χάρτη πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και	Ναι	<p>Διαχειριστικές Αρχές με εισροή από ΕΑΔ σύμφωνα με την Διαδικασία του ΣΔΕ «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων</p>	<p>Το καθήκον των εθνικών αρχών να διασφαλίζουν τον σεβασμό και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων είναι ιδιαίτερος σημαντικό όσον αφορά τις καταγγελίες που τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				καταγγελίες σχετικά με τον Χάρτη που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.		https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadiakasies.aspx	<p>σχετικά με ενδεχόμενη παραβίαση του Χάρτη. Σχετική με το θέμα της παρακολούθησης της εφαρμογής και της υλοποίησης του Χάρτη στα ΚΜ είναι η υποχρέωση των ΚΜ που απορρέει από το άρ.74 παρ. 3 του ΚΚΔ (1303/2013) να διαθέτουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις για την εξέταση των καταγγελιών σχετικά με τα ΕΔΕΤ που υποβάλλονται από νομικά ή φυσικά πρόσωπα καθώς και το άρ.69 (7) του ΚΚΔ (1060/2021).</p> <p>Για το σκοπό αυτό, στη Διαδικασία του ΣΔΕ 2014-2020 ΔVIII_3 «Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών», ήδη προβλέπεται και περιγράφεται η λειτουργία μηχανισμού καταγγελιών (βλ. σημείο 2), με εθνικό σημείο υποδοχής την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ)*, που είναι η ελληνική AFCOS. Η ΕΑΔ συνδράμει τις ΔΑ με σχετικές αναφορές και στη νέα ΠΠ 2021-2027, θα υπάρξει πρόβλεψη ώστε η ΔΑ να ενημερώνει την Επιτροπή Παρακολούθησης και για τις καταγγελίες.</p> <p>* Σημειώνεται ότι η αναφορά στη Διαδικασία ΔVIII_3 της ΓΓ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αντικαθίσταται από την ΕΑΔ που ορίστηκε ως ελληνική AFCOS.</p>
4. Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών			Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής της UNCRPD, το οποίο περιλαμβάνει:	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> • Σύμβαση ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, κύρωση από ΕΕ:23.12.2010, κύρωση από Ελλάδα: 	<ul style="list-style-type: none"> • Ν. 4488/2017 • 2020: ολοκληρώθηκε κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης το Εθνικό

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48 /ΕΚ του Συμβουλίου				1. Στόχους με μετρήσιμα ορόσημα, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης.		<p>N. 4074/2012, 11.04.2012</p> <ul style="list-style-type: none"> «ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ – ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΗΕ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ», άρθρα 59 - 74 του Ν. 4488/ 2017, ΦΕΚ 137 - 13.09.2017 τελικό ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ N. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής» (ΦΕΚ 30Α/28-02-21) Εθνική Επιτροπή για Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου 	<p>Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΔ), ορίστηκαν Επιμέρους Σημεία Αναφοράς σε Υπουργεία, Περιφέρειες, Δήμους και ενεργοποιήθηκαν για την παρακολούθησή του.</p> <ul style="list-style-type: none"> Το ΕΣΔ αποτελεί οδικό χάρτη με πλαίσιο δράσεων ιδίως για την περίοδο 2020-2023 (καταγράφονται ωστόσο διαρκείς δράσεις με ορίζοντα υλοποίησης έως και το 2029) με 6 πυλώνες και 30 στόχους. Η πορεία υλοποίησής του παρακολουθείται από τον Συντονιστικό Μηχανισμό στην Κυβέρνηση, τον Υπουργό Επικρατείας και από τη ΓΓ Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, με αξιοποίηση του ΟΠΣ του Κυβερνητικού Έργου ΜΑΖΙ. Το ΕΣΔ συνθέτει σε έναν ενιαίο στρατηγικό προγραμματισμό δράσεις Υπουργείων και αρμόδιων φορέων που αναλύονται σε επιμέρους έργα με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, δείκτες παρακολούθησης, αξιολόγησης και υπεύθυνους υλοποίησης. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην εφαρμογή του ΕΣΔ διαβουλευονται με την ΕΣΑμεΑ και τα μέλη της. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και αξιολόγησης διατίθενται ετησίως στη δημοσιότητα, ενώ παράλληλα υποστηρίζεται η διοργάνωση δράσεων διαβούλευσης της πορείας εφαρμογής του ΕΣΔ.
				2. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> 2014-2020 	<ul style="list-style-type: none"> Ο Συντονιστικός Μηχανισμός

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				<p>ότι η πολιτική, η νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας αντανακλώνται δεόντως στην προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων.</p>		<p>Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου 2014-2020 (Επιλογή & Έγκριση, Επιτόπιες Επαληθεύσεις, κ.α.)</p> <p>Ιστοσελίδα με προσβάσιμο περιεχόμενο για ΑμεΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2021-2027 <ul style="list-style-type: none"> ο Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 <p>Αποδέκτες 1ης & 2ης εγκυκλίου σχεδιασμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Υποβολή πρότασης ΕΣΑμεΑ ☐ Σύνθεση ΟΣΠ4 (συμμετοχή ΕΣΑμεΑ) ο Διαβουλεύσεις Προγραμμάτων ο Εθνικό Αναπτυξιακό Συνέδριο για το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 και σχετικές εκδηλώσεις <ul style="list-style-type: none"> • https://www.facebook.com/esp.aofficial.gr/ • ΕΣΑΜΕΑ : συγχρ/μενη δράση για την ενίσχυση της θεσμικής της ικανότητας και ανάπτυξη του Παρατηρητηρίου ΑμεΑ 	<p>του ΕΣΔ προέβη με τη βοήθεια ομάδας εκπροσώπων της Δημόσιας Διοίκησης και σε διαβούλευση με ΚτΠ σε κωδικοποίηση του συνόλου της νομοθεσίας για ζητήματα αναπηρίας (6ος 2021).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΕΣΠΑ και των ΕΠ της ΠΠ 2014-20: ενσωμάτωση των αρχών της μη διάκρισης και προσβασιμότητας των ΑμεΑ στις διαδικασίες του ΣΔΕ 2014-20, στην στρατηγική επικοινωνίας των ΕΠ, χρηματοδότηση της ΕΣΑμεΑ για την ενίσχυση των ικανοτήτων της και συμμετοχή της στις Επιτροπές Παρακολούθησης, εκπαίδευση των ΔΑ όπως προβλέπονταν στην ΕΑC 3 «Αναπηρία». • Όλα όσα πραγματοποιήθηκαν σχετικά κατά την ΠΠ 2014-20 θα εξακολουθήσουν να διενεργούνται και κατά την ΠΠ 2021-27. Επιπλέον έχουν ήδη αναληφθεί σχετικές ενέργειες όπως η ανασύσταση Ομάδας Εργασίας για τα ΑμεΑ σε κεντρικό/επιτελικό επίπεδο με την αρ. πρωτ. 5812/19.01.2021, ενώ λαμβάνεται μέριμνα για αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση και συνεργασία τόσο στην παρούσα φάση του σχεδιασμού (κείμενο ΕΣΠΑ 2021-27, Προγράμματα), όσο και κατά την ενεργοποίηση και υλοποίηση. Ενδεικτικά αναφέρεται η συμμετοχή της ΕΣΑμεΑ στο σχεδιασμό του ΕΣΠΑ 2021-27 μέσα από την Ομάδα του Στόχου Πολιτικής 4.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				<p>3. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την UNCRPD πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με την UNCRPD που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.</p>	Ναι	<p>Διαχειριστικές Αρχές με εισροή από ΕΑΔ σύμφωνα με την Διαδικασία του ΣΔΕ «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadasies.aspx</p> <p>* Σημειώνεται ότι η αναφορά στη Διαδικασία ΔVIII_ της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αντικαθίσταται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας που ορίστηκε ως ελληνική AFCOS</p>	<p>Σχετική με το θέμα της παρακολούθησης της εφαρμογής και της υλοποίησης των αρχών της μη διάκρισης και προσβασιμότητας των ΑμεΑ στα ΚΜ είναι η υποχρέωση που απορρέει από το α. 74 παρ. 3 του 1303/13 να διαθέτουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις για την εξέταση των καταγγελιών σχετικά με τα ΕΔΕΤ που υποβάλλονται από νομικά ή φυσικά πρόσωπα, καθώς και το α. 69 (7) του 1060/2021 της ΠΠ 2021-27.</p> <p>Στη Διαδικασία του ΣΔΕ 2014-20 ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών προβλέπεται και περιγράφεται η λειτουργία μηχανισμού καταγγελιών με εθνικό σημείο υποδοχής την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ελληνική AFCOS). Η ΕΑΔ προβλέπεται να συνδράμει τις ΔΑ με σχετικές αναφορές και στη νέα ΠΠ 2021-27 και θα υπάρχει πρόβλεψη ώστε να ενημερώνεται η Επιτροπή Παρακολούθησης για τις καταγγελίες.</p> <p>Επίσης, με την ενεργοποίηση του δικτύου Κεντρικού και Επιμέρους Σημείων Αναφοράς σε Υπουργεία, Περιφέρειες και Δήμους του Ν. 4488/2017, θα ληφθεί μέριμνα να συγκεντρώνονται και κατατίθενται σε ενιαία έκθεση ετησίως στον Συντονιστικό Μηχανισμό και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα και υπηρεσία, ζητήματα συμμόρφωσης με τη Σύμβαση των ΗΕ για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ ιδίως στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρ/μενων προγραμμάτων.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1.1. Ορθή διακυβέρνηση της εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης	ΕΤΠΑ	RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies	Όχι	<p>Η στρατηγική ή οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης υποστηρίζονται από:</p> <p>1. Επικαιροποιημένη ανάλυση των προκλήσεων που υφίστανται για τη διάχυση της καινοτομίας και την ψηφιοποίηση.</p> <p>2. Ύπαρξη αρμόδιου περιφερειακού ή εθνικού οργανισμού ή φορέα που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.</p> <p>3. Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης για τη μέτρηση των επιδόσεων ως προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής.</p> <p>4. Λειτουργία της συνεργασίας των ενδιαφερόμενων μερών («διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης»).</p> <p>5. Αναγκαίες δράσεις για τη βελτίωση των εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας, εφόσον απαιτούνται.</p> <p>6. Κατά περίπτωση, δράσεις για τη στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης.</p> <p>7. Μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας με εταίρους εκτός</p>	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
					Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
					Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
					Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
					Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
					Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
					Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				συγκεκριμένου κράτους μέλους σε τομείς προτεραιότητας που υποστηρίζει η στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης.			
2.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων	ΕΤΠΑ	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions	Ναι	1. Εθνική μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης για την υποστήριξη της ανακαίνισης του εθνικού αποθέματος οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία:α) ορίζει ενδεικτικά ορόσημα για το 2030, το 2040 και το 2050·β) παρέχει ενδεικτική περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την υποστήριξη της υλοποίησης της στρατηγικής·γ) ορίζει αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την προώθηση των επενδύσεων στην ανακαίνιση κτιρίων.	Ναι	- Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/20334/148/01.03.2021, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (ΟΕΑΚ – 2010/31/ΕΕ) (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf). - National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf).	A) Η έκθεση περιλαμβάνει ανασκόπηση του κτιριακού αποθέματος, εξειδικεύει το αναμενόμενο ποσοστό ανακαινισμένων κτιρίων ('30, '40, '50) και τις ενεργειακές παρεμβάσεις στον οδικό χάρτη. Το ποσοστό ανακαίνισης για τη δεκαετία '21-'30, 12-15% των κτιρίων σύμφωνα με το ΕΣΕΚ, είναι με 60.000 κτίρια/κτιριακές μονάδες ετησίως. B) Η κοστολόγηση των στόχων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, υπολογίσθηκε σε 9δς για την ενεργειακή απόδοση, εκ των οποίων περίπου τα 5δς αφορούν στον κτιριακό τομέα, με μόχλευση 50-60%. Για την χρηματοδότηση τους προβλέπεται η χρήση πόρων από το ΕΣΠΑ 2021-2027, το RRF, τους εκπλειστηριασμούς δικαιωμάτων, την ΕΙΒ και το εθνικό ΠΔΕ. Γ) Περιλαμβάνεται η συμμετοχή των ΕΕΥ μέσω των ΣΕΑ στην υλοποίηση των παρεμβάσεων. Έτσι επιτυγχάνονται καλύτερα ενεργειακά αποτελέσματα στην επίτευξη των στόχων και διευκολύνεται η μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων λόγω καλύτερης οικονομικής απόδοσης. Παραδείγματα προγραμμάτων είναι το «ΗΛΕΚΤΡΑ» και το σχήμα ανταγωνιστικών διαδικασιών.
				2. Μέτρα βελτίωσης της	Ναι	- Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017	Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας		κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK) https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf . - Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ) http://www.opengov.gr/minenv/wp-content/uploads/2018/09/ethniko_sxedio_KSMKE.pdf .	κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ. Στον KENAK περιγράφεται η βάση μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και των δομικών στοιχείων. Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ), σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ, στο οποίο αναλύονται τα χαρακτηριστικά των ΚΣΜΚΕ, καθώς και πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την αύξηση του αριθμού των ΚΣΜΚΕ.
2.2. Διακυβέρνηση του τομέα της ενέργειας	ΕΤΠΑ	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions	Ναι	Το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα κοινοποιείται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και περιλαμβάνει: 1. Όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το υπόδειγμα στο παράρτημα Ι του	Ναι	- National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf) - Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” 14.10.2020 SWD(2020) 907 final.	Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί για την Ελλάδα ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας. Στο ΕΣΕΚ παρουσιάζεται ένας αναλυτικός οδικός χάρτης για την επίτευξη συγκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το 2030, στοιχείο που το χαρακτηρίζει ως κείμενο αναφοράς για την επόμενη δεκαετία. Το ΕΣΕΚ παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.			<p>αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας.</p> <p>Το ΕΣΕΚ αξιολογήθηκε θετικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2020 (Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” / 14.10.2020 SWD(2020) 907 final).</p> <p>Επισημαίνεται ότι το τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ συντάχθηκε σύμφωνα με τον μορφότυπο του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 2018/1999 και περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία του ίδιου Κανονισμού.</p>
				2. Περιγραφή των προβλεπόμενων χρηματοδοτικών πόρων και μηχανισμών για μέτρα προώθησης της ενέργειας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.	Ναι	National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)	<p>Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ είναι ποσοτικοποιημένοι και κοστολογημένοι. Επίσης, έχουν καθοριστεί ενδιάμεσα χρονικά ορόσημα, τα οποία επιτρέπουν την παρακολούθηση της πορείας επίτευξης των στόχων και σχετίζονται με την επιτυχή υιοθέτηση και λειτουργία ενός μείγματος πολιτικών και μέτρων.</p> <p>Ειδικά, βάσει αυτών των Προτεραιοτήτων και Μέτρων, θα αναγνωρίζεται και θα αναδεικνύεται η ανάγκη για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις σε όλες τους τομείς/κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας.</p> <p>Επισημαίνεται ότι στο τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ προβλέπονται οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι και περιγράφονται μηχανισμοί για τα μέτρα προώθησης χαμηλών εκπομπών σε διοξείδιο του άνθρακα (Chapter3</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							POLICIES and MEASURES).
2.4. Αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών	ΕΤΠΑ	RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches	Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών, καταρτισμένο με βάση εκτιμήσεις κινδύνου, το οποίο λαμβάνει δεόντως υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις υφιστάμενες στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και περιλαμβάνει: 1. Περιγραφή των βασικών κινδύνων που εκτιμώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία αντικατοπτρίζει το υπάρχον προφίλ κινδύνου και την εξέλιξή του σε ενδεικτικό χρονικό διάστημα 25 έως 35 ετών. Η εκτίμηση βασίζεται, για κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα, σε σενάρια και προβλέψεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Περιγραφή των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης σε καταστροφές για την αντιμετώπιση των κύριων κινδύνων που εντοπίστηκαν. Τα μέτρα ιεραρχούνται ανάλογα με τους κινδύνους καθώς και τις οικονομικές τους επιπτώσεις, τις ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων, την	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, λαμβανομένων υπόψη των πιθανών εναλλακτικών λύσεων.			
				3. Πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης που συνδέονται με την πρόληψη, την ετοιμότητα και την απόκριση.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
2.5. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τις απαιτούμενες επενδύσεις στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων	ΕΤΠΑ	RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management	Όχι	Για τον καθένα ή και τους δύο τομείς έχει θεσπισθεί εθνικό σχέδιο επενδύσεων το οποίο περιλαμβάνει: 1. Εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Προσδιορισμό και προγραμματισμό των δημόσιων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικής δημοσιονομικής εκτίμησης: α) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένης ιεράρχησης όσον αφορά το μέγεθος των οικισμών και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, με ανάλυση των επενδύσεων για κάθε συγκέντρωση λυμάτων· β) που απαιτούνται για την	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				εφαρμογή της οδηγίας 98/83/ΕΚ·γ) που απαιτούνται για την ανταπόκριση στις ανάγκες που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2020/2184, όσον αφορά ιδίως τις αναθεωρημένες παραμέτρους ποιότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας.			
				3. Εκτίμηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την ανανέωση των υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων, ανάλογα με την ηλικία τους και τα σχέδια απόσβεσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ένδειξη των δυνητικών πηγών δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον χρειάζονται για τη συμπλήρωση των τελών χρήσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
2.6. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τη διαχείριση των αποβλήτων	ΕΤΠΑ	RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy	Όχι	Εφαρμόζονται ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους, και περιλαμβάνουν: 1. Ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την διαχείριση αποβλήτων στην οικεία γεωγραφική περιοχή, όπου περιλαμβάνονται το είδος, η	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				ποσότητα και η πηγή των παραγόμενων αποβλήτων και αξιολόγηση της μελλοντικής εξέλιξής τους, λαμβανομένων υπόψη των αναμενόμενων επιπτώσεων των μέτρων που προβλέπονται στο ή στα προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.			
				2. Εκτίμηση των υφιστάμενων συστημάτων συλλογής αποβλήτων, όπου περιλαμβάνονται τα συλλεγόμενα υλικά και η εδαφική κάλυψη της χωριστής συλλογής και μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της, καθώς και εκτίμηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Εκτίμηση του επενδυτικού κενού που αιτιολογεί την ανάγκη για κλείσιμο των υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων και πρόσθετες ή αναβαθμισμένες υποδομές αποβλήτων, με πληροφορίες σχετικά με τις πηγές των διαθέσιμων εσόδων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών για τον τρόπο προσδιορισμού των μελλοντικών τοποθεσιών εγκαταστάσεων και	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				για τη χωρητικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων.			
2.7. Πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για τα αναγκαία μέτρα διατήρησης που περιλαμβάνουν συγχρηματοδότηση από την Ένωση	ΕΤΠΑ	RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution	Ναι	Για παρεμβάσεις που υποστηρίζουν μέτρα διατήρησης της φύσης σε σχέση με περιοχές Natura 2000 οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Έχει θεσπιστεί πλαίσιο δράσης προτεραιότητας κατά το άρθρο 8 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το πρότυπο για το πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για την περίοδο 2021-2027, όπως συμφωνήθηκε από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων προσδιορισμού των μέτρων προτεραιότητας και εκτίμησης των χρηματοδοτικών αναγκών.	Ναι	ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας («Οδηγία για τους οικοτόπους») για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027 (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/04/PAF-EL_FINAL.pdf)	Τα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας (ΠΑΠ) αποτελούν εργαλεία στρατηγικού πολυετούς σχεδιασμού τα οποία έχουν ως στόχο την ολοκληρωμένη παρουσίαση των μέτρων που απαιτούνται για τη διαχείριση και προστασία του πανευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 και της συνδεδεμένης με αυτό πράσινης υποδομής και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών για τα εν λόγω μέτρα τη σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ. Σύμφωνα με τους στόχους της Οδηγίας της ΕΕ για τους οικοτόπους, τα μέτρα που πρέπει να προσδιορίζονται στα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας σχεδιάζονται με κύριο σκοπό «τη διασφάλιση της διατήρησης, ή της αποκατάστασης σε ικανοποιητική κατάσταση των φυσικών οικοτόπων και των ειδών ενωσιακής σημασίας, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών απαιτήσεων, καθώς και των περιφερειακών και τοπικών ιδιομορφιών». Η νομική βάση του πλαισίου δράσεων προτεραιότητας είναι το άρθρο 8 παράγραφος 1 της Οδηγίας για τους οικοτόπους, το οποίο επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αποστέλλουν, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή τις εκτιμήσεις τους.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
3.1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός μεταφορών στο κατάλληλο επίπεδο	ΕΤΠΑ	RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility	Nαι	Εφαρμόζεται πολυτροπική χαρτογράφηση των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών, πλην του τοπικού επιπέδου, έως το 2030, η οποία:1. Περιλαμβάνει οικονομική εκτίμηση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων, με βάση αξιόπιστη ανάλυση ζήτησης και κατάρτιση κυκλοφοριακών μοντέλων, η οποία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες επιπτώσεις του ανοίγματος των αγορών των σιδηροδρομικών υπηρεσιών.	Nαι	Εξετάστηκε το ΕΣΣΜ και συγκεκριμένα η τελική έκθεση (Παραδοτέο 8), η τεχνική έκθεση για το τελικό μοντέλο μετακινήσεων (Παραδοτέο 3), η τεχνική έκθεση για την παρουσίαση και αξιολόγηση των προτάσεων (Παραδοτέο 5) και το σχέδιο προγραμματισμού (Παραδοτέο 9). Εξετάστηκε επίσης ο Νόμος 4632/2019 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2016/797, 2016/798 και 2016/2370 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» και το 4ο Σιδηροδρομικό Πακέτο του 2016.	Για τη διαμόρφωση του ΕΣΣΜ αναπτύχθηκε ένα στρατηγικό μοντέλο μετακινήσεων για την πρόβλεψη της κυκλοφορίας μεταξύ των μεγάλων πόλεων, αλλά και της κυκλοφορίας που εισέρχεται στη χώρα ή εξέρχεται από αυτή στα βασικά σημεία διέλευσης συνόρων και σε διεθνείς λιμένες και αεροδρόμια. Οι προτεινόμενες επενδύσεις του ΕΣΣΜ συμπεριλαμβάνονται σε σενάρια ανάπτυξης του συστήματος μεταφορών που ελέγχθηκαν από το μοντέλο, σχετικά με τις επιπτώσεις τους στη ζήτηση. Μέσω Πολυκριτηριακής Ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε, επιλέχθηκε το σενάριο που περιλαμβάνει τα περισσότερα μέτρα με θετικό αντίκτυπο ως πυρήνας του ΕΣΣΜ της Ελλάδας. Το μοντέλο του ΕΣΣΜ περιλαμβάνει το σιδηρόδρομο ως μέσο μεταφοράς και έχει τη δυνατότητα πρόβλεψης σιδηροδρομικών ροών, επιβατών κι εμπορευμάτων. Η θεώρηση της απελευθέρωσης της αγοράς των σιδηροδρόμων από το ΕΣΣΜ είναι προφανής λόγω και της ύπαρξης στο ΕΣΣΜ πολλών έργων σιδηροδρομικής υποδομής (βελτίωση μεταφορικής ικανότητας υποδομών) καθώς και σχετικών μέτρων πολιτικής.
				2. Συνάδει με τα στοιχεία του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που σχετίζονται με τις μεταφορές.	Nαι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του Κριτηρίου 2 εξετάστηκε το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), οι Τεχνικές Οδηγίες για τα Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων Σ.Φ.Η.Ο., ο Νόμος 4710/2020 για την προώθηση της	Ένας από τους πέντε Στρατηγικούς Στόχους που καθορίζονται στο ΕΣΣΜ είναι η «Εξασφάλιση ενός Περιβαλλοντικά Βιώσιμου τομέα μεταφορών». Στο ΕΣΣΜ προτείνονται Μέτρα τα οποία συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό στην επίτευξη του παραπάνω

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						ηλεκτροκίνησης, η ΚΥΑ 77226/1/2017 για τον καθορισμό και εξειδίκευση των απαιτούμενων λεπτομερειών εφαρμογής και των τεχνικών προδιαγραφών του Εθνικού πλαισίου πολιτικής, για την ανάπτυξη της αγοράς υποδομών εναλλακτικών καυσίμων, καθώς επίσης η τελική έκθεση του ΕΣΣΜ.	Στρατηγικού Στόχου, καθώς επίσης βρίσκονται σε συμφωνία με τις Προτεραιότητες Πολιτικής για τις μεταφορές που καθορίζονται στο ΕΣΕΚ. Ήδη ισχύει το Εθνικό Πλαίσιο Πολιτικής για την ανάπτυξη της αγοράς Υποδομών Εναλλακτικών Καυσίμων στον τομέα των Μεταφορών και την υλοποίηση των σχετικών υποδομών. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το ΕΣΣΜ (Πυλώνας 9) η χρήση καθαρότερων καυσίμων και ηλεκτρικών οχημάτων πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω μέσω της ανάπτυξης ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την ηλεκτροκίνηση. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται από τον Νόμο 4710/2020 για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στην Ελλάδα. Επιπλέον, στην απόφαση για την περιβαλλοντική έγκριση του ΕΣΣΜ περιλαμβάνονται συγκεκριμένοι Περιβαλλοντικοί Όροι που είναι σε συνάφεια με τους στόχους του ΕΣΕΚ.
				3. Περιλαμβάνει επενδύσεις σε διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, όπως ορίζονται στον κανονισμό για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», σύμφωνα με τα αντίστοιχα προγράμματα εργασίας για τους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ.	Ναι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του Κριτηρίου 3 εξετάστηκε η τελική έκθεση του ΕΣΣΜ, όπως επίσης ο Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου COM (2018) 438 final για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», το τρίτο και τέταρτο Σχέδιο Εργασίας του Ευρωπαϊκού Συντονιστή Mathieu Grosch για τον Διάδρομο «Ανατολή/Ανατολική Μεσόγειος» και οι λίστες έργων του 2017 και του 2020 για τον ίδιο Διάδρομο..	Το ΕΣΣΜ περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό μέτρων που ανταποκρίνονται στο σχεδιασμό του κεντρικού ΔΕΔ-Μ. Σύμφωνα με την πρόταση για τον Κανονισμό όπου αναφέρονται τμήματα στα οποία δίνεται προτεραιότητα για την ανάπτυξή τους, πέντε προκαθορισμένα τμήματα αφορούν την Ελλάδα. Το ΕΣΣΜ περιλαμβάνει στις προτάσεις του μέτρα για τέσσερα από αυτά, με τα τρία να αφορούν διασυνοριακά τμήματα και έναν ελλείπων κρίκο. Όσον αφορά στο τέταρτο Σχέδιο Εργασίας του Ευρωπαϊκού Συντονιστή Mathieu Grosch για τον Διάδρομο «Ανατολή/Ανατολική Μεσόγειος» που δημοσιεύτηκε το 2020,

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							τα μέτρα του ΕΣΣΜ καλύπτουν σε ικανοποιητικό βαθμό τις απαιτήσεις του. Συγκεκριμένα, από τα 44 επιλεχθέντα έργα υποδομών του τέταρτου σχεδίου τα 15 περιγράφονται στο ΕΣΣΜ, ενώ και άλλα 15 έχουν ήδη ξεκινήσει και έχουν εξασφαλισμένη χρηματοδότηση. Η απόκλιση που παρατηρείται, οφείλεται εν μέρη και στο γεγονός ότι κάποια έργα περιλαμβάνονται στο Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών 2014-2025.
				4. Για επενδύσεις εκτός των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών τμημάτων, εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα παρέχοντας επαρκή συνδεσιμότητα των αστικών δικτύων, των περιφερειών και των τοπικών κοινοτήτων στο κεντρικό ΔΕΔ-Μ και στους κόμβους του.	Ναι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του Κριτηρίου 4 εξετάστηκε η τελική έκθεση του ΕΣΣΜ, ο Κανονισμός αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Logistics και ο Νόμος 4599/2019 «Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υπονήφγιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση αδειών οδήγησης οχημάτων, άλλες διατάξεις για τις άδειες οδήγησης και λοιπές διατάξεις».	Το ΕΣΣΜ περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό μέτρων που ανταποκρίνονται στο σχεδιασμό του εκτεταμένου ΔΕΔ-Μ. Το ΕΣΣΜ εντοπίζει την κρισιμότητα των διασυνοριακών συνδέσεων της χώρας που αποτελούν την μοναδική χερσαία πύλη για την κεντρική Ευρώπη και περιλαμβάνει επεμβάσεις οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών σε δέκα σημεία. Οι επεμβάσεις αυτές αφορούν κυρίως αναβαθμίσεις, αλλά και νέες υποδομές σε σημεία που εντοπίζεται έλλειψη, και καλύπτουν σε ικανοποιητικό βαθμό τις απαιτήσεις ομαλής μεταφορικής ροής μεταξύ των διασυνοριακών περιοχών. Η περαιτέρω σύγκριση των μέτρων του ΕΣΣΜ ανά κατηγορία υποδομών σε αντιπαράβολή με το εκτεταμένο ΔΕΔ-Μ, καταδεικνύει μια σχετικά ικανοποιητική ταύτιση των προτεινόμενων έργων υποδομών στο ΕΣΣΜ με τμήματα εκτός του κεντρικού ΔΕΔ-Μ. Η συμπληρωματικότητα εξασφαλίζεται μέσω προτεινόμενων οδικών παρακάμψεων αστικών περιοχών και βελτίωσης περιφερειακού οδικού δικτύου, αναβάθμισης του

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							σιδηροδρομικού δικτύου και έργων αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων και αεροδρομίων.
				5. Εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου και, κατά περίπτωση, υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την ανάπτυξη του ERTMS σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/6 της Επιτροπής.	Ναι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του Κριτηρίου 5 εξετάστηκε η τελική έκθεση του ΕΣΣΜ, το Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής για την Τεχνική Προδιαγραφή Διαλειτουργικότητας «Έλεγχος – χειρισμός και σηματοδότηση του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης», καθώς επίσης το τρίτο και τέταρτο Σχέδιο Εργασίας του Ευρωπαϊού Συντονιστή Mathieu Grosch για τον Διάδρομο «Ανατολή/Ανατολική Μεσόγειος», οι Κανονισμοί 1315/2013 και 2016/919 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Εκτελεστικός Κανονισμός 2017/6.	Τα έργα σιδηροδρομικών υποδομών που προτείνονται στο ΕΣΣΜ διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου και την αδιάλειπτη μετακίνηση εμπορευμάτων και επιβατών εντός και εκτός της χώρας. Παράλληλα, οι προτάσεις έργων που περιλαμβάνουν ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας (ERTMS) ενισχύουν τη μείωση του κόστους λειτουργίας και τη βελτίωση της αποδοτικότητας του συστήματος σε μεγάλες διασυνοριακές αποστάσεις. Τα προτεινόμενα έργα βρίσκονται σε πλήρη συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάπτυξης ERTMS και Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής πλην της ανάπτυξης της σιδηροδρομικής σύνδεσης προς Ηγουμενίτσα. Για τη σιδηροδρομική σύνδεση της Ηγουμενίτσας στο τέταρτο Σχέδιο Εργασίας αναφέρεται πως το νέο σιδηροδρομικό τμήμα Ηγουμενίτσα – Ιωάννινα – Καλαμπάκα σχεδιάζεται να είναι έτοιμο το 2030, παρόλα αυτά τονίζεται πως είναι ένα έργο με αρκετές τεχνικές προκλήσεις και η ολοκλήρωσή του έως το 2030 δεν είναι πλήρως εξασφαλισμένη σε αυτό το στάδιο [23]. Η ανακατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνα – Πάτρα αναφέρεται στο ΕΣΣΜ πως ήδη χρηματοδοτείται.
				6. Προάγει την	Ναι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του	Το ΕΣΣΜ περιλαμβάνει έργα υποδομών

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				πολυτροπικότητα, εντοπίζοντας τις ανάγκες για τερματικούς σταθμούς συνδυασμένων μεταφορών ή μεταφόρτωσης για φορτία και επιβάτες.		Κριτηρίου 6 εξετάστηκε η τελική έκθεση του ΕΣΣΜ, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Logistics, ο Νόμος 4302/2014 «Ρύθμιση θεμάτων Εφοδιαστικής και άλλες διατάξεις», ο Νόμος 4712/2020, καθώς επίσης η Λευκή Βίβλος Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών (COM(2011) 144 τελικό) και ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	και ήπια μέτρα, που στοχεύουν στην άμεση ή έμμεση προώθηση της πολυτροπικότητας στις εμπορευματικές και επιβατικές μεταφορές. Τα προτεινόμενα έργα επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών βασίζονται μεταξύ άλλων στην ανάλυση της ζήτησης και στην κατάρτιση κυκλοφοριακών μοντέλων και ως εκ τούτου στοχεύουν στην κάλυψη των αναγκών για τερματικούς σταθμούς συνδυασμένων μεταφορών ή μεταφόρτωσης εμπορευμάτων σε όλα τα μέσα μεταφοράς (σιδηροδρομικές, οδικές, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές). Σχετικά με τις επιβατικές μεταφορές, τα προτεινόμενα μέτρα υποδομών προωθούν τη πολυτροπικότητα, δίνοντας έμφαση σε σιδηροδρομικά έργα και προωθώντας την ανάπτυξη κεντρικού δικτύου υδατοδρομίων. Σχετικά με τις εμπορευματικές μεταφορές διαπιστώνεται ότι τα έργα υποδομών που προτείνονται στο ΕΣΣΜ και σχετίζονται με την πολυτροπικότητα εξυπηρετούν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες που προέκυψαν από το σχέδιο δράσης της εθνικής στρατηγικής για τα logistics.
				7. Περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με τον σχεδιασμό των υποδομών που αποσκοπούν στην προώθηση των εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με τα εκάστοτε εθνικά πλαίσια πολιτικής.	Ναι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του Κριτηρίου 7 εξετάστηκε η τελική έκθεση του ΕΣΣΜ, ο Νόμος 4439/2016 για την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η ΚΥΑ Αριθ. οικ. 77226/1/2017, η Απόφαση Κυβερνητικού Συμβουλίου Αριθ. 4/2019 για την κύρωση του Εθνικού	Το ΕΣΣΜ προτείνει έργα σιδηροδρομικών υποδομών, τα οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν την εισαγωγή ηλεκτροκίνησης. Επιπλέον, τα περισσότερα προτεινόμενα έργα του ΕΣΣΜ που αφορούν βελτίωση των λιμενικών υποδομών περιλαμβάνουν ανάπτυξη υποδομών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε χρήστες

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), ο Νόμος 4710/2020 και η Απόφαση Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/93764/396 με θέμα «Τεχνικές Οδηγίες για τα Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων Σ.Φ.Η.Ο.».	λιμένων. Η προώθηση της χρήσης ΑΠΕ και δράσεων βελτίωσης Ενεργειακής Απόδοσης στους λιμένες προτείνεται και στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Η εφαρμογή του ήπιου μέτρου για την ανανέωση του στόλου των οχημάτων αναμένεται να επιφέρει σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη, συνεισφέροντας στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα των οδικών μεταφορών. Σχετικά με την προώθηση καθαρότερων καυσίμων και ηλεκτρικών οχημάτων το ΕΣΣΜ προτείνει την ανάπτυξη ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την ηλεκτροκίνηση, η οποία καλύπτεται από τον Νόμο 4710/2020, το Εθνικό Πλαίσιο Πολιτικής, το ΕΣΕΚ και τη σχετική απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
				8. Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εκτίμησης των κινδύνων για την οδική ασφάλεια σύμφωνα με τις υφιστάμενες εθνικές στρατηγικές οδικής ασφάλειας, καθώς και χαρτογράφηση των οδών και των τμημάτων που επηρεάζονται με ιεράρχηση των αντίστοιχων επενδύσεων.	Ναι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του Κριτηρίου 8 εξετάστηκε η τελική έκθεση του ΕΣΣΜ, το Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας 2011-2020, οι χάρτες επικινδυνότητας του Ευρωπαϊκού έργου (CEF 2014-2020) SLAIN (D1.3 Risk Map Greece), οι Μελέτες Επεμβάσεων Βελτίωσης Οδικής Ασφάλειας (MEBOA) που έχει εκπονήσει η Εγνατία Οδός Α.Ε., καθώς επίσης το SWD (2019) 283 final που αφορά το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για την οδική ασφάλεια 2021-2030 και η Λευκή Βίβλος για τις Μεταφορές (COM(2011) 144 τελικό).	Το ΕΣΣΜ στοχεύει στη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, επιδιώκοντας μείωση κατά 12% στον συνολικό αριθμό οδικών ατυχημάτων και κατά 11,6% στον αριθμό θυμάτων έως το 2037. Το ΕΣΣΜ προτείνει συγκεκριμένα μέτρα οδικών υποδομών και ήπια μέτρα. Οι νέες οδικές συνδέσεις και αναβαθμίσεις οδών, που προτείνει αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν άμεσα οφέλη αναφορικά με το επίπεδο οδικής ασφάλειας του κύριου οδικού δικτύου της χώρας. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις μεταξύ άλλων αφορούν οδικά τμήματα που από τους χάρτες του έργου SLAIN κρίνονται επικίνδυνα. Τα ήπια μέτρα που προτείνονται, εμφανίζουν σημαντική σύγκλιση με τις δράσεις που προτείνονται στο εθνικό

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας 2011-2020. Η βελτίωση του επιπέδου οδικής ασφάλειας επιδιώκεται επίσης μέσω έργων που έχουν προταθεί στην Περιφερειακή Εξειδίκευση του ΕΣΣΜ και επεμβαίνουν σε σημεία και τμήματα του δικτύου που έχουν αναγνωρισθεί ως επικίνδυνα από τις Μελέτες Επεμβάσεων Βελτίωσης Οδικής Ασφάλειας (MEBOA) της Εγνατίας Οδού Α.Ε.
				9. Παρέχει πληροφορίες για τους χρηματοδοτικούς πόρους που αντιστοιχούν στις σχεδιαζόμενες επενδύσεις και που απαιτούνται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών.	Ναι	Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του Κριτηρίου 9 εξετάστηκε το ΕΣΣΜ και συγκεκριμένα η τελική του έκθεση (Παραδοτέο 8), η τεχνική έκθεση για την παρουσίαση και την αξιολόγηση των προτάσεων (Παραδοτέο 5) και το σχέδιο προγραμματισμού (Παραδοτέο 9). Επίσης, εξετάστηκε η Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου COM(2018) 375 final	Το εκτιμώμενο κόστος για την υλοποίηση των σχεδιαζόμενων υποδομών που προτείνονται στο ΕΣΣΜ έχει προσδιοριστεί αναλυτικά. Αντίστοιχα, και οι προτεινόμενοι χρηματοδοτικοί πόροι για την κάλυψη αυτού του κόστους έχουν προσδιοριστεί και αναλυθεί. Επίσης, διαπιστώνεται ότι για κάθε κατηγορία έργων υπάρχει εκτίμηση για το κόστος λειτουργίας και συντήρησης. Επιπλέον, η εφαρμογή του μέτρου (RI-Soft 2) σχετικά με την ανάπτυξη και υλοποίηση μηχανισμού εξασφάλισης πόρων για συντήρηση του οδικού δικτύου κρίνεται πως θα συμβάλλει σημαντικά στην εύρεση των απαραίτητων χρηματοδοτικών πόρων.
4.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας	EKT+	ESO4.1. Improving access to employment and activation measures of all jobseekers, in particular youth people, especially through the implementation of	Όχι	Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διενέργεια κατάρτισης προφίλ των ατόμων που ζητούν εργασία και την εκτίμηση των αναγκών	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		the Youth Guarantee, long-term unemployed and disadvantaged groups on the labour market, and of inactive people, as well as through the promotion of self-employment and the social economy;		τους.			
				2. Πληροφορίες σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή του διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				5. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις για την απασχόληση των νέων, τεκμηριωμένες και στοχοθετημένες διαδρομές για τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, οι οποίες περιλαμβάνουν μέτρα προσέγγισης και βασίζονται σε ποιοτικά κριτήρια, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων για ποιοτικά προγράμματα μαθητείας και πρακτικής άσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των προγραμμάτων εγγύησης για τη νεολαία.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
4.2. Εθνικό στρατηγικό	EKT+	ESO4.3. Promoting a	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την	Ναι	☐ https://isotita.gr/statistika-stoixeia-meletes/	Το Παρατηρητήριο για την Ισότητα των Φύλων λειτουργεί στο Τμήμα

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
πλαίσιο για την ισότητα των φύλων		gender-balanced labour market participation, equal working conditions, and a better work-life balance including through access to affordable childcare, and care for dependent persons		ισότητα των φύλων, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Τεκμηριωμένο προσδιορισμό των προκλήσεων για την ισότητα των φύλων.		☐ https://ypergasias.gov.gr/isotita-ton-fylon/ ☐ Ν. 4531/2018 ☐ Ν. 4604/2019 και στη σχετική ΕΓΚΥΚΛΙΟ αριθ.1/2020 για Οδηγίες εφαρμογής ☐ Δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 στο orengon.gr όπου βλ. ειδικότερα στο Κεφάλαιο 1: Πλαίσιο πολιτικής Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025	<p>Τεκμηρίωσης, Έρευνας & Ψηφιακής Υποστήριξης στη ΓΓ Δημογραφικής & Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΙΦ) στο Υπ. Εργασίας & Κοιν. Υποθέσεων (ΥΠΕΚΥΠ) και αποτελεί τον εθνικό μηχανισμό συλλογής και διάχυσης δεικτών φύλου με σκοπό να παρακολουθεί διαχρονικά τις τάσεις, εξελίξεις καθώς και τα κρίσιμα μεγέθη για την ανισότητα των φύλων στην Ελλάδα. Βασίζεται σε ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα που προέρχονται από την ΕΛΣΤΑΤ, την EUROSTAT και πλήθος άλλων εθνικών και διεθνών πηγών, θα συνεχίσει να λειτουργεί και θα ενισχυθεί ο ρόλος του.</p> <p>Όπως αναφέρεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 (ΕΣΔΙΦ), παρόλο που έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων με βάση το φύλο, πρέπει να υπάρξει ενίσχυση και ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης και για το λόγο αυτό, υπογραμμίζεται η σημασία της αναβάθμισης του Παρατηρητηρίου in-house και της εμπλοκής όλων των ενδιαφερομένων, των κυβερνητικών φορέων και αρχών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνίας των πολιτών και των επίσημων υπηρεσιών συλλογής δεδομένων.</p>
				2. Μέτρα για την αντιμετώπιση	Ναι	☐	ΕΣΔΙΦ κεφ. 3 αναλυτικά.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				των διαφορών μεταξύ των φύλων ως προς την απασχόληση, τις αμοιβές, τις συντάξεις και την προώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για γυναίκες και άνδρες, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης σε προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, με στόχους και με παράλληλο σεβασμό του ρόλου και της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων.		http://www.opengov.gr/minlab/?p=5334 στο κεφ. 3 του ΕΣΔΙΦ αναλυτικά ☐ Ν. 4808 /2021 ☐ #GIL4W	<p>Το ΕΣΔΙΦ 2021-2025 οργανώνεται γύρω από 4 Άξονες, ο καθένας εκ των οποίων επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη θεματική διάσταση των πολιτικών ισότητας των φύλων. Η εξειδίκευση των αξόνων σε στόχους βασίστηκε στο πλαίσιο στρατηγικής που προσδιορίζεται από την Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, την Στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ισότητα των Φύλων 2018-2023, την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ισότητα των Φύλων 2020-2025, το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία και τις απαιτήσεις για την Ισότητα των Φύλων στο πλαίσιο της νέας ΠΠ 2021-2027.</p> <p>Ο Ν. 4808 / 2021 θεσπίστηκε για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και την προστασία από τη βία και την παρενόχληση στην εργασία και ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία (ΕΕ) 2019 / 1158. Με τον ίδιο νόμο κυρώνεται η Σύμβαση 190 του ΔΟΕ για την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία και ολοκληρώνεται το ισχύον νομικό πλαίσιο για την απαγόρευση των διακρίσεων και την ίση μεταχείριση στην εργασία και στην απασχόληση.</p> <p>Στα εμβληματικά έργα του ΕΣΔΙΦ συμπεριλαμβάνονται οι Νταντάδες της Γειτονιάς και το ελληνικό Κέντρο Καινοτομίας για Γυναίκες.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				3. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση του στρατηγικού πλαισίου πολιτικής και των μεθόδων συλλογής δεδομένων που βασίζονται σε δεδομένα με ανάλυση ανά φύλο.	Ναι	☐ https://isotita.gr/statistika-stoixeia-meletes/ ☐ Ν. 4604/2019 και σχετική ΕΓΚΥΚΛΙΟ αριθ.1/2020 για Οδηγίες εφαρμογής ☐ Συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Ισότητας των Φύλων (ΕΣΙΦ) ☐ http://www.opengov.gr/minlab/?p=5334 ειδικότερα στο κεφ 4. Διαδικασία Παρακολούθησης του ΕΣΔΙΦ όπου περιγράφει τα επίπεδα παρακολούθησης, αξιολόγησης και επανεξέτασης του για την περίοδο εφαρμογής.	<p>ΕΣΔΙΦ κεφ. 4.</p> <p>Το ΕΣΔΙΦ είναι ένα δυναμικό στρατηγικό κείμενο το οποίο θα επανεξετάζεται ετησίως, με εξαίρεση το πρώτο έτος εφαρμογής, δηλαδή το 2021. Η ανάγκη για αναθεώρηση και προτεινόμενες διορθώσεις θα εξετάζονται κατά κύριο λόγο από το Εθνικό Συμβούλιο για την Ισότητα των Φύλων (ΕΣΙΦ) σε μια διευρυμένη συνεδρίαση, ακολουθούμενη από θεματική διαβούλευση.</p> <p>Πρόκειται για την πρώτη προσπάθεια δημιουργίας μιας πολυεπίπεδης διαδικασίας παρακολούθησης, η οποία παρέχει πληροφορίες ανατροφοδότησης για όλα τα έργα που υλοποιούνται μέσω όλων των διαύλων πολιτικής, όπως περιγράφεται στο άρθρο 10 του ν. 4604/2019 και την πρώτη εγκύκλιο εφαρμογής του. Όλες οι πληροφορίες που θα επιλεγούν θα αναλυθούν και θα μετατραπούν σε στατιστικά δεδομένα προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος της εφαρμογής και να αναβαθμιστούν τα δεδομένα που αφορούν το φύλο που διατηρούνται στο Παρατηρητήριο για την Ισότητα των Φύλων.</p> <p>Οι δείκτες που θα απολογίζονται με ποσοτικούς όρους το ΕΣΔΙΦ είναι διαθέσιμοι και συνάδουν με την ευρωπαϊκή στοχοθεσία και τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Παράλληλα η υλοποίηση θα απολογίζεται και με ποιοτικά κριτήρια όπως παραγωγή νομοθεσίας κ.λπ.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				4. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή του διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων φορέων ισότητας, κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών.	Ναι	☐ https://isotita.gr/statistika-stoixeia-meletes/ ☐ Ν. 4604/2019 και σχετική ΕΓΚΥΚΛΙΟ αριθ.1/2020 για Οδηγίες εφαρμογής ☐ Συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Ισότητας των Φύλων (ΕΣΙΦ) ☐ http://www.opengov.gr/minlab/?p=5334 ειδικότερα στα κεφ. 2, 4 και 5	<p>Το ΕΣΙΦ είναι ο υπεύθυνος φορέας για τη διαβούλευση και παρακολούθηση των πολιτικών για την ισότητα των φύλων και ενεργεί ως συμβουλευτικό γνωμοδοτικό όργανο στη ΓΓΟΔΠΠΦ. Απαρτίζεται από εκπροσώπους των κυβερνητικών οργανισμών, άτομα αναγνωρισμένου κύρους και εκπροσώπους ΜΚΟ. Εκτός από τη μόνιμη του σύνθεση, μπορεί επίσης να λειτουργεί με έκτακτες συνεδριάσεις και ημερήσια διάταξη.</p> <p>Επιπρόσθετα, η ΓΓΟΔΠΠΦ βρίσκεται σε συνεχή ανεπίσημο διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να προωθήσει τη διάσταση του φύλου, να ευαισθητοποιήσει και να εντείνει τη συνεργασία μεταξύ όλων των μερών.</p> <p>Το ΕΣΔΙΦ 2021-2025 αναρτήθηκε στο opengov.gr όπου όλοι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να σχολιάσουν το περιεχόμενο του, να προτείνουν πιθανές βελτιώσεις και προσθήκες. Βλ. για τη διαδικασία διαμόρφωσης του ΕΣΙΦ στα κεφάλαια 2.1 Διαβούλευση στο ΕΣΙΦ και 2.2 Συμμετοχή των κυβερνητικών φορέων στην διαμόρφωση των τομεακών πολιτικών για την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου, καθώς και στο κεφ. 5, ενώ στο κεφ. 4. Διαδικασία Παρακολούθησης του ΕΣΔΙΦ περιγράφεται το σχήμα που εφαρμόζεται σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
4.3. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα	EKT+ EΤΠΑ	ESO4.6. Promoting equal access to and completion of quality and inclusive education and training, in particular for disadvantaged groups, from early childhood education and care through general and vocational education and training, to tertiary level, as well as adult education and learning, including facilitating learning mobility for all and accessibility for persons with disabilities RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education,	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Τεκμηριωμένα συστήματα πρόγνωσης και πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες.	Ναι	1. Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας Αρθ.85, Ν. 4368/2016 ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 24013/410/2016 8366/Γ9.2264 Σχετικά Θεσμικά Κείμενα 2. ΕΕΚ & ΔΒΜ: Ν.4763/2020 & Κ3/20145 Αρθ. 85 Ν. 4368/2016 Ν.4763/2020, ΥΑ Κ3/37244 Αρθ. 32 παρ. 2 Ν.4763/2020 Παρ.2 περ.2 άρθ. 50 Ν.4763/2020 Ν.4763/2020 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ΥΑ Κ3/37244 3. Α'θμια & Β'θμια Εκπαίδευση: Ιχνηλάτηση Σχολικών και Εργασιακών Διαδρομών μέσω Παρατηρητηρίου Μετάβασης Αρθ. 91 Ν.4763/2020 Αρθ.27 Ν. 4823/2021 4. Τριτοβάθμια Εκπαίδευση:	1. Πληροφοριακό σύστημα Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας Πρόβλεψη δημιουργίας ηλεκτρονικού εργαλείου για ΥΠΑΙΘ από ΜΔΑΑΕ. 2. Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΚΣΕΕΚ) Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή (ΚΕΕ) Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (ΣΣΠΑΕ) σε κάθε περιφέρεια της χώρας Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (ΓΕΑΣ) σε κάθε ΙΕΚ. Σύσταση Παρατηρητηρίου Μετάβασης. 3. Ιχνηλάτηση Σχολικών και Εργασιακών Διαδρομών μέσω Παρατηρητηρίου Μετάβασης Θεσμοθετήθηκε ο ορισμός Υπεύθυνου Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε κάθε Διεύθυνση Β'θμιας Εκπαίδευσης. Ίδρυση Γραφείου Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΓΡΑΣΥΠ) 4. Γραφεία Διασύνδεσης σε 25 ΑΕΙ Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΘΑΕΕ-ΕΙΕΑΔ

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training				<p>Άρθ. 60 Ν. 4009/2011</p> <p>Άρθ. 10 παρ. 2 Ν. 4653/2020.</p>	<p>για τροφοδοσία Μηχανισμού με τα απαραίτητα δεδομένα.</p> <p>Διαμόρφωση πρόσθετων κριτηρίων αξιολόγησης προγραμμάτων σπουδών από ΣΑΠ της ΕΘΑΑΕ.</p> <p>Εκπόνηση μελέτης από ΕΘΑΑΕ για πρόσβαση αποφοίτων ΑΕΙ στην αγορά εργασίας.</p>
				2. Μηχανισμούς παρακολούθησης των αποφοίτων και υπηρεσίες ποιοτικής και αποτελεσματικής καθοδήγησης για εκπαιδευόμενους κάθε ηλικίας.	Ναι	<p>1.</p> <p>Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας</p> <p>ΚΥΑ 24013/410/2016</p> <p>Σχετικά Θεσμικά Κείμενα</p> <p>2.</p> <p>ΕΕΚ & ΔΒΜ:</p> <p>Ν.4763/2020 ΥΑ Κ3/20145</p> <p>Άρθ.85 Ν.4368/2016</p> <p>Ν.4763/2020, ΥΑ Κ3/37244</p> <p>Άρθ.155 παρ.1 Ν.4763/2020</p> <p>Άρθ.32 παρ.2 Ν.4763/2020</p> <p>Άρθ.71 παρ.2 Ν.4763/2020</p> <p>Άρθ.1 Ν.4763/2020</p> <p>Άρθ.94 Ν. 4823/2021</p> <p>3.</p> <p>Α΄θμια Β΄θμια Εκπαίδευση:</p> <p>Άρθ. 91 Ν.4763/2020,</p> <p>Άρθ. 11 Ν.4823/2021</p> <p>Άρθ. 1 Ν.4692/2020,</p> <p>ΥΑ Φ.7/79511/ΓΔ4/2020</p>	<p>1.</p> <p>Αξιοποίηση Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας.</p> <p>Πρόβλεψη δημιουργίας ηλεκτρονικού εργαλείου για ΥΠΑΙΘ από ΜΔΑΑΕ</p> <p>2.</p> <p>Κεντρικό Συμβούλιο ΕΕΚ</p> <p>Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή</p> <p>Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας σε κάθε περιφέρεια</p> <p>ΓΕΑΣ σε κάθε ΙΕΚ</p> <p>Παρατηρητήριο Μετάβασης</p> <p>ΕΟΠΠΕΠ: Θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής, έρευνα αποφοίτων ΙΕΚ, 170 e-coaching</p> <p>Επαγγελματικός προσανατολισμός σε ΚΔΒΜ</p> <p>Συμβουλευτικές υπηρεσίες ΣΔΕ</p> <p>Υπεύθυνοι Διασύνδεσης με Μαθητεία</p> <p>3.</p> <p>Κείμενο πολιτικών για εισαγωγή μαθήματος επαγγελματικού προσανατολισμού (ΙΕΠ), θεματική</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						4. Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Άρθ. 60 Ν.4009/2011 Ν.4653/2020 Άρθ.7, παρ. ε Ν.4653/2020 Άρθ.8 παρ. 1 σημ. δ Ν.4653/2020	επαγγ.πρ. στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων Ιχνηλάτηση αποφοίτων ΚΕΔΑΣΥ υποστήριξη μαθητών, σχολικών μονάδων και ΕΚ για διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης 4. Γραφεία Διασύνδεσης σε 25 ΑΕΙ, 29 μελέτες από ΑΕΙ για την πορεία των αποφοίτων, Ανάπτυξη ενιαίων μεθοδολογιών και εργαλείων από ΕΘΑΑΕ Διαλειτουργικότητα ΠΣ ΕΘΑΑΕ/ Γραφείων Διασύνδεσης Παρακολούθηση αποφοίτων στην αγορά εργασίας/ΑΣ και ΣΑΠ ΕΘΑΑΕ Μνημόνιο ΕΘΑΑΕ-ΕΙΕΑΔ
				3. Μέτρα για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης και της συμμετοχής σε ποιοτική, οικονομικά προσιτή, συναφή, χωρίς διακρίσεις και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής της, καθώς και της απόκτησης βασικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.	Ναι	Όπως τροπ.κ ισχ. ΥΑ Φ12/657/70691/Δ1 ΠΔ 79/2017 Ν 4559/2018 Ν 4704/2020 Ν 2525/1997 Ν 4186/2013 Ν 4547/2018 Ν 3879/2010 ΚΥΑ 180647/ΓΔ4 Ν 4415/2016 Ν 4692/2020 Ν4763/2020	- παροχή ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση (ΔΣ, προσχολική, πλατφόρμες, δεξιότητες, ΣΔΕ) - βελτίωση πρόσβασης στην εκπαίδευση, μείωση εκπαιδευτικών ανισοτήτων, διακρίσεων και ΠΕΣ, βελτίωση μαθησιακών αποτελεσμάτων και ολοκλήρωση των σπουδών σε όλες τις βαθμίδες (Παρατηρητήριο ΙΕΠ, ΤΥ ΖΕΠ, ΔΥΕΠ, ενισχυτική, ψυχολόγοι, ελληνομάθεια, υποτροφίες, ΚΒΔΜ, ΚΕΔΙΒΙΜ) - χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (παράλληλη, ΤΕ, ΣΜΕΑΕ, ΣΔΕΥ/ΕΔΥ, ΚΕΔΑΣΥ, προσβάσιμο, ΙΕΚ ΕΑΕ, φοιτητές ΑμεΑ) - απόκτηση δεξιοτήτων (εργαστήρια,

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						N 4521/2018 N 4251/2014 N 4604/2019 ΚΥΑ 157811/Κ1 N 4009/2011 N 4485/2017 ΥΑ Φ5/68535/Β3 ΥΑ Φ5/114196/Β3 ΚΥΑ 140832/Ζ1 ΚΥΑ 137998/Ζ1 N 4653/2020 N 4386/2016 N 4473/2017 ΚΥΑ153/79899/Α5 N 4823/2021 N 3699/2008 ΥΑ 17812/Γ6 ΥΑ 108474/Γ6 ΥΑ Φ7/155762 ΚΥΑ 3691 N 3549/2007 ΥΑ 142524/ΓΔ4 ΥΑ 127895/Δ1 N 4807/2021 N 4452/2017 ΥΑ Φ9/137984/ΓΓ4 ΥΑ 126251/Α5	αγγλική στο νηπιαγωγείο, ΚΠπ, ΚΠγ, Τράπεζα Θεμάτων, μαθητεία ΕΠΑΛ, Πρότυπα/Πειραματικά σχολεία, ΕΠΑΛ, ΙΕΚ) - ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της πανδημίας covid-19 (ψηφιακά εργαλεία, πλατφόρμες) - αναβάθμιση ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (ΜΟΔΙΠ/ΕΘΑΑΕ) - βελτίωση πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς (κτιριακά, εξοπλισμούς, πληροφοριακά συστήματα).

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						ΥΑ 48456/Α5 ΥΑ Κ3/20145 ΥΑ Κ3/37244 ΥΑ Φ.31/94185/Δ1 ΥΑ 120126/ΓΔ4	
				4. Μηχανισμό συντονισμού που να καλύπτει όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και σαφή ανάθεση αρμοδιοτήτων μεταξύ των σχετικών εθνικών ή/και περιφερειακών φορέων.	Ναι	Ομάδα Συντονισμού (άρθρο 50 του Ν. 4777/2021, ΦΕΚ 25/Α) και Τεχνική Γραμματεία Α΄ΒΑΘΜΙΑ-Β΄ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΔ 18/2018 Ν. 4142/2013 Ν. 4142/2013 Ν. 4547/2018 (ΦΕΚ 102/Α) Ν. 4692/2020 (ΦΕΚ 111/Α) Ν. 4547/2018 Ν.4763/2020 Ν. 3966/2011 ΕΕΚ - ΔΒΜ - Ν.4763/2020 - Κ.Σ.Ε.Ε.Κ. ΥΑ Κ3/20145 - Κ.Ε.Ε. ΥΑ Κ3/37244 - Ν.4763/2020 - ΥΑ 162971/Δ6/30-6-2020 - Ν. 4692/2020 - ΥΑ 6603/ΓΔ4/20-1-2021	Για τον Συντονισμό της Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας εφαρμόζονται μέτρα σε όλα τα επίπεδα ως εξής: <ul style="list-style-type: none"> • Υπουργός • Δύο Υφυπουργοί Α΄βάθμιας, Β΄βάθμιας Εκπαίδευσης & Ειδικής Αγωγής και Ανώτατης Εκπαίδευσης • Τρεις Γενικές Γραμματείες • Ομάδα Διατομεακού Συντονισμού ΥΠΑΙΘ (3 ΓΓ, ΙΕΠ, ΕΟΠΠΕΠ, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, ΙΚΥ, ΑΔΙΠΠΔΕ, ΕΘΑΑΕ) • Τεχνική Γραμματεία (υποστήριξη από ΕΔ ΕΣΠΑ Τομέα Παιδείας) Α΄ΒΑΘΜΙΑ-Β΄ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ <ul style="list-style-type: none"> • ΓΓ Α΄βάθμιας Β΄βάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής • Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας • ΙΕΠ • ΙΤΥΕ Διόφαντος

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						<p>- N.4763/2020 ΥΑ 6603/ΓΔ4/20-1-2021</p> <p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΘ.Α.Α.Ε. Ν.4653/2020 Σ.Α.Π. Ν.4653/2020 Ν. 4812/2021 Ν. Ν.4653/2020 Ν. 4485/2017</p>	<p>ΕΕΚ και ΔΒΜ ΓΓ ΕΕΚ ΔΒΜ & Ν.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εθνικό Σύστημα ΕΕΚ • ΚΣΕΕΚ (διατομεακό/διυπουργικό) • Κ.Ε.Ε. • Κλαδικά Συμβούλια Δεξιοτήτων • ΣΠΑΑΕ • ΕΟΠΠΕΠ <p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΓΓ Ανώτατης Εκπαίδευσης • Εθνική Αρχή Ανωτ. Εκπαίδευσης (Στρατηγική, Συμφωνίες προγραμματισμού ΑΕΙ) • Ανώτ. Συμβούλιο και Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης με συμμετοχή κοινωνικών εταίρων • Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού σε κάθε ΑΕΙ
				5. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση του στρατηγικού πλαισίου πολιτικής.	Ναι	<p>N4777/2021 άρθ.50:Ομάδα Διατομεακού Συντονισμού ΥΠΑΙΘ και Τεχνική Γραμματεία</p> <p>Α/ΘΜΙΑ-Β/ΘΜΙΑ ΠΔ 18/2018 ΑΔΙΠΠΔΕ: Ν. 4142/2013, Ν. 4547/2018</p>	<p>Μέτρα Στρατηγικού πλαισίου πολιτικής ΥΠΑΙΘ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ομάδα Διατομεακού Συντονισμού ΥΠΑΙΘ: συντονισμός/διασφάλιση συνέργειας πολιτικών, παρακολούθηση υλοποίησης Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου ΥΠΑΙΘ • Τεχνική Γραμματεία: Οργανωτική και τεχνική υποστήριξη

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						<p>ΙΕΠ: Ν 3966/2011, Ν4547/2018, Ν4692/2020</p> <p>Αξιολόγηση: Ν4692/2020, ΥΑ6603/ΓΔ4, ΥΑ 108906/ΓΔ4</p> <p>Ν4763/2020</p> <p>Ν4823/2021</p> <p>ΕΕΚ-ΔΒΜ</p> <p>Ν4763/2020</p> <p>ΥΑ Κ3/20145</p> <p>ΥΑ Κ3/37244</p> <p>Ν.4763/2020</p> <p>ΣΣΠΑΕ: ΥΑ Κ3/37062, Κ3/37153, Κ3/36953, Κ3/37035, Κ3/37046, Κ3/37053, Κ3/37089, Κ3/37137, Κ3/37119, Κ3/37074, Κ3/37096, Κ3/37111, Κ3/37062</p> <p>ΕΟΠΠΕΠ</p> <p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p> <p>ΕΘΑΑΕ: Ν4653/2020</p> <p>ΣΑΠ: Ν4653/2020</p> <p>Οδηγός Πιστοποίησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΔ ΕΣΠΑ Τομέα Παιδείας: Διοικητική υποστήριξη • ΑΔΙΠΠΔΕ: Παρακολούθηση, αξιολόγηση και μεταξιολόγηση εκπαιδευτικού συστήματος, Διαμόρφωση κριτηρίων και δεικτών (ετήσια έκθεση) • ΙΕΠ: Εισήγηση θεματικών αξόνων και κριτηρίων αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου/σχολικών μονάδων/εκπαιδευτικών (ετήσια έκθεση) • Γενική Γραμματεία ΕΕΚ ΔΒΜ & Ν • Κ.Σ.Ε.Ε.Κ: Παρακολούθηση, σχεδιασμός, εισηγήσεις, ετήσια έκθεση • Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή • Κλαδικά Συμβούλια Δεξιοτήτων • ΣΠΑΑΕ ανά Περιφέρεια • Ανώτατο Συμβούλιο: Έγκριση Ετήσιας Έκθεσης για την ποιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης • Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης: Διαμόρφωση, τυποποίηση διαδικασιών και δεικτών σύμφωνα με Ευρωπαϊκά πρότυπα και ΕΧΑΕ, Αξιολόγηση ΑΕΙ, πιστοποίηση ΠΣ.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				6. Μέτρα που στοχεύουν σε ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης και χαμηλών προσόντων και σε άτομα με μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων.	Ναι	<p>1. Ε.Σ.Κ. επιπέδου 3 Ν4763/2020, όπως τροποποιήθηκε</p> <p>2. ΚΔΒΜ: Ν.4763/2020, όπως τροποποιήθηκε ΣΔΕ: Ν.4763/2020 όπως τροποποιήθηκε</p> <p>3. Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.& Ν: Ν.4763/2020, όπως τροποποιήθηκε</p> <p>4. ΔΙΕΚ και ΔΙΕΚ Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ΚΥΑ 3691, 3692, 3693</p> <p>5. ΠΔ 79/2017, όπως τροποποιήθηκε</p> <p>6. Εσπερινά ΓΕΛ, ΕΠΑΛ: Ν. 4547/2018 αρθ. 105, όπως τροποποιήθηκε</p> <p>7. Ν.4763/2020, άρθ. 84, παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει Εξετάσεις ελληνομάθειας Ν. 4251/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.</p>	<p>1. Θεσμοθέτηση λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.) Επιπέδου 3</p> <p>2. Επαναπροσδιορισμός ρόλου Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ)</p> <p>3. Ενίσχυση ρόλου Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) για ηλικίες 18+ για την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, δυνατότητα λειτουργίας τμημάτων για τις εξετάσεις απολυτηρίου δημοτικού</p> <p>4. Θεσμοθέτηση νέων αρμοδιοτήτων Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν του ΥΠΙΑΙΘ για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών ανθρωπίνων πόρων στο διεθνοποιημένο περιβάλλον της οικονομίας, τη διασφάλιση δικαιωμάτων και ίσων ευκαιριών</p> <p>5. ΔΙΕΚ Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης</p> <p>6. Δυνατότητα απόκτησης απολυτηρίου δημοτικού σχολείου σε επίπεδο Διευθύνσεων Εκπαίδευσης χωρίς παρακολούθηση στο τυπικό σύστημα εκπαίδευσης</p> <p>7. Εσπερινά ΓΕΛ και ΕΠΑΛ για φοίτηση από εργαζόμενους.</p> <p>8. Προγράμματα ελληνομάθειας πολίτες τρίτων χωρών ή αιτούντες άσυλο: πιστοποίηση επάρκειας, Εξετάσεις ελληνομάθειας σε υπηκόους τρίτων χωρών (μεταναστών, προσφύγων).</p>
				7. Μέτρα για τη στήριξη των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών και του ακαδημαϊκού	Ναι	1. Επιμόρφωση Ν 1566/1985 (αρ. 55)	1. Στρατηγικό Σχέδιο «Σύστημα Διαρκούς Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών»

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				προσωπικού όσον αφορά τις κατάλληλες μεθόδους μάθησης, την αξιολόγηση και την πιστοποίηση των βασικών ικανοτήτων.		<p>N 4559/2018 (αρ. 23) ΠΔ 250/1992 (όπως τροπ. με ΠΔ 101/1994, ΠΔ 145/1997, ΠΔ 45/1999) N 4547/2018 (αρ. 3-7) N 4692/2020 (αρ.33) N4763/2020 (αρ. 96) Πρότυπα και Πειραματικά N 4692/2020 N4763/2020 (αρ. 16-21) ΥΑ 22631/Δ6 N 4823/2021 (αρ.92-96)</p> <p>2. ΕΕΚ N 4763/2020 (αρ. 16-21) ΥΑ 26385 ΥΑ 26412, 26381 N 4763/2020 (αρ. 109)</p> <p>3. ΑΕΙ N 4009/2011 N 4790/2021 N 4485/2017 N 4653/2020</p> <p>4. Πιστοποίηση ΥΑ ΓΠ/20082 όπως τροπ. με N 4386/2016 (αρ. 67) N 4115/2013 (αρ.21)</p>	<p>Επιμόρφωση σε κεντρικό/περιφερειακό/τοπικό επίπεδο</p> <p>Επιμορφωτικά προγράμματα από Συμβούλους Εκπαίδευσης</p> <p>Δράσεις επιμόρφωσης (εισαγωγική επιμόρφωση, εγγραμματισμούς, νέα προγράμματα σπουδών, εκπαιδευτικό υλικό, εργαστήρια δεξιοτήτων, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, εκπαίδευση σε ΤΠΕ κα)</p> <p>ΟΠΣ πιστοποίησης επιμορφωτικών δράσεων</p> <p>Δράσεις επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών, ενδοσχολικές επιμορφώσεις, σύμβουλος/μέντορας στη σχολική μονάδα, επόπτες ποιότητας</p> <p>Δράσεις ΚΕΔΑΣΥ και ΚΕΠΕΑ</p> <p>Επιμορφωτικά προγράμματα από Erasmus+</p> <p>2. Κέντρο επιμόρφωσης στα ΠΕΠΑΛ</p> <p>Μητρώο Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ & ΕΣΚ)</p> <p>3. Γραφεία Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης</p> <p>Θεματικές Αξιολογήσεις ΕΘΑΑΕ, ποιότητας διδακτικού έργου</p> <p>ΚΕΔΙΒΙΜ</p> <p>4. Μέτρα πιστοποίησης εκπαιδευτών ενηλίκων</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						<p>ΥΑ ΓΠ/20082</p> <p>5. Αξιολόγηση N 4142/2013 (αρ. 1) N 4692/2020 (αρ. 33-35) N 4823/2021 ΥΑ 108906/ΓΔ4</p>	<p>5. Λειτουργία ΑΔΙΠΠΑΔΕ</p> <p>Ετήσια έκθεση αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου</p> <p>Αξιολόγηση εκπαιδευτικών</p> <p>Εσωτερική/εξωτερική αξιολόγηση σχολικών μονάδων ως προς το εκπαιδευτικό τους έργο.</p>
				<p>8. Μέτρα για την προώθηση της κινητικότητας των εκπαιδευομένων και του προσωπικού και της διακρατικής συνεργασίας των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων μέσω της αναγνώρισης των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των προσόντων.</p>	<p>Ναι</p>	<p>1. N 4763/2020 ,όπως ισχύει</p> <p>2. N 4763/2020</p> <p>3. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ) Εθνικό Σημείο Συντονισμού για ΕΠΠ Εθνικό Σημείο Επαφής για τη Μεταφορά Πιστωτικών Μονάδων (ECVET)</p> <p>4. ΕΟΠΠΕΠ - εθνικό σημείο αναφοράς για διασφάλιση ποιότητας</p> <p>5. N 4763/2020</p> <p>6. N 4763/2020 ΥΑ Κ3/20145/2021</p> <p>7. N 4763/2020</p> <p>8. ΠΔ 38/2010 και N 4763/2020</p> <p>9. ΥΑ Φ23/35437/Δ4/2018</p> <p>10. N 4692/2020 όπως ισχύει (άρ. 82-95), Study In Greece</p> <p>11. N 4692/2020 (άρ. 82-95), N. 4653/2020</p> <p>12. N 4763/2020 (άρ. 43)</p>	<p>1. Θεωρητική/εργαστηριακή κατάρτ. στην ΕΕ (άρ 28) Ξενόγλωσσα τμ. στα ΙΕΚ για αλλοδαπούς (άρ 26) Μαθητεία σε φορείς υποδοχής και παραγωγικές μον. της ΕΕ</p> <p>2. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ)</p> <p>3. Θεσμοθετήθηκε το ΕΠΠ σε αντιστοιχία με το EQF</p> <p>4. ΕΟΠΠΕΠ: εθνικό σημείο αναφοράς για διασφάλιση ποιότητας</p> <p>6. Διασφάλιση ποιότητας εισροών/εκροών της παρεχόμενης μη τυπικής/άτυπης μάθησης (ΚΣΕΕΚ)</p> <p>7. Ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών (ΠΕΠΑΛ)</p> <p>8. Αναγνώριση επαγγ. προσόντων (ATEEN)</p> <p>9. Αντιστοιχία επαγγ. δικαιωμάτων</p> <p>10. Διεθνοποίηση ΑΕΙ & κινητικότητα (ξενόγλωσσα / θερινά προγράμματα σπουδών,</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						13. N 4763/2020 14. N 3328/2005 όπως ισχύει 15. Erasmus+, IKY Erasmus+ INEΔΙΒΙΜ Erasmus+ N 4823/2021 (αρ. 87)	διατμηματικά/διαπανεπιστημιακά ΠΠΣ, διδασκαλία σε ξένη γλώσσα, πύλη Study In Greece) 12. Συνεργασίες Περ. Δ/νσεων ΠΕ & ΔΕ, Δ/νσεων και σχολικών μονάδων με φορείς/σχολεία της ΕΕ, eTwinning 13. Διαπερατότητα συστήματος εκπ. & κατάρτ. 14. Αναγνώριση ξένων τίτλων σπουδών (ΔΟΑΤΑΠ) 15. Θεσμοθετημένη ενσωμάτωση ECTS και Παράρτημα Διπλώματος, Εκπαιδευτικές ανταλλαγές, Κινητικότητα σπουδαστών/διδασκτικού προσωπικού/ Erasmus+
4.4. Εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την κοινωνική ένταξη και τη μείωση της φτώχειας	EKT+	ESO4.8. Fostering active inclusion with a view to promoting equal opportunities, non-discrimination and active participation, and improving employability, in particular for disadvantaged groups	Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής ή νομοθετικό πλαίσιο για την κοινωνική ένταξη και τη μείωση της φτώχειας, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Τεκμηριωμένη διάγνωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένης της παιδικής φτώχειας, ιδίως όσον αφορά την ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες για τα παιδιά που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, της έλλειψης στέγης, του χωροταξικού και εκπαιδευτικού διαχωρισμού, της περιορισμένης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες και υποδομές, και των ειδικών αναγκών των ευάλωτων ατόμων κάθε ηλικίας.	Ναι	1) ΕΣΚΕ 2021 – 2027: Ενότητα 8.3 και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2) ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΕΣΚΕ 2021 – 2027 3) Ν. 4445/2016 (ΦΕΚ 236/Α/19-12-2016) 4) Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ, ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, Μητρώο Ανέργων με Αναπηρία του ΟΑΕΔ, Δελτία Τύπου Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Στόχοι «Ευρώπη 2020»	Η επικαιροποίηση της ΕΣΚΕ στηρίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία διάγνωσης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού συμπεριλαμβανομένης της παιδικής φτώχειας, πρόσβασης στην εκπαίδευση, παροχής ποιοτικών υπηρεσιών φροντίδας, έλλειψης στέγης, περιορισμένης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες και υποδομές και των ειδικών αναγκών ευάλωτων ατόμων κάθε ηλικίας. Τα στοιχεία έχουν συλλεχθεί από: 1) Πηγές στατιστικών δεδομένων (Eurostat ΕΛΣΤΑΤ, Μητρώο Ανέργων με Αναπηρία του ΟΑΕΔ, πληροφοριακό σύστημα my school, OECD, EU-SILC σε συνδυασμό με την LFS. 2) Το Εθνικό Γεωπληροφοριακό Σύστημα του Εθνικού Μηχανισμού Κοινωνικής Ένταξης (Ε.ΓΠ.Σ.)

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<p>3) Το ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014-2020 για τις δράσεις κοινωνικής ένταξης</p> <p>4) Πρωτογενείς και δευτερογενείς έρευνες πεδίου σε θέματα κοινωνικής ένταξης</p> <p>5) Στοιχεία των Κέντρων Κοινότητας και των δομών κοινωνικής αλληλεγγύης</p> <p>6) Εξωτερική αξιολόγηση της ΕΣΚΕ 2014-2020</p> <p>Επίσης, έχει ξεκινήσει η διαδικασία διασύνδεσης του Ε.Γ.Π.Σ με βάσεις δεδομένων που σχετίζονται με την εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Στο πλαίσιο αυτό θα αναπτυχθούν περαιτέρω εργαλεία Επιχειρηματικής Ευφυΐας για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της νέας ΕΣΚΕ.</p>
				2. Μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση του διαχωρισμού σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων κοινωνική προστασία, αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες για τα ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών και των προσφύγων.	Ναι	<p>1) ΕΣΚΕ 2021 – 2027: Ενότητα 8.1 και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΕΤΡΟ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΑΞΟΝΑ, Ενότητα 5.6 (ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΛΟΙΠΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ)</p> <p>2) ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4837 (ΦΕΚ Α' 178/01-10-2021).</p>	<p>Στην ΕΣΚΕ 21 – 27:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσεγγίζονται ανάγκες των ευπαθών ομάδων και εξειδικεύεται πλήθος δράσεων ανά ομάδα, • Κινητοποιείται πλήθος αρμοδίων φορέων, • Συμπεριλαμβάνονται δράσεις συναρμόδιων Υπουργείων και ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού. <p>Κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, ψηφίστηκε ο νόμος που ρυθμίζει τα θέματα παιδικής κακοποίησης, εισάγεται το πρόγραμμα «ΚΥΨΕΛΗ» για την αναβάθμιση της ποιότητας υπηρεσιών των βρεφονηπιακών σταθμών, προωθείται ο θεσμός του</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<p>Εθνικού Συντονιστή για την Εγγύηση για το Παιδί.</p> <p>Το ΥΠΕΚΥ συμμετέχει στο Πρόγραμμα Child Guarantee III που υλοποιείται στην Ελλάδα από την UNICEF, ενώ σε συνεργασία με τη Unicef πρόκειται να καταρτιστεί το Εθν. Σχ. Δράσης για την Εγγύηση για το Παιδί.</p> <p>Για την αντιμετώπιση των συνεπειών της Covid-19, δρομολογήθηκαν δράσεις:</p> <p>(α) ενίσχυσης Φορέων Κοιν. Πρόνοιας με έκτακτο προσωπικό (ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ)</p> <p>(β) προμήθεια υγειονομικού υλικού για Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων και Κέντρα Κοιν. Πρόνοιας (ΕΠΜΔΤ).</p> <p>Η νέα ΕΣΚΕ έχει συνέργειες με εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης στον τομέα της κοινωνικής ένταξης και περιλαμβάνει δράσεις για δικαιούχους διεθνούς προστασίας και μετανάστες.</p>
				3. Μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική περίθαλψη στη φροντίδα σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας.	Ναι	<p>1) Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία: https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf</p> <p>2) ΕΣΚΕ 2021 – 2027: Ενότητα 5.6.1.2 (Εθνική Στρατηγική για την Αποϊδρυματοποίηση)</p> <p>3) ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4837 (ΦΕΚ Α' 178/01-10-2021).</p>	<p>Η ΕΣΚΕ 21-27 περιλαμβάνει ως Προτεραιότητα Πολιτικής την Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης η οποία εναρμονίζεται με το Εθνικό Σχ. Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, (ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, παιδιά τυπικής ανάπτυξης ή με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες).</p> <p>Την ΠΠ 2014-20 υλοποιούνται μέτρα πολιτικής για την αποϊδρυματοποίηση και συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με αναπηρίες

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<ul style="list-style-type: none"> • Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας • Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με αναπηρία • Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας Παιδιών με Αναπηρία • Λοιπά μέτρα πρόληψης της παραπομπής σε υπηρεσίες κλειστής φροντίδας. <p>Τα μέτρα αυτά προβλέπεται να συνεχίσουν στην ΠΠ 2021-27 και περιλαμβάνονται στη νέα ΕΣΚΕ.</p> <p>Αναφορικά με την αποϊδρυματοποίηση παιδιών στο Ν. 4837 (ΦΕΚ Α 178/1-10-2021) «Πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης...» εντάσσονται και μέσα πρώιμης διάγνωσης αναπτυξιακών θεμάτων των παιδιών, προωθείται η βελτίωση εφαρμογής του θεσμού και συστήματος αναδοχής /υιοθεσίας καθώς και η εισαγωγή του μέτρου Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης για εφήβους που διαβιούν σε μονάδες ιδρυματικής φροντίδας.</p>
				<p>4. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή του διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι κοινωνικοί εταίροι και οι σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.</p>	Όχι		

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
4.5. Εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά	EKT+	ESO4.10. Promoting the socio-economic integration of marginalised communities, such as Roma people	Όχι	Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Μέτρα για την επίσπευση της ένταξης των Ρομά, την πρόληψη και την εξάλειψη του διαχωρισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου και την κατάσταση των νέων Ρομά, και ορίζει βασικά και μετρήσιμα ορόσημα και στόχους.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση των μέτρων για την ένταξη των Ρομά.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Ρυθμίσεις για την ενσωμάτωση μέτρων για την ένταξη των Ρομά σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή της διενεργούνται σε στενή συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών των Ρομά και όλα τα άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
4.6. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία και	EKT+ EΤΠΑ	ESO4.11. Enhancing the equal and timely	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία,	Ναι	• Π.Δ. 121/2017 (ΦΕΚ Α 148/09.10.2017))	• Διατίθεται επικαιροποιημένη χαρτογράφηση των υποδομών και ανθρωπίνων πόρων της ΠΦΥ με το

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
τη μακροχρόνια περίθαλψη		access to quality, sustainable and affordable services, including services that promote the access to housing and person-centred care including healthcare ; modernising social protection systems, including promoting access to social protection, with a particular focus on children and disadvantaged groups; improving accessibility including for persons with disabilities, effectiveness and resilience of healthcare systems and long-term care services RSO4.5. Ensuring equal access to health care and fostering resilience of health systems, including primary		το οποίο εμπεριέχει:1. Χαρτογράφηση των αναγκών στους τομείς της υγείας και της μακροχρόνιας περίθαλψης, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, με σκοπό τη διασφάλιση βιώσιμων και συντονισμένων μέτρων.		<ul style="list-style-type: none"> N. 4368/2016 (ΦΕΚ Α 21/21.02.2016), άρθρο 33 N.4486/2017 (ΦΕΚ Α 115/07.08.2017) N. 4461/2017 (ΦΕΚ Α 38/28.03.2017) N. 2716/1999 (ΦΕΚ Α 96/17.05.1999) Άρθρο 162 Ν. 4600/2019 N.4727/2020 (ΦΕΚ Α 184/23.09.2020) N. 4675/2020 (ΦΕΚ Α 54/11.03.2020) Πολιτική για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων 	<p>ανθρώπινο δυναμικό στο σύνολο των δομών στις Περιφέρειες συμπ. των ΤΟΜΥ/ΚΟΜΥ (9ος 2021).</p> <ul style="list-style-type: none"> Από το ΒΙ του Υπουργείου αντλούνται αναφορές για τις δομές και το αντίστοιχο προσωπικό της β'βάθμιας, γ'βάθμιας φροντίδας Υγείας (Δημόσια Νοσοκομεία), συμπ. των τμημάτων και κλινικών Ψυχικής Υγείας του ΕΣΥ. Τα στοιχεία ιδιωτικών δομών Ψυχικής Υγείας (ΝΠΙΔ) καταγράφονται. Βλ. στο ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ . Το Τμήμα Βιο-ιατρικής του Υπουργείου τηρεί το αρχείο παρακολούθησης του Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού Υψηλής Τεχνολογίας των Δημόσιων Δομών. Με βάση αυτό γίνεται προτεραιοποίηση στις προτάσεις εξοπλισμού των Μονάδων Υγείας που στέλνουν οι ΥΠΕ. Για το ιατρικό προσωπικό και ειδικότητες της ΠΦΥ διατίθεται επίκαιρη χαρτογράφηση όλων των ιατρών ιδιωτών συμβεβλημένων του ΕΟΠΥΥ και μέσω της εφαρμογής Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης της ΗΔΙΚΑ
				2. Μέτρα για τη διασφάλιση της αποδοτικότητας, της βιωσιμότητας, της προσβασιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας των υπηρεσιών υγείας και μακροχρόνιας περίθαλψης,	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> Π.Δ. 121/2017 (ΦΕΚ Α 148/09.10.2017)) N. 4368/2016 (ΦΕΚ Α 21/21.02.2016), άρθρο 33 N.4486/2017 (ΦΕΚ Α 115/07.08.2017) 	<p>Με τον Ν. 4368/2016 προβλέπεται η διασφάλιση της καθολικής υγειονομικής κάλυψης του πληθυσμού (Άρθρο 33 Υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων).</p> <p>Με τον Ν. 4486/17 υπάρχει πρόβλεψη</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		care, and promoting the transition from institutional to family- and community-based care		μεταξύ άλλων με ιδιαίτερη επικέντρωση στα άτομα που είναι αποκλεισμένα από τα συστήματα υγείας και μακροχρόνιας περίθαλψης και στα πιο δυσπρόσιτα.		<ul style="list-style-type: none"> N. 4461/2017 (ΦΕΚ Α 38/28.03.2017) N. 2716/1999 (ΦΕΚ Α 96/17.05.1999) Άρθρο 162 Ν. 4600/2019 N.4727/2020 (ΦΕΚ Α 184/23.09.2020) N. 4675/2020 (ΦΕΚ Α 54/11.03.2020) Πολιτική για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων 	για ειδική μέριμνα για Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (ΕΚΟ). Για τις υπηρεσίες Long term care έχουν θεσπιστεί βασικές διατάξεις με τον Ν. 4675/20, άρθρο 3 παρ.1γ, αρ.4 για πρόληψη ανικανότητας, πρόληψη υποτροπών, παροχή μακροχρόνιας φροντίδας κ.λπ. Πρόσφατα (4ος 2021) στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, κατατέθηκε το 5ετές ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία, το οποίο περιλαμβάνει δράσεις μακροχρόνιας φροντίδας για τους ασθενείς με καρκίνο, για εξαρτημένους και παρεμβάσεις πρόληψης ψυχοκοινωνικών προβλημάτων και προαγωγής της ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων.
				3. Μέτρα για την προώθηση των υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας και οικογένειας μέσω αποϊδρυματοποίησης, όπου περιλαμβάνονται η πρόληψη και η πρωτοβάθμια περίθαλψη, καθώς και οι υπηρεσίες περίθαλψης κατ' οίκον και σε επίπεδο τοπικής κοινότητας.	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> Π.Δ. 121/2017 (ΦΕΚ Α 148/09.10.2017)) N. 4368/2016 (ΦΕΚ Α 21/21.02.2016), άρθρο 33 N.4486/2017 (ΦΕΚ Α 115/07.08.2017) N. 4461/2017 (ΦΕΚ Α 38/28.03.2017) N. 2716/1999 (ΦΕΚ Α 96/17.05.1999) Άρθρο 162 Ν. 4600/2019 N.4727/2020 (ΦΕΚ Α 184/23.09.2020) N. 4675/2020 (ΦΕΚ Α 54/11.03.2020) 	Στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο περιλαμβάνονται μέτρα που προάγουν την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης στην ΠΦΥ με σκοπό την ολιστική φροντίδα στην Υγεία μέσα από τοπικό δίκτυο, διασύνδεση μεταξύ των βαθμίδων, εργαστηρίων του ΕΣΥ (ΠΦΥ, ΨΥ κα) με το σύστημα Πρόνοιας & Κοινωνικής Φροντίδας. Προβλέπονται η διασύνδεση Υπηρεσιών της ΠΦΥ με τη Δημόσια Υγεία, η ενίσχυση του Μηχανισμού Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Επαγρύπνησης και του συστήματος Διαχείρισης Κρίσεων ΔΥ Η αποασυλοποίηση των ψυχικά πασχόντων εφαρμόζεται σύμφωνα με τον Ν. 2716/99. Περιλαμβάνει δομές

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						<ul style="list-style-type: none"> • ΥΑ (ΑΔΑ: 6ΣΠ8465ΦΥΟ-ΜΧ2) • Πολιτική για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων 	<p>αποκατάστασης και φιλοξενίας για την εργασιακή και κοινωνική επανένταξη τους σε ΚΟΙΣΠΕ, δομές πρόληψης και α'βάθμιας φροντίδας ΨΥ στην κοινότητα, Ψυχ. Τμ. στα δημόσια Νοσοκομεία. Προβλέπεται η ολοκλήρωση του δικτύου των ως άνω υπηρεσιών με έμφαση στο παιδί, στους ηλικιωμένους, υποστήριξη στην οικογένεια με δομές ολιγοήμερης διαμονής, εκπαίδευση επαγγελματιών και φροντιστών και κάλυψη αναγκών από τις επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης.</p>

5. Programme authorities

Reference: point (k) of Article 22(3) and Articles 71 and 84 CPR

Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος

Programme authorities	Επωνυμία του φορέα	Όνομα αρμοδίου επικοινωνίας	Θέση	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Διαχειριστική αρχή	Εδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	Αγγελική Ωραιοπούλου	Προϊσταμένη	loraiopoulou@mou.gr
Ελεγκτική αρχή	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)	Πρόεδρος ΕΔΕΛ	Πρόεδρος ΕΔΕΛ	grammateia_edel@edel.gr
Φορέας που λαμβάνει πληρωμές από την Επιτροπή	Αρχή Πιστοποίησης	Προϊστάμενος Αρχής Πιστοποίησης	Προϊστάμενος Αρχής Πιστοποίησης	sra@mnec.gr

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission

Reference: Article 22(3) CPR

Table 13A: The portion of the percentages set out in point (b) of Article 36(5) CPR that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR (in percentage points)

6. Partnership

Reference: point (h) of Article 22(3) CPR

Εδώ και μια δεκαετία, η εταιρική σχέση έχει χαρακτηριστεί ως μια από τις βασικές αρχές για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των Ευρωπαϊκών Ταμείων και έχει συνδεθεί στενά με την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας⁸. Η αρχή της εταιρικής σχέσης συνεπάγεται στενή συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των δημόσιων αρχών των Κρατών Μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των φορέων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και του ιδιωτικού τομέα. Οι εταίροι στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά σε όλο τον κύκλο ζωής των Προγραμμάτων (σχεδιασμός, προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση).

Στη βάση της εταιρικής σχέσης, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση σημαίνει συντονισμένη δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Κρατών Μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών με σκοπό τη χάραξη και εφαρμογή πολιτικών της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα η εφαρμογή των πολιτικών των ΕΔΕΤ, βελτιώνεται η συλλογική δέσμευση, αυξάνεται η αφομοίωση συγκεκριμένων πολιτικών, αναπτύσσεται γνώση και τεχνογνωσία, ενσωματώνονται απόψεις και οπτικές ενώ διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων.

Στο πλαίσιο της κατάρτισης της Πρότασης διαμόρφωσης των βασικών κατευθύνσεων της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2021-2027 κατά την 1η Εγκύκλιο του ΥΠΙΑΝΕ, η Περιφέρεια οργάνωσε πλάνο διαβούλευσης με τους τοπικούς κοινωνικοοικονομικούς φορείς το διάστημα Μάρτιος-Ιούνιος 2020. Λόγω των συνθηκών που είχαν διαμορφωθεί για τον περιορισμό της διασποράς του COVID-19, η όλη διαδικασία της διαβούλευσης πραγματοποιήθηκε μέσω ψηφιακού καναλιού με τη χρήση κατάλληλα διαμορφωμένου εργαλείου έρευνας και καταγραφής προτάσεων το οποίο κοινοποιήθηκε σε κατάλληλα διαμορφωμένη λίστα συμμετόχων (stakeholders). Η πλατφόρμα και το εργαλείο έρευνας τέθηκαν σε παραγωγική λειτουργία στο δικτυακό τόπο της Περιφέρειας (<http://survey.pkm.gov.gr/index.php/393253?lang=el>) την 31η Μαρτίου 2020 και δέχθηκε συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και προτάσεις των φορέων μέχρι τις 19.06.2020 που ορίστηκε ως καταληκτική ημερομηνία αποστολής. Η αποστολή της ηλεκτρονικής διαβούλευσης ήταν διττή: αφενός καλούσε τους φορείς-συμμετόχους να αξιολογήσουν την πρόταση διαμόρφωσης στρατηγικών κατευθύνσεων ανά ΣΠ, η οποία περιελάμβανε μία συνοπτική περιγραφή των αναγκών και των προκλήσεων, πλήρη αναφορά στους ειδικούς στόχους που τέθηκαν και τα προτεινόμενα μέσα εφαρμογής που είχαν συσχετιστεί με κάθε ειδικό στόχο, και αφετέρου καλούσε σε υποβολή προτάσεων για υλοποίηση έργων στην ερχόμενη Προγραμματική Περίοδο με δομημένο τρόπο (συνοπτικός τίτλος, συνοπτική περιγραφή, σύνοψη αναγκών ή ευκαιριών που σχετίζονται με την πρόταση, επίπεδο ωριμότητας, εκτίμηση προϋπολογισμού και πρόβλεψη για ιδιωτική συμμετοχή, και αναμενόμενα οφέλη).

Μετά την εκκαθάριση των δεδομένων υποβολής (έλλειψη στοιχείων ταυτοποίησης, πολλαπλές υποβολές με τις ίδιες ακριβώς απαντήσεις, κλπ.) έγινε η κατηγοριοποίηση των δεδομένων ανά προέλευση φορέα υποβολής όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ (Τομέας / Έγκυρες / %)

Ανώτατη Εκπαίδευση και Έρευνα (ΑΕΙ, Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα: 4 / 6.1%

Επιχειρηματικός τομέας (Επιμελητήρια, Σύνδεσμοι Επιχειρήσεων, κλπ): 14 / 22.4%

Κοινωνία των Πολιτών (Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Κοινωνικές Επιχειρήσεις, κλπ): 4 / 6.1%

Κυβέρνηση ή Αυτοδιοίκηση (περιλαμβάνει αναπτυξιακές εταιρείες ΟΤΑ, δημοτικές επιχειρήσεις, κλπ) 33 / 65.3%

ΣΥΝΟΛΟ: 55

Η υπεροχή του δημόσιου τομέα εξηγείται εύκολα καθώς περιλαμβάνει και την τοπική αυτοδιοίκηση, ενώ και ο επιχειρηματικός τομέας είχε σημαντική σχετικά εκπροσώπηση. Σε ό,τι αφορά την εμπλοκή των συμμετόχων στους στόχους πολιτικής αυτή παρουσιάζεται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί.

ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ

	ΣΠ1	ΣΠ2	ΣΠ3	ΣΠ4
Ανώτατη Εκπαίδευση και Έρευνα	3	2	0	1
Αξιολόγηση Μέσων Εφαρμογής	3	2	0	1
Τεκμηρίωση Αξιολόγησης	1	2	0	1
Κατάθεση Προτάσεων	1	2	0	1
Επιχειρηματικός τομέας Επιλογή ΣΠ	11	7	5	4
Αξιολόγηση Μέσων Εφαρμογής	10	7	5	3
Τεκμηρίωση Αξιολόγησης	8	5	4	3
Κατάθεση Προτάσεων	7	5	1	3
Κοινωνία των Πολιτών Επιλογή ΣΠ	2	2	2	4
Αξιολόγηση Μέσων Εφαρμογής	2	2	2	4
Τεκμηρίωση Αξιολόγησης	1	1	1	3
Κατάθεση Προτάσεων	0	9	9	1
Κυβέρνηση ή Αυτοδιοίκηση Επιλογή ΣΠ	16	25	13	14
Αξιολόγηση Μέσων Εφαρμογής	16	24	12	13
Τεκμηρίωση Αξιολόγησης	14	22	10	12
Κατάθεση Προτάσεων	9	13	7	10
ΣΥΝΟΛΑ				
ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΠ	32	36	20	23
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	31	35	19	21
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	24	30	15	19
ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	17	20	8	15

Όπως είναι σαφές από τα δεδομένα, όλοι οι συμμετοχοί αξιολόγησαν την καταλληλότητα των μέσων εφαρμογής ως προς την αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη των στόχων. Από κει και πέρα, η τεκμηρίωση της αξιολόγησης της καταλληλότητας των μέσων εφαρμογής κυμάνθηκε σε υψηλά επίπεδα (ελάχιστο 75% για τον ΣΠ1, μέγιστο 83,3% για τον ΣΠ2) ενώ η κατάθεση προτάσεων σε ικανοποιητικά επίπεδα (ελάχιστο 40% για τον ΣΠ3, μέγιστο 65,2% για τον ΣΠ4). Ο συνολικός αριθμός των προτάσεων που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία διαβούλευσης ήταν 220. Ο βαθμός αποδοχής των συμμετόχων σε ό,τι αφορά στα προτεινόμενα μέσα εφαρμογής ανά Στόχο Πολιτικής ήταν όπως αναφέρθηκε παραπάνω κύριο ζητούμενο της διαβούλευσης.

Η γενική εικόνα είναι ό,τι οι συμμετέχοντες θεωρούν ό,τι τα προτεινόμενα μέσα εφαρμογής για τους ΣΠ2

και 4 (~60%) είναι πιο κατάλληλα σε σχέση μ' εκείνα που προτάθηκαν για τους ΣΠ1 και 3 (~40%).

Σε ό,τι αφορά στις προτάσεις/ιδέες για νέα έργα που θα άξιζε να εξεταστούν και να υλοποιηθούν στην ερχόμενη Προγραμματική Περίοδο, συνοπτικά μπορούν να αναφερθούν τα εξής: Στον ΣΠ1 οι προτάσεις για ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις φαίνεται να έχουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τους συμμετέχοντες. Στον ΣΠ2 το μεγαλύτερο ενδιαφέρον εστιάζεται στον τομέα της Ενεργειακής Αποδοτικότητας και της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (κυρίως προστασία από πλημμύρες). Στον ΣΠ3 το ενδιαφέρον των φορέων αφορούσε κύρια την διατύπωση τοπικών αιτημάτων για οδικές συνδέσεις, ως εκ τούτου το μεγαλύτερο τμήμα των προτάσεων κρίνεται μη επιλέξιμο, ενώ στον ΣΠ4 (όπως είναι αναμενόμενο) κύριο βάρος χρηματοδοτικά δίνεται στις υποδομές υγείας και εκπαίδευσης. Σε ό,τι αφορά σε ποσοτικά δεδομένα υποβληθεισών ιδεών/προτάσεων ισχύουν τα εξής: 24 φορείς κατέθεσαν 38 προτάσεις για τον ΣΠ1 με συνολικό προϋπολογισμό 278 Μ€, 37 φορείς κατέθεσαν 93 προτάσεις για τον ΣΠ2 με συνολικό προϋπολογισμό 890 Μ€, 19 φορείς κατέθεσαν 34 προτάσεις για τον ΣΠ3 με συνολικό προϋπολογισμό 397 Μ€, 24 φορείς κατέθεσαν 56 προτάσεις για τον ΣΠ4 με συνολικό προϋπολογισμό 340 Μ€.

Περισσότερες λεπτομέρειες για το είδος, την ωριμότητα, τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό και την κατανομή των προτάσεων στους Ειδικούς Στόχους κάθε ΣΠ αναφέρονται στο 2ο παραδοτέο της «Εμπειρογνωμοσύνης υποστήριξης της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την κατάρτιση πρότασης διαμόρφωσης των βασικών κατευθύνσεων της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2021-2027».

Σε συνέχεια της 2ης Εγκυκλίου για τον Σχεδιασμό των Προγραμμάτων 2021-27 (ΕΑΣ) και παράλληλα με τις τεχνικές συναντήσεις με τους αρμόδιους φορείς πολιτικής για των διαχωρισμό των δράσεων (demarcation) μεταξύ των Τομεακών και των Περιφερειακών Προγραμμάτων με πρωτοβουλία της ΕΑΣ, η Διαχειριστική Αρχή (α) ανάρτησε το 1ο ανεπίσημο Σχέδιο Προγράμματος 2021-27, σε ειδικό χώρο στην ιστοσελίδα του προγράμματος, (β) απευθύνθηκε με επιστολές στους κοινωνικο-οικονομικούς εταίρους της Περιφέρειας προκειμένου να καταθέσουν τις προτάσεις τους επί του πρώτου άτυπου σχεδίου Προγράμματος και (γ) προχώρησε σε στοχευμένη διαβούλευση με εν δυνάμει δικαιούχους του Προγράμματος, κάνοντας πράξη την συμμετοχικότητα στην διαμόρφωση του Προγράμματος για την ππ 2021-27.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γενικοί Επικοινωνιακοί Στόχοι:

A. Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027

B. Η διασφάλιση της διαφάνειας ως προς τη διαχείριση και υλοποίηση του προγράμματος και αύξηση της εμπιστοσύνης στην Ε.Ε.

Γ. Η δημοσιοποίηση στους πολίτες του ρόλου και των επιτευγμάτων της πολιτικής για τη Συνοχή και των Ταμείων μέσω της υλοποίησης του Προγράμματος ΠΚΜ 2021-2027 και του ΕΣΠΑ γενικότερα, η ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας, της συμβολής της Ε.Ε. στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσα από τις παρεμβάσεις του Προγράμματος.

Ειδικό επικοινωνιακό στόχοι:

1. Η χρήση των αποτελεσμάτων της προηγούμενης περιόδου ως μέσο για να «εισαχθεί» η ενημέρωση για την ΠΠ 2021-2027, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης πολιτικής Συνοχής.

2. Η διασφάλιση ενιαίας οπτικοακουστικής ταυτότητας επικοινωνίας, η αποφυγή πρόσθετης λογοτύπησης, καθώς και η απλότητα της γλώσσας που χρησιμοποιείται, ώστε να είναι οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται αντιληπτές από όλους.

3. Προς το ευρύ κοινό, η επικοινωνία θα εστιάσει κατά κύριο λόγο στην ανάδειξη της ωφέλειας από την ολοκλήρωση των δράσεων στην καθημερινότητα του πολίτη, κυρίως με χρήση μαρτυριών (testimonials).

4. Υποστήριξη των δικαιούχων κατά την υλοποίηση των έργων ως προς την επικοινωνία και προβολή των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου των πράξεων που υλοποιούν, ιδιαίτερα για έργα μεγάλου π/υ.

ΚΟΙΝΑ - ΣΤΟΧΟΣ

· Δυνητικοί δικαιούχοι (Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ΟΤΑ Β' βαθμού και επιχειρήσεις τους, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Υπουργεία, υπηρεσίες τους και εποπτευόμενοι φορείς τους, Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου, ιδιώτες, επιχειρήσεις, ερευνητικοί οργανισμοί, Νοσοκομεία, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, κλπ.)

· Δικαιούχοι

· Ευρύ κοινό

· Ωφελούμενοι δράσεων ΕΚΤ (κυρίως ευπαθείας ομάδες πληθυσμού όπως άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) άνεργοι, μετανάστες, πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, άτομα στα όρια ή κάτω από τα όρια της φτώχειας, Ρομά κλπ.)

· Επιχειρήσεις

· Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης (αστικές αρχές, ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης ενισχύσεων κλπ.)

· Πολλαπλασιαστές πληροφόρησης:

- ΜΜΕ, δημοσιογράφοι
- Διαμορφωτές κοινής γνώμης στο διαδίκτυο και τα social media (αρθρογράφοι, bloggers, influencers κλπ.)
- Κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι (επιμελητήρια, σύνδεσμοι, επαγγελματικές οργανώσεις, ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε τομείς παρέμβασης του Προγράμματος, οργανώσεις της ΚτΠ κλπ.)
- Μέτοχοι του οικοσυστήματος διαχείρισης και παραγωγής καινοτομίας στην ΠΚΜ
- Ευρωπαϊκοί Φορείς και Δίκτυα (Αντιπροσωπεία της Ε.Ε. στην Ελλάδα, Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, Κέντρα Πληροφόρησης Europe Direct κλπ.)
- Επιστημονική και Εκπαιδευτική Κοινότητα.

ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

1. Διαφήμιση/ προβολή στα ΜΜΕ (τηλεόραση, ραδιόφωνο, τύπος, διαδίκτυο) και στα social media
2. Έντυπες και ηλεκτρονικές/ οπτικοακουστικές παραγωγές
3. Προωθητικά υλικά (ημερολόγια, σελιδοδείκτες, USB sticks, τσάντες, κλπ.)
4. Προωθητικές ενέργειες (εκδηλώσεις προβολής αποτελεσμάτων, road shows, εναρκτήρια εκδήλωση για το νέο Πρόγραμμα, ετήσιες εκδηλώσεις, συμμετοχή σε εκθέσεις, προβολή σε λεωφορεία, e-newsletter, διοργάνωση επισκέψεων σε έργα κλπ.)
5. Συμμετοχή σε ευρωπαϊκές καμπάνιες (Europe in my Region, Green trip Project, κλπ.)
6. Ενέργειες γραφείου τύπου
7. Ενημερωτικές συναντήσεις, τεχνικές συσκέψεις με δικαιούχους, δυνητικούς δικαιούχους, ημερίδες, συνεδριάσεις ΕπΠα, συνδιοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων με φορείς κλπ.
8. Επίσημη παρουσία στο διαδίκτυο και στα social media (επίσημη ιστοσελίδα ΕΥΔ, e-newsletter, YouTube channel, λογαριασμός Facebook κλπ.)
9. Έρευνες αναγνωρισιμότητας και ποιοτικές έρευνες σε δικαιούχους και ωφελούμενους του Προγράμματος.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο προϋπολογισμός για δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας θα διαμορφωθεί περίπου στα 3,8 εκατ. € ΔΔ για το ΕΤΠΑ και 1,5 εκατ. € ΔΔ για το ΕΚΤ.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι δείκτες παρακολούθησης & αξιολόγησης των ενεργειών ενημέρωσης και επικοινωνίας ανά κατηγορία δράσεων είναι ενδεικτικά:

- Προβολή στα ΜΜΕ. Δείκτης Υλοποίησης (ΔΥ): Αρ. σποτ/ μηνυμάτων/ ΚΤΧ, συχνότητα εμφανίσεων.

Δείκτης Αποτελέσματος (ΔΑ): Τηλεθέαση, GRPs, ακροαματικότητα, αναγνωσιμότητα, επισκεψιμότητα

- Προβολή στα social media. ΔΥ: Αρ. social media, αρ. αναρτήσεων. ΔΑ: Αρ, fans, followers, engagement, reach, views κλπ.

- Παραγωγές & προωθητικό υλικό. ΔΥ: Αρ. παραγωγών/ υλικών/ εκτυπώσεων. ΔΑ: Αρ. παραγωγών που διανεμήθηκαν/ διάχυση.

- Προωθητικές ενέργειες, ευρωπαϊκές καμπάνιες & τεχνικές συναντήσεις. ΔΥ: Αρ. εκδηλώσεων/ συναντήσεων, αρ. προσκεκλημένων. ΔΑ: Αρ. συμμετεχόντων, επισκέψεων, ποιοτική αξιολόγηση εκδηλώσεων.

- Ενέργειες γραφείου τύπου. ΔΥ: Αρ. ενεργειών/ δημοσιευμάτων/ δελτίων τύπου. ΔΑ: Αρ. καταχωρήσεων, αρ. δημοσιογράφων.

- Επίσημη παρουσία στο internet. ΔΥ: Αριθμός καταχωρήσεων/ αναρτήσεων. ΔΑ: Επισκεψιμότητα (visits, unique visitors κλπ.), αρ. followers, reactions, comments κλπ.

Δείκτες Επίπτωσης (ΔΕ): Επισκεψιμότητα, αρ. followers, reactions, comments κλπ. / Θετική άποψη για το Πρόγραμμα και την συμβολή της Ε.Ε / Βαθμός εμπιστοσύνης στις περιφερειακές, εθνικές & ευρωπαϊκές αρχές.

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Παραπομπή: Άρθρα 94 και 95 του ΚΚΔ

Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Προβλεπόμενη χρήση των άρθρων 94 και 95 του ΚΚΔ	Ναι	Όχι
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο της προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 94 του ΚΚΔ	☐	☒
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΚΚΔ	☐	☒

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Estimated proportion of the total financial allocation within the priority to which the SCO will be applied in %	Τύπος/-οι καλυπτόμενων πράξεων		Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών		Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
					Κωδικός(1)	Περιγραφή	Κωδικός(2)	Περιγραφή			

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

B. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών

1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

--

Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Ποσό που καλύπτεται από τη μη συνδεδεμένη με τις δαπάνες χρηματοδότηση	Type(s) of operation covered		Conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης για τους όρους που πρέπει να εκπληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Προβλεπόμενο είδος της μεθόδου επιστροφής που χρησιμοποιείται για την επιστροφή ποσών στον/στους δικαιούχο/-ους
					Κωδικός (1)	Περιγραφή		Κωδικός (2)	Περιγραφή		

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex 1 to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Appendix 3: List of planned operations of strategic importance with a timetable

Article 22(3) CPR

--